

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temel Eğitim Anabilim Dalı

Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**ALFA KUŞAĞI ÖĞRENCİLERİNİN VE VELİLERİNİN TUTUM VE
DAVRANIŞLARININ OKULA YANSIMALARININ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Aliye SÜRÜCÜ
ORCID: 0009-0000-5531-3424

Danışman
Prof. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ
ORCID: 0000-0002-5437-9867

Konya/2026

ÖN SÖZ

Bu çalışma, Alfa kuşağı öğrencilerinin ve velilerinin tutum ve davranışlarının onları yakından takip eden sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmek amacıyla hazırlanmış olup bu yeni kuşağın özelliklerinin öğretmenlerin deneyim ve gözlemleri sayesinde özellikle okul sürecinde etkisini anlamak ve değerlendirmek bu araştırmanın temel hedefidir.

Tezin hazırlanma sürecinde katkı ve desteklerini esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ'ye bilimsel katkıları, yönlendirmeleri ve sabrı için teşekkür ederim. Araştırma sürecinde görüşlerini benimle paylaşan tüm sınıf öğretmenlerine minnettarım. Ayrıca tez süreci boyunca desteklerini esirgemeyen aileme ve özellikle abim Prof. Dr. Murat ATEŞ'e gönülden teşekkür ederim.

Bu çalışmanın Alfa kuşağının eğitim ortamlarına etkilerinin anlaşılmasına katkı sağlayacağına inanıyor ve gelecekte yapılacak çalışmalara zemin hazırlamasını istiyorum.

Aliye SÜRÜCÜ

Şubat/2026

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	vi
TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ.....	viii
KISALTMALAR	ix
ÖZET	x
ABSTRACT.....	xi
1.GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2.Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	4
2.1. Kuşak Kavramı ve Kuşak Teorileri.....	4
2.2. Alfa Öncesi Kuşaklar	10
2.2.1. Sessiz kuşak.....	10
2.2.2. Bebek patlaması kuşağı.....	11
2.2.3. X kuşağı.....	11
2.2.4. Y kuşağı.....	13
2.2.5. Z kuşağı	14
2.3. Türkiye’de Kuşaklar.....	17
2.4. Kuşaklar Arası Aktarım	22
2.5. Kuşaklar Arası Değişim	23
2.6. Kuşaklar Arasında Farklılıklar	24
2.7. Kuşaklar Arasında Anlayış Farklılığı.....	25
2.8. Kuşaklararası Davranış Farklılığı	26
2.9. Alfa Kuşağı	27
2.11. Alfa Kuşağının Karakteristik Özellikleri	32
2.12. Alfa Kuşağı ve İletişim Becerileri.....	36
2.13. Erken Çocukluk Dönemi Alfa Çocukları	38
2.14. Alfa Kuşağı ve Okul.....	41
2.15. Alfa Kuşağı Öğretmeni	43
2.15.1. Özellikleri.....	43
2.15.2. Öğretim stratejileri	48
2.15.3. Sınıf yönetimi stratejileri.....	51
2.16. Alfa Kuşağı Ebeveynlerinin Rollerini	55
3. YÖNTEM	57
3.1. Araştırmanın Modeli	57

3.2. Çalışma Grubu	57
3.3. Verilerin Elde Edilişi.....	58
3.4. Veri Elde Etme Araçları	59
3.5. Veri Analizi	59
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik	60
4. BULGULAR.....	62
4.1. Katılımcıların Alfa Kuşağı Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular	62
4.2. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerde Gözlemlenen Öğrenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere Yönelik Bulgular	65
4.3. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sınıf İçi Davranışlarında Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular	66
4.4. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sınıf Dışı Davranışlarında Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular	68
4.5. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğretmen-Öğrenci İletişiminde Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular	70
4.6. Katılımcı Görüşlerine Göre Yaşanan Değişimlerin Temelinde Yatan Nedenlere Yönelik Bulgular	72
4.7. Katılımcı Görüşlerine Göre Günümüz Veli Profiline Özelliklerine Yönelik Bulgular	73
4.8. Katılımcı Görüşlerine Göre Velilerle Yaşanan Problemlerin Temelinde Yatan Nedenlere Yönelik Bulgular	75
4.9. Katılımcı Görüşlerine Göre Velilerin Öğretmenden Beklentilerine Yönelik Bulgular	76
5. TARTIŞMA.....	79
5.1. Sonuç.....	82
5.2. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	82
5.3. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	83
KAYNAKLAR	84
EKLER	96
EK-1 Görüşme Soruları.....	96

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 2.1. Kuşaklararası farklılıklar.....	25
Tablo 2.2. Alfaların önemseydiği ilk 5 değır sıralaması	30
Tablo 2.3. Alfa kuşakı yaş kırılımı.....	30
Tablo 2.4. Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları (NETS-E).....	44
Tablo 2.5. MEB öğretmenlik mesleğı genel yeterlilikleri.....	46
Tablo 4.1. Alfa kuşakı hakkında genel görüşler.....	62
Tablo 4.2. Öğrencilerde gözlemlenen öğrenme alışkanlıklarındaki değışiklikler	65
Tablo 4.3. Öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlenen kuşak etkisine yönelik değışiklikler.....	67
Tablo 4.4. Öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlenen değışiklikler	68
Tablo 4.5. Öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değışiklikler	70
Tablo 4.6. Yaşanan değışimlerin temelinde yatan nedenler.....	72
Tablo 4.7. Günümüz veli profilinin özellikleri	74
Tablo 4.8. Velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenler	75
Tablo 4.9. Velilerin öğretmenden beklentilerine ilişkin olumsuz algı unsurları.....	77

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Türkiye nüfus yaş dağılım oranı	31
Şekil 2.2. Yaş grubuna göre çocuk nüfus oranı.....	31
Şekil 2.3. Çocuklarda bilişim teknolojileri kullanım oranı	32

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Alfa Kuşağı Öğrencilerinin ve Velilerinin Tutum Ve Davranışlarının Okula Yansımalarının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi başlıklı tez çalışmamın toplam 96 sayfalık kısmına ilişkin, 05/02/2026 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %21 olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

05/02/2026

Aliye SÜRÜCÜ

Prof. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

05/02/2026

Aliye SÜRÜCÜ

KISALTMALAR

Kısaltmalar

DSÖ : Dünya Sağlık Örgütü

TÜİK :Türkiye İstatistik Kurumu

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Anabilim Dalı
Sınıf Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ALFA KUŞAĞI ÖĞRENCİLERİNİN VE VELİLERİNİN TUTUM VE DAVRANIŞLARININ OKULA YANSIMALARININ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Aliye SÜRÜCÜ

Toplumsal, teknolojik ve kültürel dönüşümlerle birlikte kuşaklar arasındaki farklılıklar, eğitim ortamlarında öğrencilerin öğrenme süreçleri, davranış örüntüleri ve okul deneyimleri açısından giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Özellikle dijital çağın içine doğan Alfa kuşağı öğrencilerinin özelliklerinin ve bu kuşağa mensup öğrencilerin velilerinin tutumlarının okul ortamına yansımalarının, öğretmen görüşleri doğrultusunda ele alınması, güncel eğitim uygulamalarının anlaşılması açısından anlamlı görülmektedir. Bu bağlamda çalışmada, Alfa kuşağında yer alan öğrencilerin ve bu öğrencilerin velilerinin davranışlarının okula yansımalarının sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında durum çalışması desende yürütülmüş; veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubu, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenen ve gönüllü olarak katılan 30 sınıf öğretmeninden oluşmuştur. Görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiş, katılımcı yanıtları yazılı olarak alınmış ve elde edilen veriler betimsel analiz ile içerik analizi birlikte kullanılarak çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin Alfa kuşağı öğrencilerini bazı yönleriyle teknolojiye yatkın, özgüveni yüksek, meraklı ve dijital içeriklerle öğrenmeye açık bireyler olarak tanımladıklarını; bununla birlikte sorumluluk alma isteğinde zayıflık, dikkat süresinde kısalma, kurallara uyum ve disiplin sorunları, sosyal uyum güçlükleri, akran zorbalığı ve teknoloji bağımlılığı gibi güçlük alanlarına da sıklıkla vurgu yaptıklarını göstermektedir. Öğrenme alışkanlıkları açısından dijital içeriklere ve etkinlik temelli öğrenmeye ilginin arttığı; ancak derse odaklanma süresinde azalma, geleneksel yöntemlerden çabuk sıkılma, dikkat dağınıklığı ve araştırma yapmada zorlanma gibi durumların öne çıktığı ifade edilmiştir. Öğretmen-öğrenci iletişimde öğrencilerin daha rahat iletişim kurabildiği belirtilmekle birlikte, öğretmeni otorite olarak görmeme ve saygı sınırlarını aşan davranışların önemli bir sorun alanı olarak değerlendirildiği görülmüştür. Öğretmen görüşlerine göre yaşanan değişimlerin nedenleri arasında teknoloji ve sosyal medya kullanımının yaygınlaşması, sosyalleşmenin azalması, aile tutumları ve öğretmen otoritesinin zayıflaması gibi etkenler yer almaktadır. Ayrıca velilerin öğretmenden yüksek beklentiler içinde olması, sorumlulukları öğretmene yükleme eğilimi ve öğretmenle iş birliğinin zayıflaması, öğretmen-veli ilişkilerinde güçlük oluşturan başlıca başlıklar arasında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alfa kuşağı, ilkokul, tutum, sınıf öğretmeni, durum çalışması

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Basic Education
Department of Classroom Education
Master Thesis

EVALUATION OF THE ATTITUDES AND BEHAVIOR OF ALPHA GENERATION STUDENTS AND THEIR PARENTS AND THEIR REFLECTIONS ON THE SCHOOL ACCORDING TO THE OPINIONS OF PRIMARY TEACHERS

Aliye SÜRÜCÜ

With social, technological, and cultural transformations, generational differences have increasingly gained importance in educational settings in terms of students' learning processes, behavioral patterns, and school experiences. In particular, examining the characteristics of Generation Alpha students who are born into the digital age and the reflections of parental attitudes on the school environment through teachers' perspectives is considered meaningful for understanding contemporary educational practices. In this context, the present study aims to evaluate the reflections of the behaviors of students belonging to Generation Alpha and their parents on the school environment based on the views of primary school teachers. The study was conducted within the framework of a qualitative research approach using a case study design, and data were collected through a semi-structured interview form. The study group consisted of 30 primary school teachers who were selected through convenience sampling and participated voluntarily. The interviews were conducted face to face, participants' responses were obtained in written form, and the data were analyzed using both descriptive analysis and content analysis. The findings indicate that teachers describe Generation Alpha students as individuals who are technologically inclined, self-confident, curious, and open to learning through digital content in certain respects. However, teachers also frequently emphasized areas of difficulty such as weak responsibility-taking, shortened attention span, problems related to rule compliance and discipline, social adaptation difficulties, peer bullying, and technology dependency. In terms of learning habits, an increased interest in digital content and activity-based learning was observed; nevertheless, issues such as decreased attention to lessons, quick boredom with traditional teaching methods, attention distraction, and difficulties in conducting research were highlighted. Although students were reported to communicate more comfortably with their teachers, not perceiving the teacher as an authority and exhibiting behaviors that exceed boundaries of respect were considered significant problem areas in teacher-student communication. According to teachers' views, factors underlying these changes include the widespread use of technology and social media, decreased socialization, parental attitudes, and the weakening of teacher authority. In addition, parents' high expectations of teachers, their tendency to transfer responsibilities to teachers, and weakened cooperation with teachers were identified as major sources of difficulty in teacher-parent relationships.

Keywords: Alpha generation, elementary school, attitude, classroom teacher, case study

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Kuşakları meydana getiren temel unsurlar; bireylerin yaşam döngülerinde bulundukları evre, içinde yaşadıkları tarihsel bağlam ve bu bağlamda maruz kaldıkları kültürel, ekonomik ve teknolojik koşullardır (Howe ve Strauss, 2007). Dos-Reis (2018), kuşakların biçimlenmesinde ortak toplumsal deneyimlerin belirleyici rolüne dikkat çekmekte; sanat, üretim-tüketim alışkanlıkları, kariyer tercihleri, aile yapısı ve siyasal yönelimler gibi birçok alanda kuşaklara özgü izler oluştuğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda kuşakların yalnızca biyolojik bir yaş grubu değil, aynı zamanda belirli bir zihniyet ve davranış örüntüsünü temsil ettiği kabul edilmektedir (Yurtseven ve Karadeniz, 2020). Alanyazında Alfa kuşağına yönelik çalışmalar incelendiğinde, bu kuşağın teknolojiyle güçlü bağlar kuran, yaratıcı, dinamik ve liderlik eğilimleri yüksek bireyler olarak tanımlandığı; aile, okul ve gelecekteki örgütsel yapılara ilişkin önemli dönüşüm potansiyelleri taşıdığı görülmektedir (dos Reis vd., 2018).

Bununla birlikte mevcut çalışmaların önemli bir bölümünün Alfa kuşağını ya bireysel özellikleri ya da eğitim süreçlerine ilişkin genel tutumlar üzerinden ele aldığı dikkat çekmektedir. Yılmaz ve Aktürk (2024) tarafından yürütülen geniş ölçekli çalışmada Alfa kuşağı öğrencilerinin okula ve eğitime yönelik algılarının homojen olmadığı; bir yandan okulu gerekli gören gönüllü katılım eğilimi bulunurken, diğer yandan azımsanmayacak bir grubun okulu gerekli görmediği ortaya konmuştur. Deniz ve Yıldırım'ın (2024) öğretmen görüşlerine dayalı nitel çalışması, Alfa kuşağının özgüvenli, sorgulayıcı ve dijital okuryazar özelliklerinin yanında dikkat dağınıklığı, haz odaklılık ve disipline direnç gibi sınıf içi süreci zorlaştıran özellikler de taşıdığını göstermektedir. Bu bulgular, Alfa kuşağına ilişkin alanyazında ortak bir tanımlama olmakla birlikte, kuşağın okul içi uyum, sorumluluk alma ve öğrenme davranışları açısından çelişkili görünüm sergilediğini ortaya koymaktadır.

Bilgi çağından “süper akıllı toplum” olarak nitelendirilen yeni bir toplumsal yapıya geçiş sürecinde (Abbak ve Gelişli, 2023), eğitim ortamlarının yalnızca dijital yeterliklere değil; öğrenci, öğretmen ve veli etkileşimine dayalı bütüncül bir yapıda ele alınması gerekmektedir. Özellikle Alfa kuşağının ebeveynleri olan Y kuşağının aşırı korumacı ve müdahaleci tutumlarının, çocukların okul yaşantılarına ve sınıf içi davranışlarına doğrudan yansıdığı; bu durumun sınıf içi uyum, sorumluluk alma ve öğrenme süreçlerini etkilediği görülmektedir (Arifah vd., 2021; Demirel, 2021). Ancak alanyazında Alfa kuşağı öğrencilerinin davranışları

ile velilerin tutumlarının okula yansımalarını doğrudan sınıf öğretmenlerinin deneyimleri üzerinden ele alan çalışmaların sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın problemi, Alfa kuşağı öğrencileri ile velilerinin tutum ve davranışlarının okula yansımalarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Günümüzde eğitim alanında meydana gelen hızlı değişimler özellikle alfa kuşağının öğrenme süreçlerini ve bu kuşakla etkileşimde bulunan ebeveynlerin davranışlarını önemli ölçüde etkilemektedir. Sınıf öğretmenleri, bu süreci en yakından gözlemleyen kişiler olarak önemli bilgiler sunmaktadır. Öğrencilerde ve velilerde görülen değişimlerin öğretim sürecine nasıl yansıdığını anlamak gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı alfa kuşağında yer alan öğrenciler ve onların velilerinde gözlemlenen davranışsal değişimlerin öğretim sürecine yansımalarını sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenleri alfa kuşağını nasıl tanımlamaktadır/algılamaktadır?
2. Alfa kuşağındaki öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarındaki değişimi sınıf öğretmenleri nasıl deneyimlemektedir?
3. Sınıf öğretmenleri, alfa kuşağındaki öğrencilerin sınıf içi ve sınıf dışı davranışlarını nasıl betimlemektedir?
4. Öğretmen-öğrenci iletişimi ve etkileşiminde yaşanan değişimleri sınıf öğretmenleri nasıl deneyimlemektedir?
5. Sınıf öğretmenlerinin alfa kuşağı öğrencileriyle karşılaştıkları problemler/güçlükler nelerdir?
6. Öğretmenlere göre öğrencilerde gözlemlenen değişimlerin nedenleri nelerdir?
7. Sınıf öğretmenleri günümüz veli profilini hangi özelliklerle açıklamaktadır?
8. Velilerle yaşanan sorunlar ve velilerin öğretmenden beklentileri nasıl şekillenmektedir?
9. Öğretmenlerin, Alfa Kuşağına Ait Velilerle Yaşanan/Yaşanabilecek Problemlerin Temelinde Yatan Nedenlere Yönelik Görüşleri nelerdir?
10. Öğretmenlerin, Alfa Kuşağına Ait Velilerin Öğretmenden Beklentilerine Yönelik Görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Alfa kuşağının, gelecekteki birkaç yıl içerisinde en kalabalık kuşağı oluşturacağı öngörülmektedir (Ros, 2021). Alfa kuşağının düşüncelerinin geleceği biçimlendireceği ve yeni şeylerin başlangıcı niteliğinde olacağı varsayılmaktadır (McCrindle vd., 2021).

Hem Z hem de Alfa kuşağına mensup çocuklara sahip olan ebeveynlerin yanı sıra bu iki farklı kuşağı eğitim ortamlarında yetiştirmekte olan öğretmenlerin Alfa kuşağının davranış özelliklerine ilişkin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Özellikle dijital çağın içerisine doğan ve teknolojik gelişmelerle birlikte farklı bilişsel, sosyal ve duygusal özellikler sergileyen Alfa kuşağı, eğitim sürecinde yeni ihtiyaçları ve farklı öğrenme dinamiklerini beraberinde getirmektedir. Bu kuşağın davranışlarının anlaşılması; öğretim yöntemlerinin yeniden düzenlenmesi, sınıf içi etkileşimin güçlendirilmesi ve öğrencilerin sosyal uyum süreçlerinin desteklenmesi açısından oldukça değerli görülmektedir. Alanyazında farklı kuşaklara yönelik çok sayıda araştırma bulunmakla birlikte, yeni bir nesil olarak tanımlanan Alfa kuşağı üzerine yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olması dikkat çekmektedir (dos Reis, 2018; Yılmaz ve Aktürk, 2024; Deniz ve Yıldırım, 2024). Gerçekleştirilen çalışmanın hem eğitim alanında hem de sosyal yaşam bağlamında Alfa kuşağını daha iyi anlamaya yönelik önemli katkılar sağlayarak gelecekte yapılacak araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kuşak Kavramı ve Kuşak Teorileri

Birbirine yakın tarihsel süreç içerisinde dünyaya gelen, ekonomik ve sosyal hareketlerden oluşan zaman aralıklarına ya da belirli bir sınıfa ait bireyler için kuşak tanımlaması yapılmaktadır. Kuşak tanımlaması kavramı, ilk kez 1928’de Alman Sosyolog Karl Mannheim tarafından yazılan bir kitapta kullanılmıştır (Güzel, 2019,). Tarihsel süreçte yazılı kaynaklar değerlendirildiğinde kuşak kavramının Eski Mısır ve Antik Yunan’da türlü bilim dallarında kullanıldığı görülmüştür (Joshi, 2011).

“Age Group”, “Cohort”, “Generation” sözcüklerine karşılık olarak kullanıma alınan kuşak kavramının günümüzdeki anlamına en yakını ve kuşakları kapsayan sınıflandırma ile tartışmalar Inglehart tarafından yapılmıştır ancak daha sonra Strauss ve Howe (1991) tarafından kaleme alınan kitap aracılığıyla kavram popülerleşmiştir. Bu yüzden söz konusu kuram araştırmacılarından bazıları tarafından “Strauss-Howe Kuşak Kuramı” şeklinde adlandırılmaktadır. Söz konusu kuram belirli bir dönem içerisinde büyüyerek birbirine yakın olan yaş aralıklarındaki bireylerin davranış kalıplarının benzer olduğu ve yeni gelen her kuşakla beraber söz konusu davranış kalıplarının değişim eğilimi gösterdiği görüşüne dayanmaktadır. Tarihsel süreçte birçok önem taşıyan toplumsal olay yaşanmıştır ve bu durum da toplum içerisinde türlü sosyal dönüşümlerin meydana gelmesine yol açmıştır. Bu sosyal dönüşümler de dönemin toplumunu ve bireylerini davranış, tutum, değer yargıları bakımından etkilemiştir. Bu yüzden belirli bir zamanda doğan ve aynı yaş grubunda olan kişiler, benzer bilişsel davranışları ve eğilimleri taşıyabilmektedir. Söz konusu etkilerin devamlılığını koruyacağı kabul edilmektedir (Güzel, 2019).

Türk Dil Kurumu tarafından kuşak kavramı, “Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderi paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu” olarak tanımlanmaktadır (TDK Sözlük, 2024).

Kuşak, nesil kavramları ortak özellikleri olan bireyleri belirtmek için kullanılmaktadır. Söz konusu kuşağı, nesli diğerlerinden ayırmakta olan husus ortak yaşanmışlıklardır. Dolayısıyla aynı kuşakta olan bireylerin bazı ortak özelliklerinin olduğu varsayılmaktadır (Çetin ve Karalar, 2016).

Kuşakların oluşumları değerlendirildiğinde toplumda önem taşıyan etkiler meydana getiren toplumsal, siyasi, ekonomik, bilimsel ve teknolojik olayların kuşakların oluşumunda etkileri olduğu görülmektedir. Bir kuşağı meydana getiren kişiler, içerisinde yaşadıkları toplumdan ve dönemden etkilenmelerinin yanı sıra kendi davranış ve düşünceleriyle de içlerinde oldukları topluma etki etmektedirler. Kuşakların belirlenmesinde bireylerin doğum tarihleri göz önünde bulundurulmakla birlikte belirli yıllarda doğan bireylerin belirli bir kuşaktan oldukları görüşü kabul görmektedir. Kuşaklarla alakalı gerçekleştirilen çalışmalar değerlendirildiğinde, kuşak sınıflandırmaları gerçekleştirilirken zaman dilimlerinin başlaması ve bitmesinde farklılıkların bulunduğunu ifade etmek mümkündür. Bu durumun sebebi toplumlar da meydana gelen olayların farklılığı ve yaşanmış olayların etkilerinin toplumlararası değişim gösterebilmesidir. Bu durumun neticesinde her toplumun yaşanmış olan olaylardan etkilendikleri zamanlar farklı olabilmektedir. Kuşakları başlatan etmenlerin yalnızca bir olaydan doğmaması, birçok faktörü kapsamında barındırması da söz konusu durumun bir diğer sebebidir (Özel, 2017).

Mannheim tarafından kuşak tanımlaması gerçekleştirilirken belirli bir tarihsel dönemde yaşama kriterinin yetersiz olduğu belirtilmektedir. Kuşakların meydana gelmesi yalnızca belirli bir dönemde yaşamakla sınırlandırılmamalı, yaşanmış olan sosyal değişimlerle de bağdaştırılmalıdır. Bununla birlikte hızlı bir şekilde gerçekleşmekte olan toplumsal değişim sürecinin bir arada deneyimlenmesiyle tutum ve davranışları da farklı kuşaklardan ayrılan, bu yüzden de diğerlerine nazaran farklı bir tarihsel bilinç oluşumu ile kolektif kimlik taşıyan bireyleri kapsamaktadır. Mannheim kitabında ilk kez “çoklu kuşaklar” kavramını ifade etmiştir. Bununla birlikte Mannheim, bir kuşağın 30 yıl sürdüğünü belirtmektedir. Bireylerin ilk 30 yılda öğrenme evresinde olduğunu, daha sonraki 30 yılda hayatın içerisinde aktif olarak bulunduğunu ve bu yüzden onun kuşağının söz konusu ikinci 30 yıl olarak değerlendirildiğini ifade etmektedir. İkinci 30 yılın ardından bireyler aktif bir yaşam tarzından uzaklaşmaktadırlar (Aka, 2018).

Mannheim kuşak olgusunun sosyal bir konum olduğu, dolayısıyla zihinsel veya fiziksel açıdan temas içerisinde, birbirinden haberdar olan bireyler olmadıklarını vurgulamaktadır. Kuşakların varlığı açısından mevcuttaki kültürel sürece sürekli yeni katılımcıların katılması, eski katılımcıların süreçten çıkması, deneyimlerin ve kültürel birikimin nesilden nesile aktarılmasının gerekli olduğunu belirtmektedir. Bir kuşakta yer alan üyeler, tarihsel sürecin yalnızca belli bir bölümüne dahil olabilmektedirler. Söz konusu kuşağa ait olan kişiler

“paylaşılmakta olan tarihi yer, paylaşılmakta olan geçici konum, paylaşılmakta olan sosyo-kültürel konum” şeklinde üç faktörden etkileneceklerinden dolayı yaşanan olayları birbirinden farklı açılardan görebilmektedirler. Söz konusu durumda aynı kuşakta bulunan kişilerin tamamıyla benzer bir yapıda olmadıklarını ifade etmektedir (Mannheim, 1970).

Donfut ve Arber tarafından kullanım bakımından kuşak kavramı doğru bulunmakla beraber sosyal bilimlerde ve popüler söylemde bilimsel temelde kavramın anlamıyla alakalı bir karmaşanın söz konusu olduğu ifade edilmektedir. Donfut ve Arber, kuşak, jenerasyon kelimelerinin en az beş anlamının olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte kavram karmaşasına engel olmak için söz konusu beş anlama sırayla açıklama getirmektedir. Kavram öncelikle birbirine oldukça yakın zaman dilimleri içerisinde dünyaya gelen bireyleri diğerlerinden ayırtmak için kullanılmaktadır. Söz konusu anlamıyla bu kavram demografik bir terim olmuştur. Burada aynı yıl içerisinde hayata gelen, beraber yaşlanan, aynı kronolojik zaman içerisinde toplumsal değişimleri bir arada geçiren insanlar kastedilmektedir (Donfut ve Arber, 2001).

İkinci anlamı ise kuşak kavramının ebeveynler ile çocuklar arasında bulunan ilişkiyle bağdaştırılarak akrabalık kavramından türetilmesidir. Üçüncü ve daha yaygın bir şekilde kullanılan anlamda ise ebeveynler ile çocuklar arasında bulunan yaş farkı, yaşları numarasal bir şekilde temsil eden tarihsel sürece değinilmektedir. Birçok kültürde bulunan söz konusu hesaplama şekli, aile içerisindeki yaş farklılıkları değişebileceği için net sonuçlar doğurmamaktadır. Ailelerin bazılarında kuşaklar arasında bulunan yaş farkı 25 iken bazılarında 40 olabilmektedir. Söz konusu durumda toplulukların arasında çocuk yapma, evlenme, aile fertlerinin sayısı benzeri faktörlerin değişim göstermesi etkili olmaktadır (Aka, 2018).

Kohli tarafından söz konusu tanımlamada “refah kuşaklar” kavramı kullanıma alınmaktadır. Bu hususta kuşaklar çalışma, emeklilik, eğitim benzeri iş gücüne katılım sağlayıp sağlayamamalarına, sosyal güvenlik kurumlarına katkıda bulunup bulunmamalarına ve almış oldukları eğitimle sosyal güvenlik yardımları bağlamında tanımlanmaktadır. Fakat günümüzde bireylerin almış oldukları eğitimin süresi, aile kurma yaşları, iş hayatına katılımları değiştiğinden dolayı söz konusu tanım diğer tanımlar kadar geçerli değildir (Donfut ve Arber, 2001).

Donfut ve Arber tarafından aile kuşağıyla alakalı üçüncü tanımlamasında bulunan kuşak tanımlamasını ve farklı anlamlara gelecek şekilde kullanıma alınabilmesini Maurice Debesse

tarafından kuşak kavramıyla alakalı yapılan açıklamalar kesinleştirmektedir. Debesse tarafından kuşak kavramıyla alakalı tanımlamalar gerçekleştirilirken toplumsal kuşak ve aile kuşağı kavramlarının birbirleri ile karıştırılmaması gerektiği vurgulanmaktadır. Öncelikle “*kendisine benzer bir varlık yaratma*” anlamı ile aileyi vurgulayan söz konusu kavram, bu anlamının haricinde bir de toplumsal kuşakların bulunduğunu belirtmektedir. Bunun için ise aile bağlarının gerekli olmadığını, belli bir zaman dilimi içerisinde ve belli bir kültür ortamında yetişen bireylerinde aynı aile içerisinde söz konusu olduğu üzere birbirlerine benzer özelliklere sahip olacaklarını belirtmiştir. Toplumlarda oluşan krizler, savaşlar, devrimler, teknik gelişmeler benzeri faktörler söz konusu dönemi yaşamakta olan bireylerin arasında kolektif bilinç oluşumuna yol açmaktadır (Demir vd., 2017).

Kupperschmidt tarafından kuşak kavramı kritik olan gelişme dönemleri içerisinde benzer doğum yılını, olayları ve toplumsal çevreyi paylaşmakta olan insan gruplarının tanımlanması amacıyla kullanılmaktadır (Kupperschmidt, 2000). Aynı kuşakta bulunan bireyler aynı çağın koşullarını yaşadıkları için ortak tarihsel ve toplumsal deneyimleri paylaşmaktadırlar ve böylelikle farklı kuşaklardan ayrılmaktadırlar (Wong vd., 2008).

Howe ve Strauss (2010) kuşak kuramlarının öncüleri olarak değerlendirilmekle birlikte kuşak kuramlarında kronolojiden ziyade yaşanmış olan tarihsel süreçlerin daha fazla önem taşıdığını ifade etmektedirler. Kuşakların ortak inançları, aidiyet algıları ve davranışlarla tarih içerisinde aynı yerde olma özelliklerini daha fazla ön planda tutmaktadırlar.

Kuşak olgusunun biyolojik bir durumdan ziyade sosyolojik temelde değerlendirmeye alınması kavramın sosyolojik araştırmalarda yer edinmesine yol açmaktadır. Bu yüzden günümüzde kuşak kavramı “*sosyal kuşaklar*” şeklinde ifade edilmektedir. Kuşak kavramıyla alakalı araştırmacılar bazıları kuşağı toplum içerisindeki sosyal sınıflardan birisi olarak görürken bazıları ise kavramın öneminin ırk, cinsiyet, eğitim, sınıf benzeri etmenlerin gölgesinde kaldığını belirtmektedirler (Pilcher, 1994).

Kuşak teorileri genellikle kuşakları meydana getiren kişilerin sosyal etkileşimleri sonucunda meydana gelmekte ve dönemin önemli olayları onların üstünde belli olay ve olgulara karşı ortaklaşa bir dünya görüşüyle tecrübe oluşturmaktadır. Söz konusu kuramlar farklı dönemlerde ve zaman dilimlerinde büyümüş olan ve büyüdüğü dönemin kültürel, sosyal, teknolojik, ekonomik, siyasal birçok olayından etkilenen kişilerin, diğerlerinde farklı düşünce ve hislere sahip olduğu düşüncesine dayanmaktadır (Glass, 2007).

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'na dek geçen dönemlerde yaşanmış tarihsel olaylar bağlamında belirlenen kuşaklar, iletişim teknolojileri alanında gelişen değişimlerle beraber günümüzde genellikle nesillerin teknolojiyi kullanma şekillerine göre belirlenmektedir (Kuyucu, 2017, s. 846). Bazı araştırmacılar kuşak olgusuna ve kuşaklar arası farklılıklarla aynı kuşakta bulunanların taşımakta oldukları ortak yapıya farklı bir yaklaşım sergileyerek birbirinden farklı tanımlamalarda bulunurken (Nagy ve Kölcsey, 2017; Williams ve Page, 2011; Zemke vd., 2013) bazı araştırmacılar ise kuşak kavramı ile kuşaklar arası farklara dayanarak gerçekleştirilen sınıflandırmalara karşıdır. Aynı kuşakta bulunan kişilerin birbirinden farklı toplumsal olaylar yaşadıklarını, doğdukları yerlerin, etnik kökenlerinin farklı olduğunu, yaşantı ve kariyer bakımından aynı evrelerde olmayabileceklerini ifade etmektedirler (Costanza ve Finkelstein, 2015; Giancola, 2006; Jorgensen, 2003; Smola ve Sutton, 2002; Westerman ve Yamamura, 2007; Zemke vd., 2013). Bu durum da kişilerin aynı kuşakta bulunmalarına rağmen birbirinden farklı yaş gruplarında farklı kişilik özelliklerinde olabileceğini kanıtlamaktadır (Jang vd., 2011).

Judith Lower (2008) tarafından kuşakların barındırdıkları özelliklerin açıklamaya tabii tutulmasında kalıp olan ifadelerin kullanıma alındığına, bu yüzden de kişileri bir kuşağın üyesi şeklinde betimlerken, bütün grup üyelerinin ifade edilen bütün özellikleri taşıdığının düşünülmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Kuşaklar ile kuşakların ayrılmakta olduğu dönemleri farklı değerlendiren araştırmacılar da vardır. Karl Mannheim, ifade edildiği üzere 30 yıllık periyotlar üzerinden kuşakları dönemlere ayırırken, Strauss ve Howe (1991) tarafından ise ortalama bir insan ömrünün 80 yıl olduğu düşünülerek kuşakların 20 yıllık periyotlara ayrılmasını gerektiğini ifade etmektedir. Ryder (1965) ise kuşakları dönemlere ayırıştırırken yalnızca yaş faktörünü değil aynı zamanda önem taşıyan toplumsal olayları da göz önünde bulundurmaktadır. Bu yüzden Ryder'a göre kuşaklar arası farklılıkları kurmada Sanayi Devrimi önem taşıyan bir etkiye sahiptir. Buna karşılık kuşak periyotlarının oluşumunda yaşanan ekonomik, toplumsal ve teknolojik gelişmelerin önem taşıdığını ifade eden farklı araştırmacılar da vardır (Alwin ve McCammon, 2007; Rahulan vd., 2015).

Kuşak sınıflandırmalarına ve kuşak kavramına karşı farklı yaklaşımlar sergileyen araştırmacılar bulunmakla beraber Neil Howe ve William Strauss tarafından 1991'de yayınlanan kitapta bulunan sınıflandırma ve tanımın daha fazla kabul edilmektedir. Strauss ve Howe (1991) tarafından kuşakların doğum tarihleri doğrultusunda ayrıldığı ve her kuşağa bazı

karakteristik özellikler yüklenmiş olduğu ifade edilmiştir. İki tarihçi tarafından söz konusu kuşaklar “*Sessiz Kuşak, Bebek Patlaması, X, Y, Z Kuşakları*” olarak gruplandırılmaktadır. Araştırmacılardan bazıları ise “*Sessiz Kuşak*” şeklinde isimlendirilen grubu birbirinden farklı isimlendirmelerle açıklamakla beraber çoğunlukla Strauss ve Howe tarafından yapılan kuşak sınıflandırmaları kabul edilmektedir (Feiertag, Berge, 2008; Suderman, 2016; Swaidan, 2012).

Jeff Suderman (2016) tarafından yapılan “*Defining Workplace Generations, s. Infographic*” isimli çalışmada kuşak sınıflandırması Strauss ile Howe tarafından yapılan sınıflandırmaya paralel bir şekilde oluşturulmuştur. Ek olarak ise 2010 yılında ve daha sonrasında dünyaya gelenleri belirtmek amacıyla “Alpha (Alfa)” kuşağı sınıflandırmasını kullanıma almaktadır. Suderman tarafından ifade edilen kuşaklar daha açıklayıcı olması amacıyla şu şekilde sıralanabilmektedir:

- Öncül (1930-46),
- Baby Boomers (1946-64),
- X (1965-84),
- Y (1976-2004),
- Millenials (1982-2004),
- Z (1995-2010),
- Alpha (2010- 2030)

Kuşak sınıflandırmasıyla alakalı gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde Alfa ve Z kuşaklarıyla alakalı çalışmaların farklı kuşaklarla alakalı yapılan çalışmalara nazaran daha az olduğu ve son zamanlarda diğer kuşaklara nazaran yoğunlaştığı görülmektedir. Söz konusu iki kuşakla alakalı gerçekleştirilen çalışmalarda yabancı kaynakların daha fazla olduğu da ifade edilebilmektedir (McCrindle, 2016).

Kuşak sınıflandırmalarındaki farklılık ve benzerliklerin yanı sıra aynı kuşak ayrımlarını kullanmakta olan araştırmacıların kuşak sınıflandırmalarında kullanıma aldıkları tarihlerde bazı farklılıklar olmakla beraber genel sınıflandırma yukarıda belirtildiği şekildedir. Dünya çapında değerlendirildiğinde kuşak araştırmalarıyla alakalı gruplandırmalarda ve sınıflar arasındaki yılların saptanmasında farklılık olmasının farklı bir sebebi ise dünya üzerinde yaşanan gelişmelerin her bölgede, ülkede, toplumda yaşamakta olan insanların üzerinde etkili olmasının yanı sıra bazı gelişmelerin de yaşanmış ve yaşanmaya devam etmesidir (Moss, 2017).

Strauss ve Howe tarafından ortaya atılan kuşak sınıflandırmasını temel alan araştırmacıların kuşak sınıflandırmasında esas aldıkları önemli olaylar değerlendirildiğinde Geleneksel Kuşak veya Sessiz Kuşak şeklinde isimlendirilen kuşak 1925-1945 yılları arasında doğan bireyleri kapsamakla beraber II. Dünya Savaşı ile büyük ekonomik krizin meydana geldiği dönemi kapsadığı anlaşılmaktadır. Baby Boomers Kuşağı ise II. Dünya Savaşı'nın tamamlanması ile savaşta olan erkeklerin evlerine döndüğü ve doğum oranlarının artış gösterdiği yılları içermektedir. 1961 ila 1981 yılları aralığında dünyaya gelen nesli ise X kuşağı şeklinde isimlendirmektedir ve söz konusu kuşağı duyarlı bir kuşak şeklinde ifade etmektedir. 1982 ila 1994 yılları aralığında dünyaya gelerek şehirli olarak isimlendirilen kuşak ise Y kuşağıdır. 1995-2010 yılları aralığında doğmuş olan kuşak ise Z kuşağıdır. Strauss ve Howe tarafından yapılan kuşak sınıflandırması Z kuşağıyla sonlanmaktadır (Strauss ve Howe, 1991).

Z kuşağının ardından gelen nesil ise birbirinden farklı şekillerde isimlendirilmekle beraber genel olarak kabul edilen sınıflandırmanın “*Alfa Kuşağı*” olduğu belirtilebilmektedir (McCrindle, 2016).

2.2. Alfa Öncesi Kuşaklar

2.2.1. Sessiz kuşak

Sessiz kuşağın hangi dönem aralığını kapsadığıyla alakalı pek çok görüş mevcuttur. Kölemen (2022) tarafından 1900 ila 1945; Bayar (2019) ve İçci (2020) tarafından 1927 ila 1945; Yazıcı (2019) 1925 ila 1945 yılları değerlendirmeye alınmıştır.

Sosyal bilimciler ise sessiz kuşağın Türkiye’de 1925 ila 1945 tarihleri aralığını kapsamakta olduğunu ifade etmektedir. Bu kuşak “geleneksel kuşak” olarak da isimlendirilmektedir. Dönemde meydana gelen problemler ön plandadır. Türkiye genelinde iki savaşın arasında doğmuş olan bu kuşak ekonomik buhran dönemini de yaşamıştır. Türkiye nüfusunda yaklaşık olarak %7’lik oranı kapsayan bu kuşak uyum sağlama özelliği ile tanınmaktadır (Mercan, 2016).

Sessiz kuşak döneminin karakter özelliklerini belirleyen ekonomik sorunlar ve savaşlar olmuştur. Sessiz kuşak şeklinde isimlendirilmesinin nedeni ise bu neslin tüm bu olayların karşısında sessiz kalarak adapte olmalarıdır. Sessiz kuşağın yaşamış olduğu olaylar neticesinde çalışkan, saygılı, uyumlu ve güvene önem veren kişiler olduğu ifade edilmektedir. Dönemin insanları yaşamış oldukları olumsuzlukların karşısında risk almayı sevmemektedirler

(Büyükuslu, 2017, s.7). Günümüz koşullarında ise değişime ve teknolojiye adapte olamayan bireylerdir. Pratik ve risk almayı sevmeyen zekalarıyla günümüzde mevcut olan işleri kurmuşlardır (Zemke vd. 2013).

2.2.2. Bebek patlaması kuşağı

II. Dünya Savaşı'nın ardından ölümlerin artmasıyla beraber devlet tarafından uygulanan politikalar neticesinde doğum patlaması olmuştur. 1946 ila 1964 yılları aralığına denk gelen söz konusu dönem “bebek patlaması dönemi” şeklinde isimlendirilmiştir. 2022’de kuşağın en genç bireyi 58, en yaşlı bireyi ise 76 yaşındadır. Bu kuşak sessiz kuşağa nazaran daha umut vadeden bir tablo çizmektedir. İlk kez 1970 Washington Post Gazetesi’nde bebek patlaması kuşağı ismi kullanılmıştır. Devletin uygulamakta olduğu politikalar ile doğan pek çok bebek nedeniyle dönem bu şekilde adlandırılmıştır (Kuran, 2018).

II. Dünya Savaşı'nın ardından 17 milyon bebek doğmuştur. Bu bireylerin ortak karakteristik özellikleri oldukça fedakâr ve çalışkan olmalarıdır. Anne ve babaları ile ilgilenmekten sorumlu olan bireyler çocuklarına da bakmakla sorumludurlar. Söz konusu sorumluluklarının yanı sıra işkolik olmaları da dikkat çekmektedir (Altuntuğ, 2012). Hem geleneksel hem de yeniliklere açık bireylerdir. Sessiz kuşağa nazaran refah düzeyleri yüksektir. Bu durumun nedeni sessiz kuşağın tam tersine içerisindeki oldukları dönemin ekonomik ve teknolojik gelişmelerin başladığı dönem olmasıdır. Tüm kuşakların arasında toplumsal bilinci en fazla olan kuşak olduğu ifade edilebilmektedir. Yaşama yönelik doyum noktasına erişmişlerdir ve hayalperest değildirler. Duygusal gelenekselci olduklarını ifade etmek mümkündür (Adıgüzel vd., 2014).

İş seçimleri hususunda ise genellikle kendilerince anlamlı olan işleri seçmektedirler ve çalışmanın karşılığını anda da gelecekte de alacaklarını düşünmektedirler. Çalışkan, kararlı, uyumlu, idealist, tutarlı olmalarının yanında aynı zamanda bencil ve işkoliktirler (Üstün, 2020).

2.2.3. X kuşağı

1965 ila 1979 yılları aralığını kapsamakta olan bu kuşak “görünmez kuşak” şeklinde isimlendirilmiştir. Bu kuşak problemlerle tek başlarına mücadele etmek zorunda kalmış ve bebek patlaması kuşağının gölgesinde kalmışlardır. Realist bir kuşaktır ve elindekilerle yetinmektedir. Diğer kuşaklara nazaran X kuşağının özelliklerini ifade etmekten ziyade hangi özellikleri taşımadıklarının belirlenmesine yoğunluk verilmiştir (Zemke vd., 2013).

ERC tarafından 2011 yılında yayınlanan rapora göre kuşakta yer alan bireyler gelecek için değil günü kurtarmak ve yaşamına devam etmek için çalışmaktadırlar. Yaşamakta oldukları dönem içerisinde bireysel bilgisayarların kullanımları yaygınlık kazanmıştır. Bu nesil teknolojiyi oldukça iyi kullanabilen yönetici konumunda iken köklü değişimler yapabilecekleri görülmüştür. İş hayatlarında kariyer önceliklidir ve bu yüzden yalnızca bir alanda uzmanlık kazanmayı seçmektedirler. Bu nesil emeklerinin karşılığını almaya önem verdiği için dolayı maaş konusuna da fazlasıyla önem vermektedir. X kuşağında kadınlarda iş hayatında aktif bir şekilde yer almışlardır. Bununla birlikte Soğuk Savaş döneminin ardından feminizm, radikal akımlar, modernizm ve radikal din akımları açığa çıkmıştır. Akımların etkisiyle beraber mahalle, yuva benzeri kültürel çeşitliliğin olduğu bir çevrede büyüyen X kuşağı açısından aile olgusunun önemi artmıştır. 1965 ila 1980 yılları aralığında yaşanmış olan siyasi ve ekonomik problemler yüzünden X kuşağı daha korkulu ve tedirgin bir şekilde büyümüştür. Bir işe ya da konuşmaya başlamadan öncesinde çok fazla düşünceleri, tedbirli tutumlar sergilemeleri korkulu ve tedirgin bir ortamda büyüdükleri içindir. Yaşamış oldukları siyasi olaylarda ise korku hissettiklerinden dolayı siyasi konulara yönelik daha duyarlı ve çekingenlerdir. X kuşağı dünyanın değiştiğini ve farklı şartlarda yaşayacağını anladığından dolayı söz konusu dönemde kazanmış oldukları özelliklerden birisi de kuşkudur (Aygenoğlu, 2015).

X kuşağının iş yaşamında da kuşkuculuk özellikleri devam etmiştir ve kendilerine güvendikleri için pek çok işi kendi kendilerine çözme yeteneği kazanmışlardır. Yaşamış oldukları olumsuz deneyimlerden dolayı stressiz ve sade bir iş hayatını tercih etmişlerdir. Aynı zamanda girdikleri işlerde uzun yıllar boyunca çalıştıkları görülmektedir. İş yaşamlarında bir işverene bağlılıktansa kendi işlerini kurmayı tercih ettiklerinden dolayı üretkenlik ve girişimcilik özellikleri de bulunmaktadır (Aygenoğlu, 2015).

Kadınların da iş hayatında yer almasıyla beraber çocuk sayıları düşmeye başlamıştır. Toplumsal problemlere karşı duyarlı olan X kuşağı problemlerini kendi başına çözdüğünden dolayı pratiktir. Senbir (2004) tarafından X kuşağı yetişkinlik dönemindeyken ortaya çıkan teknolojik cihazların Y kuşağının çocukluk evresine denk düşmesi sebebiyle X kuşağının aynı zamanda bir geçiş kuşağı olarak değerlendirilmekte olduğunu ifade etmiştir. Günümüz koşullarında geleneklerine önem vermekte olan ve Z kuşağı ile çatışan X kuşağının yaşamak için çalışmak amacını ve anlayışını benimsediğini ifade etmek mümkündür.

2.2.4. Y kuşağı

Y kuşağının da kapsamakta olduğu yıllar bilim adamları arasında hemfikir olunan bir husus değildir. Bu hususta temel etmen toplumların yaşamakta olduğu olayların değişim ve gelişimlerinin aynı anda gerçekleşmemesidir. Türkiye açısından değerlendirildiğinde 1980 ile 1999 yılları aralığında yaşamış olan bireylerin Y kuşağının özelliklerine uyum sağladığı öngörülmektedir. Diğer kuşaklara nazaran belirgin ve farklı özellikleri bulunan bir kuşaktır.

1993 yılında “Advertising Age” dergisinde ilk kez “Y Kuşağı” kavramı kullanılmıştır. Öncesinde ise bu kuşak; Gelecek Kuşak, Milenyum Kuşağı, Net Kuşağı, Dijital Kuşak, Patlama Kopyası gibi isimlendirilmekteydi. Y kuşağı olarak isimlendirilmelerinin nedeni sorgulayıcı olmalarıdır. Bu nedenle WHY sözcüğünün karşılığı olarak kullanılan “Y” harfi ile isimlendirilmişlerdir (Strauss ve Howe (1991)’den akt. Yüksekbilgili, 2013).

Üstün (2020) tarafından Y kuşağının iş bağlılık düzeyinin düşük olduğu ifade edilmiştir. Bu durum onlar açısından iş değiştirmenin daha kolay olduğunu ifade etmektedir. Aynı zamanda özgüvenli, rahatına düşkün, kolay bir şekilde iletişim kurabilen, girişimci hem kişisel gelişime hem mesleki gelişime hem bireyselliğe hem de takım çalışmasına önem veren, yüksek adaptasyonları sayesinde bir işle kısıtlı kalmayan yapıları vardır.

Büyük çalışmalardan ziyade küçük takım çalışmalarıyla kabiliyetlerini daha çok ortaya koyabileceklerini düşünen Y kuşağı iş hayatında esnekliğe ve özerkliğe değer vermektedir. Kendilerine tanınan esneklik ile işlerinde özerklik ve başarıyı sağlayacaklarına inanmaktadırlar. Toplumun gelişim seviyesi bağlamında kuşakların arasında değişim gösteren kuşak özelliklerinin arasında Y kuşağında yer alan kişilerin bütün toplumlarda aynı zamanda aynı niteliklere sahip olduğunu ifade etmek mümkündür (Muslu, 2017).

Y kuşağı kendinden önce gelen kuşaklar tarafından saygısız olarak nitelendirilmektedirler ancak onlar bu nitelendirmeyi kabul etmemektedirler. Bu durumun nedeni saygı göstermeleri için ilk olarak karşı tarafın söz konusu saygıyı hak etmesi gerektiği görüşünü benimsemeleridir. Yaşamlarının zor olduğuyla ilgili devamlı şikâyet ettiklerinden dolayı bu kuşağın günümüzde rastlanan en belirgin hastalıklarından birisi depresyon olarak ifade edilebilmektedir (Latif ve Serbest, 2014).

Bu kuşak yaşam refahına eriştiği dönemde var olduğundan dolayı yokluk görmemiştir. Söz konusu durum iş yaşamlarında sabırsız olarak çabuk sonuca erişmeyi talep

etmelerine yol açmıştır. Y kuşağı için iş hayatında mutlu olmak ön plandadır. Bu yüzden sürekli iş değiştirmektedirler. Y kuşağı 1980 darbesinin yaşandığı döneme denk geldiği için siyasetten uzak tutulmuşlardır. Bu dönemi X kuşağı ile beraber yaşamışlardır. Y kuşağı söz konusu karmaşıklıklara karşılık olarak teknolojiyi eğitim odaklı olarak kullanmışlardır. Y kuşağı döneminde eğitim oranları artmış, şehirlere göç başlamış ve geleneksel aileden ziyade çekirdek aileye geçiş yapılmıştır. Günümüz koşullarında eğitim seviyeleri daha önceki kuşaklara nazaran daha fazla olan Y kuşağı, Z kuşağının ebeveynleridir (Türk, 2013).

2.2.5. Z kuşağı

Pek çok araştırmacıya göre başlangıç tarihi 1995, 2003, 2005 benzeri aralıklarda değişen Z kuşağının başlangıcı genel görüşe göre 2000 yılı olarak kabul edilmektedir. Araştırmacılar bu kuşağı birbirinden farklı şekillerde adlandırmışlardır. Aygenoğlu (2015) tarafından tamamıyla teknolojiye dayalı bir yaşamda oldukları için “*Next Generation, iGen, İnternet Kuşağı*” şeklinde, Çelik (2020) tarafından “*Yeni Sessiz Kuşak, Net Kuşağı, Kristal Kuşak*” şeklinde adlandırılmıştır.

Fazlasıyla yalnızlaşma yaşamakta olan ve bireyselci bu kuşak için 21. yüzyılın ilk kuşağı çevrimiçi kuşak, AVM kuşağı, kristal nesil, sanal kuşak gibi adlandırmalarda kullanılmıştır. Strauss ve Howe (1991) tarafından Z kuşağı “Yeni Sessiz Kuşak” şeklinde nitelendirilmiştir. Aynı zamanda Strauss ve Howe, teknolojinin gelişmesiyle bütün iletişimini, eğlence anlayışını, sorunlarının çözümünü teknolojiye bağlayan bu kuşağın fiziksel açıdan çok az aktif ve fazla bireyselleşmiş olduğunu belirtmiştir.

Dijital bir dönemin içerisine doğmuş olan Z kuşağı bilgisayar, tablet ve telefonlar ile büyümüştür. Sosyal ağlar ile iç içe olan insanlar artık uzaktan iletişim kurmaya başlamıştır. Çocuklar sokaklarda değil internette oyunlar oynamaya başlamışlardır. Bu yüzden bu neslin en fazla önem taşıyan sorunlarından birisi asosyal olmalarıdır. TÜİK (2022) tarafından paylaşılan verilere göre Türkiye’nin nüfusunda %21.49’luk oranı kapsamakta olan Z kuşağında en genç olan birey 13 yaşında iken en yaşlı olan birey ise 24 yaşındadır. Yaşamının genelini teknolojiye ayırdıklarından dolayı yaratıcı, yenilikçi ve yenilikten zevk almakta olan özelliklere sahiptirler. Olumsuz olan özelliklerinden bazıları ise doyumsuz, tatminsiz ve doğuştan itibaren tüketici olmalarıdır. Z kuşağı internetin öncesindeki çağı hatırlamadıklarından dolayı internet olmaksızın yaşayamayacakları görüşündedirler. Z kuşağının en fazla hassasiyet barındıran noktaları ise ekonomik açıdan geleceğe karşı umutsuz olmalarıdır. Z kuşağının en fazla önem atfettiği kavramlar ise eşitlik ve adalet olarak ifade edilebilmektedir. Tepki göstermek

istedikleri durumlarda internet ağı aracılığıyla ağ örgütü kurarak kısa zaman içerisinde pek çok kesime hitap edebilmektedirler. Sanal Kuşağı olarak da ifade edilmelerinin en önemli sebeplerinden birisi de bu olmaktadır. Pek çok sosyal medya platformunda yer alan Z kuşağı mecraların her birisinde birbirinden farklı kişiliklerle kendilerini yansıtabilmektedirler. Böylelikle kendilerine yeni sanal kimlikler yaratmaları mümkün olabilmektedir. Ancak söz konusu durumun olumsuz yanları, olumlu yanlarından daha fazla olmaktadır. İnsanlar bu şekilde öz kimliklerinden sıyrılarak kendilerini olmadıkları biri gibi yansıtabilmektedir. Bu durum ise kendi benliklerinden uzaklaşmalarına yol açmaktadır. Sosyal medya “Mış gibi yapma” durumun en fazla yaygın olduğu alandır (Bayhan, 2019).

İzmirlioğlu (2008) tarafından Z kuşağının olumsuz ve olumlu özellikleri sıralanmaktadır. Söz konusu olumlu özellikler şu şekilde ifade edilebilmektedir:

- Yaratıcılığa daha fazla eğilimlidirler.
- Aldıkları eğitim daha iyidir.
- İletişime açık ve sosyaldirler.
- Kendilerini daha kolay ifade edebilmektedirler.

Olumsuz özellikleri ise şu şekilde ifade edilebilmektedir (İzmirlioğlu, 2008):

- Hırslı ve azimli olmadıklarından dolayı kriz dönemlerini yönetemeyecekleri düşünülmektedir.
- Standart işleri gerçekleştirmeleri donanımlı olduklarından dolayı daha zor olacaktır.
- Bireysellikten dolayı fakir ve zengin arasında bulunan fark açılmaktadır.

Diğer kuşaklara nazaran öğrenmeye dair kalıpları yalnızca okul ve kitap ile kısıtlı olmamaktadır. İstedikleri bilgiye anında erişebilmektedirler. Literatür kapsamında bu kuşak “yaşam boyu öğrenen” kuşak olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda eğitim açısından en donanımlı olan kuşak olarak ifade edilebilmektedir. Kariyer hedefleri yüksek, öğrenmeye istekli, kuralları yok etmeye çalışan ve kurallara karşı başkaldırabilen Z kuşağı iş hayatında her daim yaratıcılık peşinde olmaktadır. E-ticaret benzeri çalışma alanları kurarak para kazanmayı daha kolay bir hale getirmek için dijitalden beslenmektedirler. Z kuşağı açısından önem taşıyan kendilerine katkıda bulunmaktan ziyade kolay para kazanmanın yollarını keşfetmektir. İşe karşı bağımlılık durumları olmadıklarından dolayı onlar açısından işi bırakmak çok daha kolay

olmaktadır. Kolay ve hızlı bir şekilde iş değiştirebildikleri için sadakati düşük bir nesil olarak tanınmaktadırlar (Acılioğlu, 2015).

Diğer kuşakların yetişme şartları değerlendirildiğinde her açıdan daha iyi şartlarda yetişmiş olan bu kuşağın anlaşılabilmesi ve farklı kuşakların empati kurmaları oldukça zor olmaktadır. Aileleri Z kuşağını devamlı kendi zamanları ile karşılaştırmaktadır ve Z kuşağının yaşamış olduğunu şartların farklı kuşaklara nazaran daha iyi olduklarından dolayı bu kuşağın beklentileri artış göstermektedir. Söz konusu durum ailesi ve büyükleri ile en çok çatışmakta olan kuşağın Z kuşağı olduğunu ifade etmektedir. Çatışma konuları değerlendirildiği zaman en fazla önem taşıyan konulardan birisi iş hayatıdır. Günümüz koşullarında Z kuşağının önemli bir çoğunluğu Youtube, Tiktok, Instagram mecraları üzerinden para kazanmaktadır. Günümüz koşullarında bu durumu başarmış olanlara “*Influencer*” ismi verilmektedir. Sosyal medyadan para kazanmakta olan Z kuşağı ilk zamanlarda önemli bir eleştiri almasına rağmen günümüz koşullarında pek çok bireyin söz konusu alana eğilim göstermesine yol açmıştı. Bu yüzden Z kuşağı çevresini yönlendirmekte olan ve ebeveynlerini sosyal medyaya itmekte olan bir neden olmuştur. Farklı kuşaklardan ayrılan en önemli özelliklerinden birisi vakit geçirme araçlarının farklı olmasıdır. Toplumda bulunan mevcut kullar onlar açısından bir çatışma konusuna dönüşmüştür. Aynı zamanda Z kuşağı kuralları sevmeyen bir kuşaktır. Ancak bu hususta resmi kurallardan ziyada iş ve aile yaşamında mevcut olan kurallara karşı başkaldırmaktadırlar(Aydın, 2020).

Lüküslü (2020) tarafından yaşanılmakta olan coğrafyalardaki gelişimlerin farklılık göstermesinden dolayı kuşakların farklı özelliklerinin olması görüşüne karşılık dünya genelinde aynı zaman diliminde dünyaya gelen bireylerin bazı karakteristik özelliklerinin de aynı olduğu ifade edilmiştir. Z kuşağının en fazla belirgin olan özelliği ise bireysellik olarak ifade edilebilmektedir. Genellikle ben odaklıdırlar. Yeni dünyayı değiştirecek ve dönüştürecek olan ise Z kuşağı olarak ifade edilebilmektedir. Bu duruma en önemli örnek ise farklı kuşaklara nazaran bakış açılarının fazlasıyla gelişmiş olmasıdır. İrksal ve ideolojik yarımlar bir önceki kuşaklar açısından önemli olan bir durum iken Z kuşağıyla beraber birbirinden farklı ırklardan olan bireylerin evlenmeye başladıkları görülmüştür. Bu durum üzerinde üniversite yaşamının etkisi bulunmasına rağmen Z kuşağı dinsel, dilsel ve irksal ayrımlara yönelik toplum tarafından benimsenen bakış açısının daha ileri düzeylere taşınmasında bir araçtır (Yazıcı, 2019).

2.3. Türkiye’de Kuşaklar

Modernleşme, sanayileşme ve küreselleşme sonucunda yaşanmış olan çalkantılı gelişmeler sonucunda kuşaklar arasında farklılıklar meydana gelmiştir (Bejtkovský, 2016). Türkiye’de literatürde kuşak sınıflandırılması gerçekleştirilirken çoğunlukla Batı Avrupa’da onaylanmış olan biçiminin kullanıma alındığı görülmektedir. Söz konusu durum ise Türkiye’de bulunan kuşakların yaş aralıklarının ve temel özelliklerinin belirlenmesine dair net olan bir çalışmanın bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Ancak ülke açısından yaş aralığının ve kuşakların temel özelliklerinin kesin bir şekilde belirlenmesi kuşak çalışmaları kapsamındaki sonuçların doğru bir şekilde değerlendirmeye alınabilmesi bakımından fazlasıyla önem taşımaktadır. Bu hususta ülkeler arasında kuşakların yaş aralıkları ile özelliklerinin değişim durumunun dikkate alınması gerekmektedir (Dere, 2021).

Gürbüz (2015) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın bulguları bağlamında duyuşal bağlılığın ve iş ahlakının boyutları değerlendirildiğinde kuşakların arasında anlamlı olan tek farklılık yalnızca “*boş zaman geçirmeme*” boyutunda belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç ise kuşakların değerlerinin ve tutumlarının farklılıklarına dair genel yargıdır. Çalışma kapsamında kuşaklararası farklılıklar ile ilgili düşük sonuçlardan dolayı desteklenmeleri mümkün olmamıştır. Bu açıdan Amerika Birleşik Devletleri temelli olan kuşak sınıflandırmasının Türkiye kapsamındaki geçerliliği oldukça şüphelidir. Amerika Birleşik Devletleri’nde gerçekleştirilen son çalışmalar kapsamında kuşakların arasında önem taşıyan ve anlamlı farklılıkların bulunmadığı ifade edilmektedir. Bu nedenle Gürbüz (2015) tarafından Türkiye ile ilgili kuşak tasnifi kapsamında hangi yılların olacağını saptanması amacıyla nitel yöntemler kullanıma alınarak sosyolojik çalışmaların gerçekleştirilmesi tavsiye edilmektedir.

60’lı ve 70’li yıllarda daha önceki ve sonrasındaki yıllara nazaran siyasi temelli süreçlerin fazlasıyla yoğun yaşanmasından dolayı bu yıllar Türkiye tarihinde daha özel bir şekilde anılmaktadır. Nitekim söz konusu yıllarda siyaset her alana sirayet etmiştir. Bu bağlamda özgürlükçü ve çatışmacı bir ortamın olmasından dolayı tarihi olayların akıllarda daha kalıcı olduğu bir dönem olmuştur (Özdemir, 2021).

Özdemir (2021) tarafından 1960 ila 1980 döneminin izleri ile ilgili bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda özellikle de 70’li yılların yarısından başlanarak sol ve sağ grupların arasında devamlı artış gösteren, şiddet barındıran ve fazlasıyla kanlı geçen çatışmalarla söz konusu süreçleri yaşamış olanlarda korku ve güvensizlik iklimi kalıcı bir

duruma gelmeye başlamıştır. 60'lar genellikle daha keyifli ve hoş anılar ile geçmişken 70'li yıllar zorlu ve kötü günlerle doludur. Bu nedenle 80 sonrasının ebeveynleri yaşamış oldukları kötü tecrübeler dolayısıyla çocuklarının siyasete karışmamalarını istemişlerdir. Ancak günümüzün gençlerinin siyasallaşma biçimi geçmişten tamamen farklı bir şekildedir. Sosyal medya üzerinden örgütlenerek kendilerini ifade etmektedirler. Bu bağlamda değerlendirildiğinde yeni kuşakların apolitik olarak değerlendirmeye alınması çok doğru değildir.

Dere (2021) tarafından ise Türk toplumu kapsamındaki çatışma hususunda söz konusu durumun en çok toplumsal değerlerde açığa çıktığı ve kuşak çatışmalarının en fazla önem taşıyan sebebinin azalmış olan sosyalizasyon oranı olduğu belirtilmektedir. Çoğunlukla toplumsal değerlerden doğmuş olan kuşak çatışmaları değerlendirildiğinde anne ve babaların benimsedikleri gelenek ve göreneklerin çocukları tarafından benimsenmediğinde bu iki kuşak arasında çatışma ortamının meydana geldiği ifade edilebilmektedir.

Türkiye’de sessiz kuşak olmak: Türkiye’de ve dünyada “sessiz kuşak” adının kabul edilmesinin en önemli sebebi bu kuşağın zor dönemlerden geçerken çok küçük yaşlarda çalışmaya mecbur olmaları, çocuk kalmaya ve çocuk olmaya zamanı olmayanlardan meydana gelmesidir. 2021’de paylaşılan verilere göre sessiz kuşak Türkiye’nin nüfusunun %3’lük dilimini meydana getirirken dünya nüfusunun ise %4’lük dilimini meydana getirmektedir. 20. yüzyıldaki en genç kuşak olmakla birlikte Milli Mücadele ile Cumhuriyetin kuruluş dönemlerinde hayata geldiklerinden dolayı aynı zamanda Cumhuriyetin ilk kuşağı olarak da bilinmektedirler. Türkiye’de “*Cumhuriyet Kuşağı*” biçiminde de isimlendirilmektedirler. Bu kuşağın aynı zamanda “*Ümit Kuşağı*” şeklinde de değerlendirilmelerinin sebebi ise yeni bir siyasi ve toplumsal düzene geçilmekte olan zorlu bir süreçte yaşamalarıdır (Güzel, 2021).

Türkiye’de sessiz kuşak, gelenekselci bir nesildir. Bu neslin yaşadığı dönem içerisinde Batıda yaşanan gelişmelerin takip edilmesine önem verilmemiştir ve eğitim alanı kapsamında yeni adımlar atılması amacıyla 1924 yılında dünyanın en önemli eğitim filozoflarından olan John Dewey’e Türkiye’ye gelmesi için davet gönderilmiştir. John Dewey tarafından Türkiye’ye yönelik oluşturulan eğitim raporuna yönelik olarak Köy Enstitüleri’nin kurulması düşüncesi meydana gelmiştir (Kuran, 2022).

1938 yılında Erzincan’da gerçekleşen deprem sonucunda 32,962 kişinin yaşamını kaybetmesi ise sessiz kuşak için travma olmuştur. Bununla birlikte sessiz kuşağın gözlerinin

önünde idam edilmiş olan dönemin başbakanı Adnan Menderes tarafından 50'li yıllarda gecekondular yıkılarak apartmanlar inşa edilmiştir ve böylece kentsel dönüşüm başlatılmıştır. Fakat apartman binalarının içlerindeki gecekondular hayatı devamlılığını korumuştur (Kuran, 2022).

Türkiye’de bebek patlaması kuşağı olmak: Radyonun zirve yaptığı söz konusu dönemde dünya çapında gençler tarafından sisteme başkaldırıda bulunulmuştur. Söz konusu başkaldırının sebebi ise daha iyi olan bir dünya düzeninin istenmesi olarak ifade edilebilmektedir. 68 kuşağındaki çocuklar söz konusu kuşağın en karakteristik özelliklerinden birisini başkaldırarak belirtmek mümkündür. Türkiye kapsamında çok partili olan yönetim anlayışının yerleşmiş olduğu ve ilk ihtilalin yaşandığı sürece tanıklık eden söz konusu kuşak, sosyal medyayı kullanmalarına rağmen kendilerinden sonraki kuşaklardaki kadar yoğun bir şekilde yer almamaktadırlar (Güzel, 2021).

Bebek Patlaması Kuşağı Türkiye’de elektriğin sadece önemli şehirlerde yer aldığı ve üniversitenin ülke genelinde sadece 9 olduğu döneme tanıklık etmiştir. Ancak mutlu bir gelecek hayal etmekte olan ve sahip oldukları değerleri bırakmayan söz konusu nesil, 1980 Darbesini hiçe sayarak hayallerinden vazgeçmiştir. Bu kuşağın üyeleri ambargodan kaynaklanmakta olan yağ kuyruklarını, Sümerbank’ı, ülkenin ilk yürümekte olan merdivenini anımsamaktadır (Kuran, 2022).

Türkiye’de X Kuşağı Olmak: Türkiye’de büyük siyasi gerilimlerden ve darbelerden dolayı yokluğun ve fakirliğin ciddi oranda yaşandığı söz konusu dönemin bireyleriyle alakalı Sarı (2020) tarafından genel olarak bir kimlik bunalımının yaşanmasından dolayı çocukların ve gençlerin kendi kimlik arayışları sebebiyle aidiyet duymakta oldukları gruplara katıldıkları belirtilmiştir.

X Kuşağı aslında savaşın ardından refaha erişilen dönemde hayata gelmiş gibi görünmelerine rağmen soğuk savaşların ve kutuplaşmanın sürdüğü, siyasal olayların söz konusu olduğu süreçte yaşamışlardır. Türkiye’de de söz konusu durum farklılık göstermemektedir. 12 Eylül 1980 darbesinin sebebi; siyasi, toplumsal, ekonomik sorunlardan meydana gelen karmaşıklığa engel olmak olarak ifade edilmesine rağmen darbenin ardından yaşanan tutuklamalar ve ev hapisleri asıl gerçeği açığa çıkarmıştır. Söz konusu dönemde yönetime el koyulmuştur ve aynı zamanda kuruluşlar, dernekler, siyasi partiler kapatılarak bireylerin birlik sağlayarak çatışmaları engellenmeye çalışılmıştır. Darbe ortamı sayesinde

toplumun siyasetten uzaklaştırılması sağlanmıştır ve din olgusuna vurgu yapılmıştır. Bu sayede 12 Eylül ile toplumu siyasetten arınmıştır. Bu kuşak aynı zamanda Turgut Özal'ın siyaset alanında aktif bir şekilde rol almasından dolayı Türkiye'de “Özal Kuşağı” olarak da isimlendirilmektedir (Güzel, 2021; Kuran, 2022).

1980'ler ile tam ortasında bulunan 12 Eylül dolayısıyla siyasal alanın ve toplumsal düzenin bozulmaya uğramaya başladığı tarih; insan ilişkilerinden topluma, komşuluk kültüründen müziğe, dayanışmadan siyasete dek pek çok olgunun dejenere olmasının miladı olarak ifade edilebilmektedir. Bu yüzden bütün bunların öncesinde olan 1980 dönemi; bizzat tanıklık ettikleri döneme ayrı bir hasret duymaktadırlar (Özdemir, 2021).

Türkiye’de Y Kuşağı Olmak: Batıda Y kuşağının başladığı dönem olarak evlere bilgisayarların girdiği 1975’li yıllar baz alınmaktadır. Ancak Türkiye’de söz konusu gelişme 1985’li yıllara denk gelmektedir (Kuran, 2022).

Uluslararası araştırmalarda Y kuşağı açısından belirlenen temel özellikler bulunmaktadır. Fakat Türkiye açısından Y kuşağı kişilerin özellikleri farklılaşmaktadır. Söz konusu özelliklerden bazıları şu şekilde ifade edilebilmektedir (Yüksekbilgili, 2013):

- Online olarak alışveriş yapma
- Sabırsızlık
- Gelecekte ziyade ana odaklanma
- Zor yapıda olan kişilerle baş etme becerisine sahip olma
- Topluma yararlı olmaktan ziyade para kazanmaya önem verme
- Kısa zaman içerisinde tatmin edecek şeyleri zaman ve emek isteyen uzun vadeli şeylere tercih etme
- Devamlı iş değişikliği yapmayı bir problem olarak görmemek
- Takım oyuncusu benzeri dinleme, zaman yönetimi, iletişim kurma benzeri sosyal yeterliliklerden ziyade teknolojik yeterliliklere önem vermek.

Türkiye’de Z Kuşağı Olmak: Kuran (2021) tarafından Türkiye’de birbirinden farklı sosyoekonomik seviyede yetişen Z kuşağı kişiler ile gerçekleştirilen çalışma bağlamında; ülkeden ülkeye hatta mahalleler arasında sosyoekonomik farklılıklar bulunmasından dolayı Z kuşağının özelliklerinin de farklılaştığı ifade edilmiştir. Z kuşağının gençlerine göre müzik oldukça önemlidir. Kuşağın kitap okuma oranı %5 ila 10 oranında değişim gösterse de

ebeveynlerin her alanda bu hususta örnek teşkil etmesi kuşağı olumlu yönde etkilemektedir. Z kuşağı hayatlarını stresli görmektedirler. Türkiye kapsamında bu kuşağın sorun çözme becerileri yeteri kadar gelişmemiştir. Bir haksızlığın karşısında sosyoekonomik seviyesi düşük olan kişiler şiddete başvurmakta iken sosyoekonomik seviyesi yüksek olan kişiler ise başka bireylerden destek almayı seçmektedirler. Bununla birlikte dünya genelindeki adaletsizlik ve eşitsizliği değiştirmeyi istemektedirler. Türkiye kapsamında yaşamayı zor olarak değerlendiren bu neslin gençlerinin güvenli bir ortama ve umuda gereksinimleri vardır. Bu bağlamda beyin göçünün temelleri de erken öğrencilik dönemlerinde atılmıştır.

Türkiye’de Alfa Kuşağı Olmak: Öztürk (2023), Alfa kuşağı tarafından iklim değişikliğine karşı benimsenen farkındalık ile ilgili bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucunda Alfa kuşağının donuk ve aktivist olmak üzere iki farklı gruba ayrıldığı belirlenmiştir. Araştırmanın farklı bir sonucuysa bilgi unsuru ile farklı unsurların arasındaki güçlü bir bağın olmadığıdır.

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılan materyallerin saptanmasında öğrencilerin özellikleri fazlasıyla önem taşımaktadır. Alfa kuşağının eğitim aktivitelerinde kullanıma alınacak olan materyallerin dijitale dayanması söz konusu neslin dijitale karşı meyilli olmasından kaynaklanmaktadır. Bu şekilde yeni kuşağın derslere olan ilgilerinin artırılması, derse aktif katılımlarının ve düşünme becerilerinin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Esendere (2023) tarafından geliştirilen çalışma kapsamında ilkokul seviyesindeki 3. sınıf öğrencilerine yönelik matematik dersinde bitmoji uygulamasından ve Google slâytlarından faydalanılarak sanal olan bir sınıf hazırlanmıştır. Matematik dersine dijital materyallerin dahil edilmesiyle olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Türkiye’de Alfa kuşağı sürekli dijitalleşmekte olan dünyadan büyümeyi devam ettirmektedirler.

Bütün dünyayla beraber Türkiye kapsamında da teknolojik gelişmelerin hızlı bir şekilde artış göstermesi daha çocuk yaştaki Alfa kuşağının oyun davranışlarına etki etmektedir. Özellikle de Youtube platformlarından oyun videolarını seyretmekte olan çocuklar yaratıcılıktan oldukça uzak ve aynı zamanda taklide dayalı bir oyun kültürü edinmişlerdir. Fakat oyun; çocuğun kendisine has olan davranışlarını dışa yansıttığı, doğallık barındırdığı ve içerisinde bulunmaktan keyif duyduğu bir aktivite iken Alfa kuşağı açısından oyun kavramı değiştirilerek söz konusu kavramın göstermelik olan bir olguya evrilmeleri Youtube platformunun oyun videoları aracılığıyla sağlanmıştır (Çelik, 2021).

2.4. Kuşaklar Arası Aktarım

Deneyim aktarımı yöntemiyle geçmişin temsilinden hareketle geçmiş deneyimlerin nesiller arasında aktarılmasıyla bilgiye erişilmektedir. Öğrenme ortamları içerisinde çocukların büyüklerin eşliğinde bağ kurması ile verimli zaman geçirmesi; kavram, anlam ve değer sistemine olumlu bir şekilde etki etmektedir. Bu bağlamda kendinin ardından gelen nesle bırakılan sosyal miras, söz konusu neslin ana donanımını meydana getirmektedir (Aydınbaş, 2021).

Toplumların gelişim göstermesinde yeni kuşak ve eski kuşak arasındaki tecrübelerin aktarılması fazlasıyla önem taşımaktadır. Söz konusu karşılıklı aktarıma destek olunarak kuşaklar arasındaki iletişimler güçlendirilmediği durumda kuşak çatışmaları artış gösterecektir. Bu bağlamda da kuşaklar arası kopukluklar devam edecektir (Dere, 2021).

Kuşaklararası öğrenme sayesinde kültürler varlıklarını devam ettirmektedirler. Bu bağlamda yaşlı ve genç kuşağın birbirlerine duydukları gereksinim görmezden gelinememektedir. Genç nesil kültürü ile ilgili bilgi öğrenmek amacıyla yaşlı kuşağa gereksinim duymaktadır. Yaşlı kuşak ise gelişime dair görevlerini tamamlamak amacıyla yeni kuşağa gereksinim duymaktadır. Eski dönemlerde kadın tarafından üretime destek sağlanırken aile büyükleri de çocuğun bakımına destek olmaktadır. Modern dönemde de iş yaşamında kadın aktif bir şekilde yer alırken dede, nine gibi aile büyükleri önemli bir ihtiyaçtır. Özünde bu durum toplumsal bir gereksinimdir. Söz konusu bütün boyutlar bir arada değerlendirmeye alındığında çocukların büyüklerine, büyüklerin ise çocuklara gereksinim duymakta olduğu bir gerçek olarak ifade edilebilmektedir. İnsanlar yaşları geçtikçe manzaranın tamamını görebilmektedirler. Yeni nesillerle iken kendi yaşamını bir bütün olarak değerlendirme olasılığı bulan insan söz konusu sürecin içerisinde ilişkilerini onarabilmektedir (Aydınbaş, 2021).

Aydınbaş (2021) tarafından hazırlanan “*Kuşaklararası Manevi Güçlenme Eğitimi Programı*”nın çocuklar ve yaşlılar ile uygulamasını yaptığı çalışmanın bulguları değerlendirildiğinde yaşlı katılımcıların yalnızlık hislerinin azaldığı, iyimserlik düzeylerinin arttığı ve kendilerini daha fazla anlamlı hissettikleri belirlenmiştir. Bununla birlikte söz konusu uygulama kapsamında yeni nesillere yönelik yaşlı nesillerin olumlu algılar geliştirmelerine katkıda bulunulmuştur. Yoğun ve hızlı bir şekilde yaşanan yılların üzerine en donanımlı oldukları dönemlerinde söz konusu birikimlerini aktarma olanağı bulmaları sayesinde gençlerin umut ve enerjilerinden beslenecekleri ve hayatlarını daha anlamlı kılacakları belirlenmiştir. Söz

konusu program yaşı katılımcıların gelişim ve manevi güçlenme süreçlerine fazlasıyla katkıda bulunurken gençler açısından değerlendirildiğinde ise manevi, psiko-sosyal ve ahlaki gelişimlerine destekte bulunduğu görülmüştür. Hoşgörünün kuşaktan kuşağa aktarılması huzurlu olan bir toplumun meydana getirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması açısından fazlasıyla önem taşımaktadır (Doğan, 2021).

Kuşak aktarımına ek olarak aynı zamanda bir kuşak kendisini yetiştirmekte olan kuşaktan ziyade kendisinden iki önce olan kuşağa benzemektedir. Bu durumun sebebi ise bir nesli yetiştirmekte olanlar kendini yetiştirenlerden gördüklerini uygulamaktadırlar (Kuran, 2022).

2.5. Kuşaklar Arası Değişim

Kuşaklar arası değişim milattan öncesine dek dayanmaktadır. “Şimdilerde gençler kontrolü kaybetmiş vaziyette. Yetişkinlere karşı saygısız, öğretmenlerini sınırlendiren, ebeveynlerine karşı çıkan ve kaba bir biçimde yemek yiyen bireyler durumunda” (Aristoteles, MÖ 350, Akt. Kuran, 2022). Bu durum söz konusu ifadelerden anlaşılmaktadır. Her kuşak açısından kendi içerisinde bulunduğu dönemi diğer dönemlerden daha özel görmek geçerlidir. Fakat her yeni olan kuşak, bir önceki kuşağa nazaran daha fazla girişimcidir. Bu durumun sebebi yaşamın erken dönemlerinde insanlara, bilgiye ve kaynaklara daha çok erişim imkânı elde edebilmeleridir (Schwabel, 2014).

2009 yılının Aralık ayında dünyaya gelenler ile 2010 yılının Ocak ayında dünyaya gelenler iki farklı kuşak olarak değerlendirmeye alınmaktadır. Fakat kuşakların belirlenmesinde yalnızca kişiler değil aynı zamanda sosyal gruplar ile bir önceki nesle dayanan özellikler ve eğilimlerin açıklanması gerekmektedir. Bütün bu durumların geniş çaplı bir şekilde yorumlanması gerekmektedir. İnsanlar daha küçükken kuşak nitelikleri ve özellikleri tahmin edilebilse de büyüdükleri zaman bu özellikleri yansıtmayacakları bilinmemektedir (Nagy ve Kölcsey, 2017).

Doğan (2021) tarafından Y, Z, X ve Bebek Patlaması Kuşakları ile gerçekleştirilen çalışmadan elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde Z kuşağının kabullenme ve farklılıklara karşı saygı duyma eğilimlerinin diğer kuşaklara nazaran daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bu durumun sebebi ise farklı kuşaklara nazaran Z kuşağının teknolojik bir dönemde olmasından dolayı yalnızlık ve bireysellikten hoşlanan bir kuşak olmasıdır.

2.6. Kuşaklar Arasında Farklılıklar

Nesillerin arasında bulunan farklılıklar hususunda oldukça az araştırma yapılmış olsa da bu konu günümüze dek geniş çaplı olarak tartışılmıştır. McCrindle tarafından ifade edildiği üzere toplumların yüzleşmekte olduğu en önemli konu ayrım ırk, cinsiyet, teknoloji ve gelir ayrımından ziyade kuşak ayrımı olarak ifade edilebilmektedir. Sosyo-kültürel, ekonomik ve politik koşullar kuşak gruplarının birbirlerinden farklılaşmalarını beraberinde getirmektedir. Aynı kuşaktan olan üyeler arasında yaş farklılıkları meydana gelmekte ve kuşak üyelerinin hareketlerinde bazı farklılıklar olmaktadır (Erden, 2012).

Aynı toplum içerisinde dünyaya gelen kişiler kendi dönemleri içerisinde kendilerinin muhatap oldukları, var oldukları çevreyi birbirinden farklı şekillerde yorumlamakta olan yeni bir nesil meydana getirmektedir. Z kuşağı ve Y kuşağı kıyaslandığında, Z kuşağı tarafından mücadele olgusundan haberdar olunmadığı görülmektedir. Cesur olduklarından dolayı liderlik yapmayı sevmektedirler ve zekidirler. Önceki kuşaklara nazaran daha atik ve sabırsızdırlar. Devamlı yeni dürtüler ve meydan okumalar aramaktadırlar (Andrea vd. 2016).

Bebek patlaması kuşağı, Sessiz kuşak, Y ve X kuşaklarının doğum yılları, etkilenmekte oldukları toplumsal, sosyal ve politik olaylar, temel özellikler, teknoloji ve öğrenme şekilleri Tablo 1’de aktarılmıştır.

Tablo 2.1. Kuşaklararası farklılıklar

Kuşak	Doğum Yılları	Özellikler	Olayları Tanımlama	Teknoloji Tercihleri	Öğrenme Tercihleri
Sessiz Olgun Kuşak	1946 ve öncesi	- Fedakârlık - Otoriteye saygı - Kurallara ve yasalara uyma - Sessiz - Muhafazakâr	II. Dünya Savaşı - Büyük Buhran - Kore Savaşı	Popüler tüketicilerin teknolojilerini yakalamak	İş ortamında ve öğrenmesüreci içerisinde neyin ve ne şekilde yapılacağına anlatılması
Bebek Patlaması	1946- 1964 (veya 1961)	- Takım çalışması - İyimserlik - İşkoliklik - Otoriteye karşı sevgi-nefret ilişkisi	- Savaş karşıtı eylemler - Vietnam Savaşı - Uzay Yarışı - Soğuk Savaş - Kadın özgürlük hareketleri	Bilgisayara sahip olmayı sevmektedirler	- Bireysel çalışma - Otoriteyi dinleme - Konferans temelli öğrenme
X Kuşağı	1965 ila 1981 veya 1961 ila 1980 aralığı	- Otoriteyi ve gelenekleri sorgulama - Risk alma - Kendine güven - Aile odaklılık - Açık görüşlülük “Yapabilirim” tutumu - Eğlenceyi sevme	- Çekirdek aileler - Soğuk Savaş’ın bitişi - Bilgisayarın icadı - AIDS - Wall Street olayları - Berlin Duvarı’nın yıkılması	Teknoloji okuryazarı olarak teknoloji bir araç	- Farklılıklara açıklık - Yaratıcılık - Eğlence temelli öğrenme
Y Kuşağı, (Milenyum, Yeni milenyum, İnternet kuşağı, Yeni öğreniciler)	1980 (veya 1982) veya sonrası	- İyimser ve umutlu - Farklılıkları benimseyen - Kendine güvenen ve sosyal - Hızlı tempolu - Çok görevli - Azimli	- Dotcom balonunun şişmesi ve patlaması - İnternet - Wikipedia - Terörizm - Irak Savaşı	- Teknolojiyi hayatın doğal bir parçası olarak görme - Dijital ürünler “Google Baba”	- Çokkültürlülüğe açıklık - Teknolojiler aracılığıyla dünyaya dinamik bağlanma - Deneyimsel öğrenme - Takım çalışması

Kaynak: Zhang ve Bonk, 2010

2.7. Kuşaklar Arasında Anlayış Farklılığı

Gelişmiş ya da ilkel olması farketmeksizin toplumların hiçbirisi hareketsiz, durgun ve durağan olarak nitelendirilememektedir. Toplumların her birisinde devamlı olarak bir değişim ve hareket olmakla beraber davranış kalıpları, toplumsal yapılar, kurallar ve sistemler devamlı değişim göstermektedir. Değişim kısaca bir önceki davranış veya durumdan farklılaşma şeklinde ifade edilebilmektedir.

Türk Dil Kurumu tarafından değişim kavramı “*Bütün nesne ve olayların her türlü devimi ve etkileşmeyi, bir durumdan bir başka duruma her türlü geçişi dile getiren en genel*

varoluş biçimi” şeklinde ifade etmektedir (TDK Sözlük, 2024). Bu bağlamda insanda ve toplumda gözlenmekte olan farklılaşmalar ve başkalaşmalar değişim şeklinde ifade edilmektedir. Teknolojik gelişmelerin ve küreselleşmenin etkileri ile dünya çapında bölgesel, kültürel ve sosyal alanda değişimler meydana gelmiştir ve nesillerin karakteristik nitelikleri derinden etkilenmiştir (Levickaite, 2010).

Da Vinci Enstitüsü tarafından yapılan araştırmaya göre 2030 yılı içerisinde 2 milyona yakın meslek dalı yok olacaktır. Bu durumda Y kuşağından sonra bir numaralı rakip Z kuşağının iş dünyası, Alfa kuşağıyla fazlasıyla çekişmeli olacaktır (Tokabaş, 2022).

2.8. Kuşaklararası Davranış Farklılığı

Dünya çapında emeklilik yaşının artış göstermesinin bir sonucu olarak işletmelerin geneli 3 ya da 4 kişilik kuşaklar birlikte çalışmak ve işbirliği yapmak zorunda kalmışlardır. Söz konusu kuşak farklılıkları birbirinden farklı tutum, düşünce tarzı ve davranışları olan kişilerin çatışmalarına yol açabilmektedir. Bazı zamanlarda söz konusu çatışmaların yönetilmesi işletmeler bakımından fazlasıyla zorlayıcıdır (Andrea vd, 2016). Kurumlarda bulunan kuşak farklılıklarının başarıyla yönetilebilmesi amacıyla yöneticiler tarafından ilk olarak bunun kabullenilebilmesi ve kuşaklar arasındaki uyumun sağlanması için çaba harcanması gerekmektedir (Tolbize, 2008).

Keepnews ve diğerleri (2010) tarafından gerçekleştirilen çalışma kapsamında Y kuşağı, X kuşağı, Bebek patlaması kuşağı karakterlerinde bulunan farklılıklar dolayısıyla iş yaşamıyla alakalı tutumları ve tecrübelerindeki değişimler incelemeye alınmıştır. Çalışma neticesinde kamusal bağlılık, iş tatmini, iş-aile çatışması, iş motivasyonu, terfi fırsatları, adalet, danışmanlık desteği, yerel iş fırsatları, prosedürel adalet benzeri husularda kuşakların arasında önem taşıyan davranış farklılıkları belirlenmiştir.

X kuşağı yönetimde yer alan yaşça büyük olan kuşakları yönetebilmek amacıyla onların tecrübelerine saygı duymalıdır. Aynı zamanda dinlediklerini yaşlı kuşağa hissettirmelidirler. Günümüzün üst seviye yöneticilerinden X kuşağının Y kuşağına da güncel olan yönetsel uygulamalar sunması gerekmektedir. Kurumlar tarafınca uzaktan çalışmayı seven, bağımsız, iş-yaşam dengesine önem atfeden, kariyer odaklı, kurumlarından ziyade yöneticilerine bağlı Y kuşağı açısından birey odaklı olan bir yönetim anlayışının geliştirilmesi gerekmektedir. Eğlence ve işi birleştiren çalışma ortamlarının meydana getirilmesi, esnek çalışma saatleri,

projeler kapsamında sorumluluklar verilmesi, yatay örgütsel yapıların kurulması söz konusu kuşağın yönetimine dair verilebilecek bazı tavsiyelerdir (Usta, 2014).

2.9. Alfa Kuşağı

Alfa kuşağı bebeklik döneminden gençlik dönemine kadar bilgisayar ekranlarının önünde olmuştur. Böylelikle küresel deneyimin bir parçası haline gelmişlerdir. Williams tarafından kaleme alınan “More Over, Millenials, Here Comes Generation Z” isimli makale çalışmasında 2010 yılından günümüze dek gelmiş olan zaman dilimini belirten Alfa Kuşağı, Instagram’ın yaratıldığı, iPad’in üretildiği ve “app” sözcüğünün yılın sözcüğü seçildiği yıl dünyaya gelmişlerdir. Ekran çağı şeklinde isimlendirilmekte olan bir dönemde büyüdüklerinden dolayı söz konusu kuşak “*Ekran Kuşağı*” şeklinde isimlendirilmektedir (Williams, 2015).

Dünya çapında haftada 2,5 milyondan daha fazla Alfa kuşağı bebeği dünyaya geldiğinden dolayı 2050’de yaklaşık olarak 35 milyon civarında Alfa kuşağının bulunması beklenmektedir. Söz konusu durum fazlasıyla önemlidir. Bu durumun sebebi dünya çapındaki modern yaşamın temel mekaniğine yönelik derin etkileri bulunacak Alfa bireylerin, yeni umutlardan ziyade tehlikeleri ve zorlukları da beraberinde getirmeleri söz konusu olacaktır. Alfa bireylerin bilişim teknolojileriyle ilişkileri bu bireylerin karakterlerinin temelini göstermektedir. Bu durumun sebebi dijital teknolojiye doğmuş olmanın getirdiği etkilerle Alfalar, günümüze dek görmüş olduğu en iyi seviyede eğitim almış, en zengin, en dinamik kuşaktır. Bireylerin dünya ile kurdukları psikolojik ve fiziksel ilişkileri değişim gösterdikçe etkileşimler kapsamında kolay, basit ve çabuk olabilecektir (Kumar, 2025).

Dünyaya geldikleri andan itibaren teknolojik araçlarının olması, Alfa bireylerin gelecek zamanlarda daha fazla özellikleri barındıran bir teknolojiye sahip olmalarına yol açacaktır. Özellikle de cep telefonlarından günümüzde yararlanıldığından daha çok yararlanacak olmaları Alfa bireylerinin teknolojinin bulunmadığı bir yaşamı hiçbir zaman bilmemelerine yol açacaktır. Dan Schawbel tarafından gerçekleştirilen bir araştırma kapsamında akranları ile “şahsen” konuşmaya vakit harcama hususunda en az vakit harcayan kuşağın Alfa kuşağı olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda teknoloji sebebiyle Alfa kuşağının, kişisel iletişim kurma kabiliyetlerinin düştüğü saptanmıştır. Teknolojiye bu denli bağlı olan bir kuşak olmaları aynı zamanda psikolojik temelli problemleri de beraberinde getirecektir (Schwabel, 2014).

Teknolojiye adapte olmalarının haricinde Alfa bireylerin belirgin olan bir diğer özelliği ise uzun ömürlü olmalarıdır. Söz konusu durum iş hayatlarında daha uzun zaman boyunca kalmalarına veya emekliliğin ardından iş hayatını sürdürmelerine yol açacaktır. Bu durum elbette istihdam hususunda yeni perspektifler açmasının yanı sıra iş hayatında rekabetin daha çok olmasına yol açacaktır. Gelecek 20 yıl içerisinde kuşakların içerisinde Alfa kuşağı en fazla eğitilmiş kuşak olacaktır. Alacakları eğitimlerde genel bağlamıyla standart ve sıkıcı müfredatlardan ziyade onları uzmanlaştıracak, belli konularda ya da alanlarda daha çok derinlemesine bilgi edinmelerini sağlayacak olan eğitimleri seçmeleri beklenmektedir. Bu kuşak için yüksek lisans yapılması standart olan bir eğitim olarak değerlendirilecektir. Aynı zamanda iş yaşamına girmelerine oldukça aceleci davranmayacakları düşünülmektedir. İçerisinde bulundukları dönemin getirisi şeklinde daha uzun olan periyodlar ile eğitim almalarından dolayı yetişkinlik dönemi sorumluluklarını almalarının uzun zamanı kapsayacağı düşünülmektedir. Eğitimciler tarafından Alfaların derse katılım göstermelerinin sağlanması amacıyla birbirinden farklı eğitim yöntemlerini kullanıma almak ve eğitimi çeşitlendirmek mecburiyetinde olacaklardır. Bu bağlamda eğitim, toplumları ve insanları bir bütün şeklinde uyarlabilir olma, risk ile başa etme, yeniden öğrenmeye karşı açık, değişime adapta olma ve bu şekilde sosyal etkileşimlerin ve toplulukların önem taşımasında fazlasıyla önem taşıyan bir rol oynaması beklenmektedir (Kumar, 2025).

İş dünyasının cevap verme, hız ve özelleştirmeyi standart bir şekilde beklemekte olan en talepkâr çalışanlar ve müşterilerle karşılaşılacağı düşünülmektedir. Yöneticiler açısından Alfa bireyleri çalışan konumunda motive etmek ve daha iyi bir şekilde çalışmalarını sağlama durumu daha zor olacağından dolayı tüketici konumunda bulunan Alfaların sadakatini ve dikkatini kazanmak daha fazla zorlaşacaktır. Bu durumlar işletmelerin sahip olduklarını kurumsal itibarlarını korumaya almak amacıyla daha çok gayret gösterme zorunluluğunu da birlikte getirmektedir. Bununla birlikte hazır üretilmekte olan, standartlaşmış hizmetler ve ürün daha çok beklemekte olan Alfa'ların değişen ve yeni projeleri ele almalarında ve karışıklığı gerekli ve basit olana dönüştürme hususunda kendilerinden daha önceki kuşaklara göre daha iyi olabilecekleri düşünülmektedir. Alfa bireylerin iş hayatlarında kalitesini ayrıntılara takılmadan önem taşıyanlara odaklanarak çalışmanın sağlayacağı ön görülmektedir. Genel bağlamıyla değerlendirildiğinde Alfa bireylerin dünya tarihinde günümüze dek görülen en kültürlü, eğitilmiş, girişimci kuşak olarak ifade edilmeleri mümkündür. Alfaların söz konusu çok yönlülük barındıran özellikleri iş hayatında oldukça derin etkiler sağlayacaktır. Onların iş yaşamıyla gündelik yaşamın iç içe olduğu, başarının yaratıcılık ve verimlilikle

değerlendirildiği, esnek çalışma şartlarının bulunduğu yeni çalışma şartlarına neden olmaları beklenmektedir (Schwabel, 2014).

Yukarıda verilen açıklamalar göz önünde bulundurulduğunda kuşaklar arasındaki davranış farklılıkları bulunduğu gibi benzerliklerin de bulunduğu görülmektedir. Kuşakların her birisinin kendine has davranış tarzlarının olması iş hayatına etki etmiştir. Bu duruma her neslin kendisine özgü iş alanları meydana getirmesi örnek olarak gösterilebilmektedir (Andrea vd., 2016, s. 90).

Kuşaklar ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalar incelemeye alındığında X kuşağı için en fazla saygı bekleyen ve sadık kuşak oldukları ifade edilmektedir. Ödül ve başarıyı, iş işler yapmakla eşit gören söz konusu kuşağın farklı kuşaklara nazaran daha katı ve disiplinli oldukları görülmektedir. Y kuşağının ise özgüveninin fazla olması risk almasını daha kolay bir hale getirmektedir. Söz konusu durum ise farklı kuşaklara nazaran daha fazla girişimci olan bir ruha sahip olmalarını sağlamaktadır. İş hayatında iş-özel yaşam dengesi ve esneklik arayışları söz konusu kuşağın örgütsel açıdan alışılmış iş şartlarından daha farklı olan iş şartlarına sahip olmak istemelerine yol açmaktadır. Birbirinden farklı perspektiflere ve farklı becerilere sahip olduklarından dolayı daha önceki kuşaklardan daha çok küresel özelliklerle yetişmeleri kurumlara birbirinden farklı kazanımlar kazandırmalarına yol açmaktadır (Schwabel, 2014).

Alfa bireylerin ve Z kuşağının farklı kuşaklara nazaran teknolojiye daha hâkim olmaları onların kendilerinden daha önceki kuşaklara nazaran daha yaratıcı ve verimli çalışanlara dönüştüreceği kesindir. Günümüz koşullarında her şeyin mobil hale gelmesi, dünyanın her alanında Alfa bireylerin çalışmalarına olanak tanımaktadır. Bu şekilde bir sonuç ise örgütlerin çalışma şekillerinin mobil hale gelmesine yol açacaktır. Bu bağlamda çalışan performans değerlendirmesi ve verimliliğinin değerlendirmeye alınması, çalışılan saatten daha çok etkililik, kalite verimlilik ve benzeri sonuçların üzerinden yapılmalıdır (Schwabel, 2014).

2.10. Türkiye’de İstatistiklerle Alfa Kuşağı

Günümüz koşullarında analog ve klasik olarak ifade edilebilecek zevkler ve alışkanlıkları da kapsayan birçok şeyin dijital dünyaya yansması kaçınılmazdır. Alfalar tarafından sanal dünya daha fazla tercih edilmektedir (Özdemir, 2019).

2025 yılından itibaren dünya nüfusu genelinde 2 milyara erişmesi tahmin edilen alfa kuşağı en fazla teknolojiye odaklanan nesil olması beklenmektedir. Çocuk nesil olarak Alfa

kuşağı da en az Z kuşağı kadar, Z kuşağı Y kuşağı kadar, Y kuşağı ise X kuşağına nazaran daha çok dijital mecraları ve çevrimiçi platformları kullanmaktadır (Özkan, 2016).

Güzel (2021) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmadan elde edilen sonuçlara göre Alfa ve Z kuşağı çocuklarının 2 ila 7 yaş aralıkları baz alındığı zaman Z kuşağının söz konusu yaş aralığı içerisinde yoğun olarak oyuncaklarıyla oynamayı seçerlerken Alfa kuşağının ise çizgi film izlemeyi seçtikleri görülmüştür. Aynı zamanda Alfa kuşağının oyuncak seçimleri de daha fazla teknolojik yöndedir. Alfa kuşağının istedikleri oyuncaklarda ise çizgi filmlerde ya da dizilerde izlemiş oldukları kahramanların belirleyici olduğu görülmektedir.

Önder (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışma kapsamında 2021 yılı baz alınarak Türkiye kapsamındaki 81 ilden %52' si kız, %48'i erkek olan toplamda 1044 bireyle online olarak anket formatında bir araştırma yapılmıştır. Söz konusu araştırmadan elde edilen veriler alfa kuşağının yakından tanınmasını sağlamaktadır. Tablo 2.2'de Alfaların önemsendiği ilk 5 değer sıralaması verilmektedir.

Tablo 2.2. Alfaların önemsendiği ilk 5 değer sıralaması

Önem Atfettikleri İlk 5 Değer	
Sağlık	%38
Aile	%42
Mutluluk	%21
Para	%19
Başarı	%20

Kaynak: (<https://www.marketingturkiye.com.tr/>, 2022)

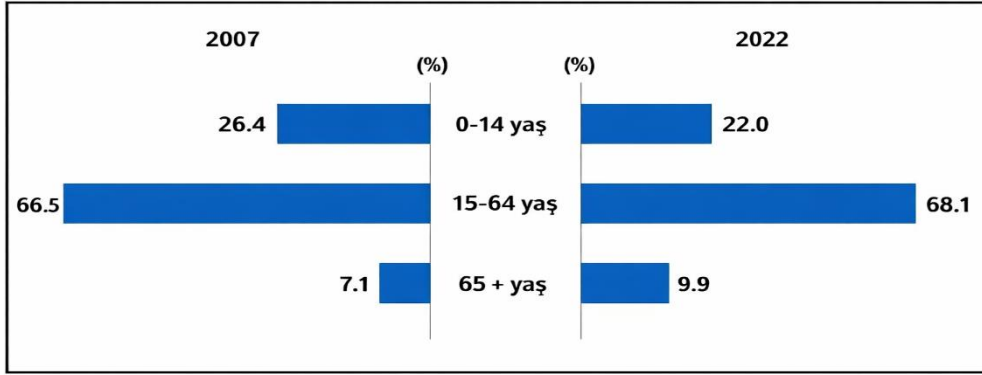
Söz konusu araştırma kapsamında aynı zamanda Alfa Kuşağı yaş grupları bağlamında kendi aralarında farklı şekillerde adlandırılmıştır (Tablo 2.3).

Tablo 2.3. Alfa kuşağı yaş kırılımı

Mini Alfalar	Midi Alfalar	Maksi Alfalar
6-9 Yaş	10-12 Yaş	13-16 Yaş

Kaynak: (<https://www.marketingturkiye.com.tr/>, 2022)

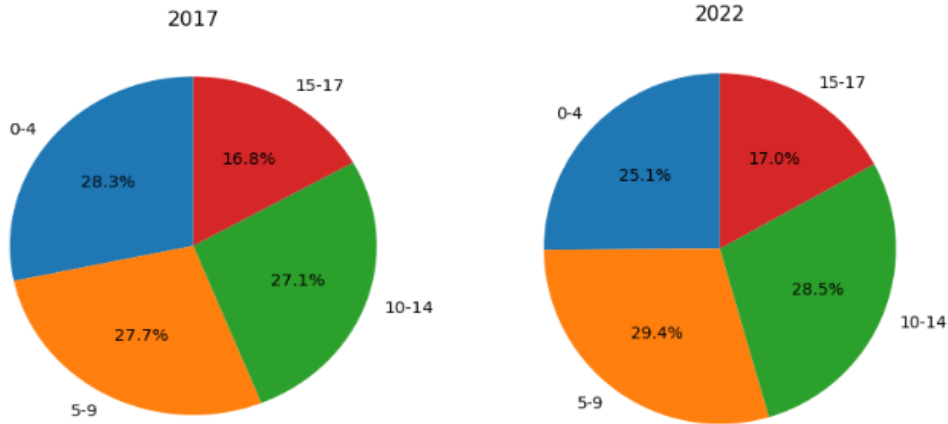
TÜİK'in 2022 yılının verileri bağlamında Türkiye Nüfusu'nun %22'lik dilimi 0 ila 14 yaş aralığından meydana gelmektedir. Söz konusu veri alfa kuşağının toplam nüfusunu ifade etmektedir. 2007 yılının verileri bağlamında %26,4 oranındaki 0 ila 14 yaş grubu 2022'de %22 oranına düşmüştür (Şekil 2.1).

Şekil 2.1. Türkiye nüfus yaş dağılım oranı

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Türkiye İstatistik Kurumu tarafınca hazırlanmış ve yayımlanmış olan 49674 sayılı “İstatistiklerle Çocuk, 2022” raporu kapsamında ise Alfa kuşağıyla alakalı veriler aktarılmaktadır. Söz konusu veriler bağlamında 0 ila 9 yaş aralığındaki Alfa kuşağının çocukları 0 ila 17 yaş aralığındaki çocuk grubunun kapsamında %54,5’lik bir dilimi temsil etmektedir. Çocuklarının nüfusunun yarısından daha fazlası ise alfa kuşağıdır (Şekil 2.2).

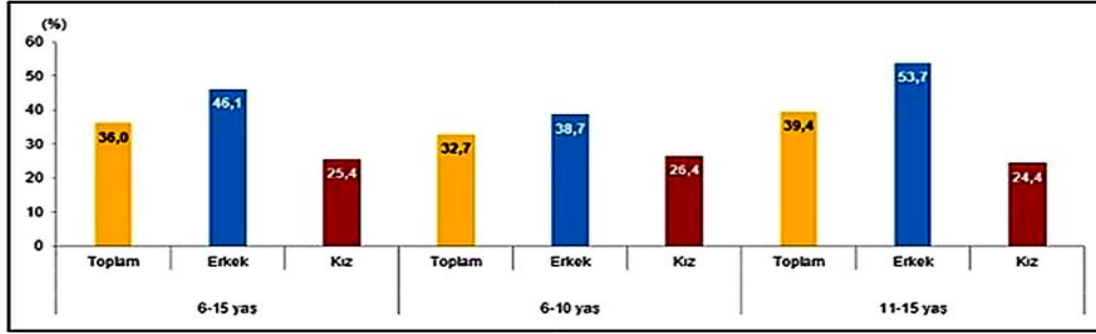

Şekil 2.2. Yaş grubuna göre çocuk nüfus oranı

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2021’de raporlanmış olan “Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması” verileri bağlamında en büyük olanı 11 yaşında olmak üzere alfa kuşağının cinsiyet ve yaş dağılımları tablosu kapsamında kız çocuklarına nazaran erkek çocukları tarafınca dijital oyun oynama oranının %46 oranında daha fazla olduğu belirlenmiştir. 6 ila 10 yaş aralığındaki kız çocuğu olan alfa kuşağı bireylerinin ise 11 ila 15

yaş aralığındaki kız çocuklarına nazaran 6 ila 15 yaş aralığındaki kız çocuklarının daha çok oyun oynadıkları belirlenmiştir. Kız çocukları açısından yaş arttıkça dijital oyun oynama yaşının azaldığı belirlenmiştir. Söz konusu durum erkek çocukları açısından tam tersi olarak artmaktadır (Şekil 2.3).

Şekil 2.3. Çocuklarda bilişim teknolojileri kullanım oranı

Kaynak: (TÜİK, 2023)

2.11. Alfa Kuşağının Karakteristik Özellikleri

Her kuşak içerisinde olduğu dönemin özelliklerini yansıtmaktadır. Alfa kuşağı ise içerisinde olduğu dijital çağdan dolayı beş karakteristik özelliğe sahiptir (Williams ve Page, 2011). Bu özellikler dijital, sosyal, mobil, küresel ve görsel özellik şeklinde ifade edilebilmektedir (McCrindle vd. 2021).

Dijital (Digital). Gelecek dönemlerin Endüstri 5.0 personelleri olacağı öngörülen Alfa bireylerin teknolojiyi etkili bir şekilde kullanıma alarak iş yaşamında esnek ve uyumlu olabilecekleri öngörülmektedir. Söz konusu çocukların teknolojik yaşamlarının önem taşıyan bir parçası durumuna geldiği ve bu yüzden de dünyayı dijital ortamlar ile beraber algıladıkları, oyun arkadaşı seçiminde ise sanal/dijital arkadaşları veya robotları seçtikleri ifade edilmiştir. Söz konusu kuşağın verilerini depolamamakta olduğu fakat danışma hususunda iyi oldukları teknoloji açısından ise kabiliyetli oldukları ifade edilmiştir (Ramirez-Herrero vd, 2024). Bu yüzden Alfa kuşağı tarafından yeni teknolojilerin kullanıma alınmasından çekinilmemekte olduğu, robotlara ve yapay zekaya güven duyulduğu aynı zamanda bunları kullanmayı seçtiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte dijital araçlar ile de etkileşime geçmekte oldukları belirtilmiştir. Bu açıdan bu neslin tanımlayıcı olan karakteristik özelliklerinden birincisi “dijital” olmaları olarak ifade edilebilmektedir. Söz konusu neslin Google Assistant, Siri benzeri dijital asistanları ya da dikte gibi sesli yazma özelliğini kullanıma alarak okuma yazma

öğrenmeden öncesinde dahi söz konusu araçları kullanıma alabildikleri ifade edilmiştir (Eldridge, 2024; Jha, 2020).

Taşınabilir olan dijital cihazların bulunduğu bir dünyada söz konusu neslin doğmuş olması bu nesli bazı problemlerle karşı karşıya bırakmıştır. Dijital etkileşimin insanların davranışları ve beyinlerinin üzerinde oldukça olumsuz etkilerinin bulunduğu ifade edilmiştir. Bu neslin çocukları açısından dijital araçların “elektronik bakıcı” rolünde olduğu söz konusu durumun daha sonraki hayatlarında kendilerine zarar vereceğine vurgu yapılmıştır. Günümüz koşullarında söz konusu araçların Alfa bireylerinin oyalanması amacıyla kendilerine sunulduğu fakat söz konusu araçların daha çok fonksiyonunun bulunduğu hem vakit geçirme hem eğlence hem de eğitim amacıyla kullanıma alındıkları ifade edilmiştir (McCrindle vd., 2021).

Amerika Birleşik Devletleri kapsamında gerçekleştirilen bir çalışmanın sonucunda 8 ila 12 yaş aralığındaki çocukların eğlence amacını benimseyerek gün içerisinde ortalama olarak 4 saat 44 dakikayı kapsayan bir ekran süresine sahip oldukları belirlenmiştir (Rideout ve Robb, 2020). Avusturalya’da ise 4 ila 5 yaş aralığında bulunan çocukların gün içerisinde ortalama olarak iki saati aşkın ekran sürelerinin olduğu belirlenmiştir (AIFS, 2016).

DSÖ (2019) tarafından ifade edildiği üzere beş yaşından küçük olan çocuklara gün içerisinde en çok bir saatlik ekran süresinin tavsiye edilmektedir. Bununla birlikte dijital ortamlardan dolayı söz konusu çocukların yaşam becerilerinde noksanlıkların meydana geldiği, sosyal izolasyon sergiledikleri, teorik açıdan bilgi sahibi olsalar da pratikte söz konusu becerileri sergileyemedikleri ifade edilmektedir.

Sosyal (Social): Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi ve iletişim platformları gençlerin medyaya hızlıca girmelerini ve aktif bir şekilde katılmalarını sağlamıştır. Söz konusu durum katılımcı kültürünün ortaya çıkmasına yol açmıştır. Alfa neslinin karakteristik özelliklerinden birisi ise söz konusu çocukların, sosyal açıdan bağlantılarının bulunmasıdır (McCrindle, 2023). Bu hususta bahsedilen sosyalliğin günümüz koşullarında Alfa neslinin sosyal, fiziksel etkileşimlerle beraber aynı zamanda sosyal medya benzeri platformlarda (Snapchat, Instagram, TikTok, YouTube gibi) akranlarıyla fazlasıyla bağlantı kurduğu, söz konusu ağın demografik sınırları ve coğrafyaları aştığı ifade edilmiştir. Söz konusu durumun anlaşılması amacıyla Meta’nın sosyal medya uygulamalarından olan Threads’ın lansman günü içerisinde 30 milyon kadar kullanıcıya ve ardından beş günlük zaman diliminde 100 milyonu

aşkın kullanıcıya erişmesi günümüz koşullarında sosyal medyanın eriştiği noktayı ve Alfa kuşağı açısından önemini göstermektedir (Wetzler, 2023).

2021 yılında sosyal medyanın istatistikleri değerlendirildiğinde dünya nüfusunun yaklaşık olarak 7,83 milyara eriştiği, cep telefonu kullanıcısı sayısının ise 5.22 milyar, aktif bir şekilde sosyal medyayı kullanmakta olanların 4.20 milyar, internet kullanıcılarının ise 4.66 milyar olduğu ifade edilmiştir. Araştırmacılar tarafından söz konusu neslin herkes ve her şeyle her daim bağlantılı bir şekilde yaşamakta olan bireylerden meydana geldiği ifade edilmiştir (Kiselicki vd., 2021). Söz konusu çocukların çevrimiçi öğrenme ortamları içerisinde akademik açıdan daha fazla başarı sahibi oldukları ve söz konusu kuşağın kendilerini fiziksel ortamlara nazaran sanal ortamlarda iken daha fazla rahat hissettikleri ifade edilmiştir. Söz konusu durumun gelişim ve değişim gösteren teknolojinin neticesinde öğretme ve öğrenme biçimlerini değiştirdiği ve bu doğrultuda meydana gelen “*Bağlantıcılık*” (Connectivism) kuramıyla alakalı olduğu ifade edilebilmektedir. Söz konusu kurama göre sosyal ağların yaygınlık kazanmasıyla beraber örgütsel ve bireysel öğrenme iç içe geçmiştir ve bir ağ toplumu meydana gelmiştir. Aynı zamanda söz konusu ortamlarda öğrenmenin oldukça plansız bir biçimde gerçekleştiği belirtilmiştir. Öğrenme bir topluluktur. Veri tabanı ya da sosyal ağ bağlamında gerçekleşmesi mümkün olan bir süreçtir. “*Bilgiden bilgi üretmek*” ile bireyin bildiklerinin neler olduğundan ziyade öğrenebilecek olduklarının neler olduğu ve ne şekilde bilgiye erişebileceğini bilmenin daha fazla önem taşıdığı bir duruma gelmiştir (Gülbahar, 2018).

Söz konusu durumun yalnızca ders amacını benimsemediği, bilgiye; öğrenen ve iletiler, sohbetler, topluluklar, bloglar, sanal gezintiler benzeri birçok kanal üzerinden ulaşabileceği ifade edilmiştir. Söz konusu bütün durumlar dikkate alındığı zaman söz konusu hiper bağlantılı olan durumun sosyal hayatı oldukça dezavantajlı kıldığı, Alfa kuşağının fiziksel ortamlardan uzaklaşarak sanal ortamlara bağlı bir hale geldiği ifade edilmiştir (McCrindle vd. 2021).

Taşınabilir olan dijital cihazların çocuklara birtakım olumsuz etkilerinin bulunduğu, çocuklar tarafından yapılan yanlışların bir tuş ile düzeltilebileceğinin düşünülmesi ve bu bağlamda hata yapmaktan korkulmaması, ebeveynlerin bazı zorluklar ile uğraştıkları, çocukların her davranışlarına yönelik devamlı pekiştireç ve övgü bekledikleri belirtilmiştir (Kadan ve Aral, 2021).

Küresel (Global): Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişim göstermesiyle beraber “*Global kuşak*” şeklinde de isimlendirilen Alfa Kuşağının, birbirinden farklı kültürleri oldukça yakından tanıyabildikleri, dijital ortamlar aracılığıyla mesafeleri yok ettikleri, farklı diller öğrenme çabasına girdikleri belirtilmiştir (Breisacher, 2022). Bu durumun anlaşılması amacıyla Oxford ve Collins sözlükleri kapsamında yılın kelimelerinin neler seçildiği değerlendirilebilmektedir. 2011 yılında App, 2012 yılında Cloud, 2013 yılında Hashtag, 2014 yılında Selfie, 2015 yılında Face with tears of joy, 2016 yılında Post-truth, 2017 yılında Fake news, 2018 yılında Toxic, 2019 yılında Climate Emergency, 2020 yılında ise Covid-19 kelimelerinin seçilmiş olması değişimin ve yaşanmış olan trendlerin hangi boyutlarda gerçekleştiğini göstermektedir (McCrindle vd. 2021).

Mobilize (Mobile): Türk Dil Kurumu tarafından ifade edildiği üzere “mobil” kelimesi “*hareketli ve taşınabilir olan*” anlamına gelmektedir. “Mobilize” kelimesi ise “*hareketli*” anlamını taşımaktadır (TDK, 2024).

Yaşamın pek çok alanında Alfa kuşağının eğitim, iş, seyahat ve hayatın bütün alanlarında daha fazla mobilize olacakları ifade edilmiştir. Söz konusu neslin hayatı boyunca pek çok defa iş değişikliği yapacağı ve pek çok kariyere sahip olacağı düşünülmektedir (Güzel, 2021; McCrindle, 2021).

Apaydın ve Kaya (2020) tarafından erken çocukluk döneminde olan Alfa kuşağı öğretmenleriyle gerçekleştirilen bir çalışmada söz konusu neslin Z kuşağına nazaran daha fazla hareketli olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu durum Berkowitz (2016) tarafından da teyit edilmiştir. Çocukların izledikleri hızlı akış dolayısıyla söz konusu durumu alışkanlık haline getirdikleri, dikkatlerini çekmenin zor olduğu, odak sürelerinin az olduğu belirtilmiştir (Hartman vd. 2005).

Dünya Ekonomik Forumu tarafından ifade edildiği üzere ilkökul dönemindeki Alfa kuşağının %65’lik diliminin günümüzde var olmayan işlerde çalışacakları öngörülmektedir. Öğrencilerin söz konusu süreç içerisinde kodlama, robotik, uygulama geliştirme, sosyal medya pazarlaması ile büyük veri analizi benzeri becerileri edinerek geleceğin söz konusu işlerine yönelik kendilerini hazırlamaya çabaladıkları, gelecekte kendilerini bekleyen ve yaşamları süresince daha çok sahip olacakları imkanlara karşılık şimdiden adapte olmaya çalıştıkları belirtilmiştir (McCrindle vd. 2021).

Görsel (Visual): Alfa kuşağının ayrıştırıcı özelliklerinden birisi ise söz konusu çocukların “görsel” olmaları olarak ifade edilebilmektedir. Söz konusu kuşağın görsel medyayla iç içe bir şekilde büyümesi, dijital araçları kullanıma alarak bilgiye erişme talebi ve bütün söz konusu süreçlerde öğrenmeyi gerçekleştirmek için görsel araçları daha çok tercih ettiği ifade edilmiştir (Özkurt Sivrikaya, 2019). Bununla birlikte söz konusu duruma dair içerikleri izlemekte oldukları görülmektedir. Söz konusu çocukların hem işitsel hem de görsel kanalları bir arada kullanıma alarak video izlemeyi fazlasıyla sevdikleri ifade edilmiştir. Bu bağlamda çoklu ortam ile öğrenme gerçekleştirmenin bilişsel kuramı, insanların bilgiyi nasıl işleyip gördükleriyle alakalıdır. Öğrenmenin yalnızca bir kanalın üzerinden pasif bir şekilde gerçekleştirilmesi kişinin öğrenme sistemi açısından uygun değildir. Çoklu ortam tasarım ilkeleri göz önünde bulundurularak hazırlanmış olan eğitsel içerikler sayesinde çocukların öğrenme süreçleri daha verimli bir şekilde geçmektedir. Bu açıdan Alfa benzeri dijital bir neslin kaliteli olan içeriklerle serbest öğrenme gerçekleştirmeleri için ortam meydana getirilmesinin gerekli olduğu öngörülmektedir (Kuzu, 2017).

Alfa kuşağı çocuklarının özellikle de ekranın karşısında olmaktan keyif aldığı, YouTube platformunu fazlasıyla kullandığı gerçekleştirilen bir araştırma neticesinde belirlenmiştir (Burroughs, 2017; Yaşaroğlu ve Boylu, 2020). 2017 ile 2020 yılları aralığında Common Sense medya grubu tarafından hazırlanan rapor bağlamında televizyon videolarına nazaran YouTube platformunun daha çok kullanıma alındığı, özellikle de “YouTube” platformunun izlenme oranlarının 2 ile 4 yaş aralığındaki çocuklarda %27 oranından %49 oranına yükselmiştir. 5 ile 8 yaş aralığındaki çocuklarda söz konusu durum %30 oranından %39’a kadar yükselmiştir (Rideout ve Robb, 2020). Söz konusu durumu açıklamakta olan farklı bir rapor ise Alfa kuşağı tarafından bilgi arama biçiminin değişim gösterdiği ve söz konusu görsel dünya kapsamında “YouTube” platformunun internet aracılığıyla bilgi arama hususunda en popüler olan ikinci araç olduğu fakat Alfa kuşağı açısından bunun birincil bir arama kaynağı olduğu belirlenmiştir (McCrindle vd., 2021).

2.12. Alfa Kuşağı ve İletişim Becerileri

21. yüzyılda dünyaya gelen kişilerden meydana gelen alfa kuşağı aynı zamanda yeni bir başlangıç sembolü şeklinde tanımlanmaktadır (İsmailoğlu ve Yılmaz, 2019). Dan Schawbel’in (2014) gerçekleştirdiği çalışma kapsamında Alfa kuşağının büyürken edineceği beş özelliğe dair tahminleri şu şekilde sıralanmıştır (Schwabel’den akt. İsmailoğlu vd., 2019):

- Alfa kuşağı daha önceki nesillere nazaran daha fazla girişimcidir.
- Alfa neslinin teknolojiye karşı duyduğu merak fazlasıyla yüksektir ve sosyal ağların bulunmadığı bir dünyayı bilmemektedir.
- Alfa neslinin alışverişleri online olarak gerçekleşmektedir. Daha önceki nesillere nazaran insanlar ile kurdukları iletişimlerde azalma olacaktır.
- Alfa kuşağı, Y ve X kuşağı ebeveynlerinden etkileneceklerdir ve oldukça iyi bir şekilde bakılacaklardır.
- Alfa kuşağı, daha çok kendi kendisine yetebilmekte olan büyük güçlülere karşılık hazır ve daha fazla eğitilmiş olacaklardır.

Z kuşağıyla başlamış olan teknolojik bütünleşmenin sağladığı etkiler alfa kuşağı üzerinde daha yaygın bir şekilde hissedilecektir. Schawbel tarafından da belirtildiği gibi alışveriş benzeri günlük yaşam aktivitelerinin internete aktarılması bu kuşağın iletişim becerilerinin gelişmesini olumsuz etkileyecektir. Türkiye’de zamanla artış gösteren nüfus, gündelik hayattaki zaman ve stres yönetimi yapılmasının başarılı bir şekilde gerçekleştirilememesi benzeri faktörlerden dolayı zamanla artış gösteren yalnızlaşma, yetişkinlere etki ettiği kadar alfa kuşağının çocuklarını da etkilemektedir (Demirel, 2021). Daha yalnız bir hale gelen ebeveynler, Y ve X kuşağına mensup olan ebeveynlerin internet teknolojilerine dair ilgisi, aile içi iletişimin azalması çocuğa rol model olacaktır. Bu durum çocukların iletişim teknolojileriyle daha fazla yakınlaşmasını sağlayacak ve aynı zamanda kişilerarası iletişim süreçlerinin, iletişim becerilerinin sanal ortam üzerine taşınmasına neden olacaktır.

Barkowitz (2016) Alfa kuşağının çocuklarını gözlemleyerek, aileleriyle görüşmeler yaparak yaptığı araştırma ve Ramadani ve Wibisono (2017) tarafından yapılan araştırmalar neticesinde Alfa kuşağının özellikleri şu şekilde belirlenmiştir (Barkowitz vd., akt. Demirel, 2021):

- Paylaşımı sevmemektedirler.
- Çok aktiftirler fakat gürültü yapmamaktadırlar.
- Giyilebilir olan cihazlar ile fazlasıyla ilgilidirler.
- Her şeye sadece kendileri sahip olmak istemektedirler.
- Sosyal medya ile dünyayı tanımaktadırlar.
- Sosyal medyaya fazlasıyla inanmaktadırlar.

- Yalnızlığı sevmektedirler.
- Online olarak alışveriş yapmayı sevmektedirler.
- Kendi kendilerine yetebilmektedirler.
- Bireylerle iletişim kurarken fiziksel temas kurmamaktadırlar.

Gerçekleştirilen çalışmalarda belirlenen iletişim becerilerine dair yetersizlik Alfa kuşağının gelecek zamanlarda iş, ekonomi, siyaset, sosyoloji, iktisat benzeri sürdürülebilir alanlarda bulunacak kişilerin yürütme ve işleyiş becerilerine de etki edecektir. Alfa kuşağının anne ve babaları olan Y ve X kuşağı ise internet teknolojilerinin getirmekte olduğu sosyal medya platformlarıyla yeni bir uğraş edineceklerdir. Söz konusu platformlar hayatlarının bir parçasına dönüşmüştür. Bu şekilde değişim gösteren anne ve baba tutumları, alfa kuşağına direkt olarak etki ederek teknolojik dünyayla bütünleşik bir şekilde yaşamlarını sürdüren alfaların sanal dünyaya fazlasıyla maruz kalmalarına zemin oluşturmuştur.

2.13. Erken Çocukluk Dönemi Alfa Çocukları

Literatürde erken çocukluk dönemi, çocuğun doğmasından sekiz yaşına dek devam etmekte olan süreç şeklinde tanımlanmıştır (Trawick-Smith, 2017). Söz konusu dönem çocuk tarafından çevresel uyaranlara yönelik duyarlılık beslendiği, zihinsel gelişimin önemli bir kısmının tamamlanmış olduğu, karakterin biçimlendiği, temel alışkanlıkların hızlı bir biçimde gelişim gösterdiği, öğrenmenin fazlasıyla yoğun bir biçimde olduğu bir evre şeklinde değerlendirilmektedir (Berk, 2020).

Çocuğun etrafını keşfetmesi, öğrenmeyle alakalı doğal yönelimlerinin bulunduğu ve öğrenmenin oldukça erken yaşlarda iken başlayarak söz konusu sürecin çocuğun yaşamı boyunca sürdüğü ifade edilmektedir (MEB, 2013). Söz konusu durum değerlendirmeye alındığında çocuğun ilk yılları olarak ifade ettiğimiz söz konusu dönemin kişilik gelişimi, bilişsel ve sosyal davranışların biçimlenmesi benzeri alanlar içerisinde potansiyelinin meydana çıkması amacıyla önem taşıyan evrelerden birisi olduğunu söylemek mümkündür (UNİCEF, 2017). Söz konusu dönem içerisinde çocukların daha fazla meraklı olması, çevrelerinde bulunan bütün şeyleri anlamlandırmaya ve özümsemeye çalışmaları öğrenme süreçlerine olumlu yönde etki etmektedir. Çocukların sahip oldukları gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmış olan dijital içeriklerin, oyunların onların yapıp yaşayarak öğrenme süreçlerine destek olduğu ve öğrenilmekte olanların kalıcılışmasını sağladığı belirtilebilmektedir (Aral, 2022).

Teknolojik çağ şeklinde isimlendirilen 21. yüzyılda doğan çocukların değişim ve gelişim gösteren teknolojik gelişmelerle beraber doğal bir şekilde farklı kuşaklara nazaran dijital medya araçlarıyla daha erken tanışmaları söz konusu olmuştur (Samur ve Serttaş Franzini, 2021). Dijital araçların yaşamı daha kolay bir hale getirerek hayatı keyiflendirmesi ve bireyin çevresine ve kendisine zaman ayırma vaktinin artması, dijital araçlara karşı duyulan isteği, kullanım süresini çocuklar ve yetişkinler açısından arttırmıştır (Aral, 2022).

TÜİK (2022) tarafından yayımlanan raporda 6 ila 15 yaş aralığındaki çocukların %87,7'lik diliminin düzenli bir şekilde interneti kullanıma aldığı belirlenmiştir. Söz konusu raporda ifade edilen yaş aralığı erken çocukluk dönemini kapsamaktadır. Erken çocukluk dönemi içerisinde beyin gelişiminin fazlasıyla üst seviyede bulunduğu, bilişsel ve sosyal becerilerin temellerinin söz konusu dönemde atılmakta olduğu öngörülmektedir (Selçuk ve Yavuz, 2018).

Alfa kuşağı tarafından benimsenen mottounun “*Bilmek uygulamaktır.*” şeklinde olduğu ifade edilmektedir. Piaget tarafından bilişsel gelişim kuramı kapsamında ifade edilen aktif katılımın söz konusu çocuklar açısından temel olduğu dikkate alındığında Alfa neslinin mottosunun ise erken çocukluk dönemindeki Alfalar açısından uygun olduğu ve söz konusu mottoyu benimseyecek oldukları düşünülmektedir. Bu kuşak dijital olan bir çevrede hayata gelmesinden dolayı söz konusu teknolojileri kullanıma alarak içgüdüsel açıdan kullanmayı da sağlamıştır (Šramová ve Pavelka, 2023).

Erken çocukluk dönemi içerisindeki çocuklar da oyun çocuğu olarak ifade edildiği, bu durumun ana nedeninin, söz konusu çocukların oyunlar oynayarak, yaşayarak ve yaparak öğrenmeyi gerçekleştirmeleri kabullenilmektedir. Bu yüzden erken çocukluk döneminde yapılandırmacı eğitim anlayışı çoğunlukla kullanıma alınan söz konusu kavramın geliştirilmesinde Piaget tarafından benimsenen gelişimsel ve bilişsel bakış açısının, Bruner ve Vygotsky'nin kültürel, etkileşimsel boyutları değerlendirmelerinin ve John Dewey'in felsefik perspektifinin önem taşıdığı ifade edilmektedir (Driscoll, 2012).

Glaserfeld tarafından yapılandırmacılık iki farklı temel ilkeye dayandırılmaktadır. Bu ilkelerden birincisi bilginin edilgen bir şekilde alınamayacağı, bilginin anlamlandırılmakta olan organizma tarafınca yapılandırılmış olduğudur. Günümüz koşullarında değişim gösteren dünya şartları göz önünde bulundurulduğunda bilginin yapılandırılmasıyla temel yaklaşımlar

kapsamında değişikliklerin olduğu, çocukların söz konusu süreç içerisinde bilgiyi almaktan ziyade meydana getiren kişilere dönüştüğü görülmektedir (Koyuncu Şahin ve Akman, 2018).

Çocuklar üzerinde gerçekleştirdiğı çalışmalar ile bilinen Piaget (1952) tarafından bilişsel gelişim açısından erken çocukluk dönemi bir geçiş süreci şeklinde görülmektedir (akt. TrawickSmith, 2017). Erken çocukluk döneminin beyin gelişimi açısından zirvenin yaşandığı olağanüstü olan bir büyüme dönemi olduğı, snaps sayılarının çok olduğı, beyindeki ağların, beyin gelişiminin %90'lık diliminin hayatın ilk üç senesinde tamamlanmış olduğı belirtilmektedir (Şirin, 2021).

Piaget tarafından ortaya atılmış olan bilişsel gelişim kuramı kapsamında çocuk tarafından dünya algılanmaya çabalandıkça söz konusu durumun beyinde şemalar meydana getirdiğı ve böylelikle beyin gelişimine katkıda bulunulduğı belirtilmiştir (Santrock, 2021). Çocuklar tarafından yeni öğrenilen bilgilerin deneyimlenmesiyle tekrar oluşturulmuş olduğı belirtilmektedir. Söz konusu süreç içerisinde Piaget kuramında bulunan denge, şema, özümseme, uyumsama ve dengesizlik boyutlarının çocuk tarafından kullanıma alınarak süreçlerin tamamında düşünme becerilerinin geliştirildiğı, söz konusu durumun çocuğun kendi öğrenmelerinden mesul olmasıyla bağlantılı olduğı ifade edilmiştir (Santrock, 2018).

Erken çocukluk dönemi içerisinde bulunan 5 ila 6 yaş aralığındaki çocukların her bağlantıyı kurabildiğı fakat parça ile bütünü eş zamanlı düşünemediğı ve tam olarak zihinsel karşılaştırma yapamadıkları ifade edilmektedir (Yavuzer, 2016). Fakat değişim gösteren şartlarla beraber gelişim psikolojisi alanı içerisinde en fazla önem taşıyan kişilerden olan Piaget'in kuramına yönelik eleştirilerde bulunmaktadır. Araştırmacılardan bazıları Piaget'in ortaya attığı kuramdan sonra 50 yıldan fazla zamanın geçtiğini, söz konusu durumda kişilerde oluşan farklılıkların bulunduğı, kuram kapsamında çocukların sahip oldukları zihinsel becerilerin küçümsendiğı, bu hususta çocukların daha başarılı ve yetenekli olduğı aynı zamanda kültürel olan unsurları dikkate almadığı belirtilmektedir (Bjorklund, 2012).

Çocukların söz konusu potansiyellerinin göz önünde bulundurulması, erken dönemler itibariyle yaratıcılık, eleştirel düşünme ve problemlere çözüm bulma becerilerinin geliştirilmesi, böylelikle gerçek yaşama karşı hazırlanmalarına imkân tanımaktadır. Bu durum çocukların kararlarını kendileri verebilmelerini sağlamaktadır (Koyuncu Şahin ve Akman, 2018).

2.14. Alfa Kuşığı ve Okul

Alfa kuşağından önceki nesil olan Z kuşağının eğitim hayatının son zamanlarına gelinmesiyle beraber günümüzdeki okullar genellikle Alfa kuşağının eğitim alabilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Bu yüzden Alfa kuşağı açısından okullar kendilerinden daha önceki kuşaklara nazaran birtakım farklılıklar taşımaktadır. Söz konusu farklılıkların özünde okulların teknolojik özellikleri ve kullanılan teknolojik cihazların okul hayatında yer alma becerisi bulunmaktadır. Günümüz koşullarında pek çok okulda eğitim teknolojisi bakımından yaygın bir şekilde kullanılan tabletler, tahtalar, sanal gerçeklik uygulamaları benzeri araçlar Alfa kuşağına yönelik daha fazla ilgi çekici ve zengin olan bir öğrenme tecrübesi yaşatabilme hedefiyle kullanılmaktadır. Söz konusu teknolojik cihazların, Alfa kuşağı açısından daha sürükleyici ve ilgi çekici duruma gelmesi sayesinde öğrenme sürecinin daha etkin olabilmesi mümkün olmaktadır. Söz konusu durum da öğrencilerin motivasyonları hususunda bir artışa yol açarak aynı zamanda öğrenme sürecine aktif bir şekilde katılım sağlamalarını ve kalıcı bir şekilde öğrenmelerini sağlamaktadır (Huth, 2020).

Alfa kuşağı açısından kalıcı bir şekilde öğrenmenin olmasının en önem taşıyan yollarından biri de kişiselleştirilmiş olan öğrenme tecrübeleridir. Kişiye indirgenmiş olan ve teknolojiyle desteklenmekte olan öğrenme yöntemleri, söz konusu neslin öğrencilerinin okul ile aralarında bir bağ kurmaları açısından fazlasıyla önem taşımaktadır. Özellikle de küresel olarak bireye özgü öğrenme alanlarının teknoloji ile entegre edilmesinin zaman içerisinde daha fazla vurgulanmasından dolayı Alfa kuşağı açısından yenilikçi öğrenmeye yönelik açık olan bir öğrenme ortamı meydana getirilebilmelidir (Rathore, 2023).

Hazırlanacak olan söz konusu öğrenme ortamı öğrencinin refahını ve gelişimini de destekleyecek olan özelliklere sahip olmalıdır. Öğrenciler tarafından bilgiye ulaşma imkanlarını, ev içerisindeki etkileşimi, okul ile kurulan bağ güçlendirecek olanakların sağlanması gerekmektedir (Lee ve Lee, 2021).

Alfa kuşağı daha önceki nesillerden farklı biçimlerde oynamaktadır, etkileşim kurmaktadır ve öğrenmektedir. Alfalar açısından kendi tercihlerini yapmak ve kişisel gereksinimlerini gözetmek fazlasıyla önem taşımaktadır. Bununla birlikte dijital olan cihazların öğrenme ortamlarına entegre edilmesi de oldukça önemli bir değere sahiptir. Sınıf ortamları içerisinde Alfa kuşağı tarafından daha interaktif olan bir öğrenme süreci yaşanma isteği benimsenmektedir. Teknolojiyi kullanıma alma becerileri, teknolojiye erişimleri, onların

daha bağımsız bir şekilde öğrenenlere dönüşmelerini sağlamaktadır. Bu yüzden geleneksel olan ders yapılarındansa uygulamalı ve interaktif öğrenme imkanları aramaktadırlar. Öğretmenlerden ise kişisel gereksinimlerini dikkate almalarını ve öğrenme tecrübelerini kişisel bir duruma getirmelerini beklemektedirler (Yurtseven, 2020).

Alfa kuşağının gelecek zamanlardaki deneyimlerine dair okullar oldukça belirleyici bir yapıdadır. McCrindle ve Wolfinger (2021) tarafından alfa kuşağı öğrencilerinin internet üzerinden ve okullarda eğitim aracılığıyla edinmiş oldukları becerileri daha sonraki kariyerlerini şekillendirmek amacıyla istekli oldukları ifade edilmektedir. Söz konusu durum Alfa kuşağı bakımından eğitimin farklı kuşaklarda söz konusu olduğu üzere farklı bir okula ya da işe hazırlanmaktan ziyade gelecekte gereksinim duyacağı becerileri kazanmasının bir tekniği olarak görülmektedir. Bu bağlamda Alfa kuşağı aynı zamanda 21. yüzyılın öğreneni olarak belirtilmektedir. Bu durumun sebebi söz konusu öğrenenlerin modern olan bir eğitim ortamı kapsamında gereksinim duydukları becerileri edinmeye çabalayan ve söz konusu amaç ile yeteneklerini biçimlendiren kişiler olarak değerlendirilmeleridir. Bu yüzden Alfa kuşağının eğitim alacak olduğu okulda şu özelliklerin bulunması gerektiği ifade edilebilmektedir (Yılmaz, 2016):

- **Düşünme şekilleri:** 21. yüzyılın becerilerini edinmek istemekte olan bir okul, öğrencilerinin yaratıcılıklarına destek olurken, öğrenciye yönelik problem çözme ve eleştirel düşünme becerisi kazandıran bir yapıda olmalıdır.
- **Çalışma şekilleri:** İş birliği ve iletişimin güçlendirmekte olduğu bir okul ortamının hazırlanması gerekmektedir.
- **Çalışma araçları:** Alfa kuşağının gereksinim duyduğu eğitime yanıt verebilecek olan bir okul, iletişim ve bilgi teknolojileri bakımından donatımlı bir yapının kurgulanması gerekmektedir.
- **Yaşam becerileri:** Alfa kuşağının bireyleri toplumsal açıdan sorumluluk bilinci fazlasıyla gelişmiş, birey olmasının farkındalığında bir kuşak olduğundan dolayı yer aldıkları okullarda kuşakların üyelerinin söz konusu özelliklerini geliştirme gayreti içerisinde olmaları gerekmektedir.

Söz konusu beceriler göz önünde bulundurulduğunda Alfa kuşağının öğrencileri, sergileyecek oldukları yeterliliklerle gelecek zamanlardaki mesleki kimliklerini

biçimlendirebileceklerdir. Alfa kuşağı şekillendirme süreci içerisinde kendisini yenilemekte olan ve 21. yüzyılın beklediklerini karşılayabilen, karşı karşıya kaldığı sorunlara çözüm bulabilen, iletişimi güçlü bireyler olarak işgücünün piyasasında bulunacaklardır (Yılmaz ve Alkış, 2019).

Jezard (2018) tarafından iş gücü piyasası kapsamında Alfa kuşağının yer edinme süreci içerisinde teknolojik beceriler, sosyal-duygusal beceriler ve yüksek seviyede bilişsel becerilerle ön plana çıkmaları gerektiği belirtilmektedir. Bu yüzden küresel ölçek kapsamında politika yapıcılar, daha fazla yenilikçi ortaklıklara destek olanlar ve 2030'lu yıllarda iş gücü kapsamında yararlı olacak eğitim ortamlarına yatırım yapılması gerekmektedir (Yurtseven, 2020).

Alfa kuşağı açısından okul duysal ve sosyal gelişime destek olan bir ortam meydana gelmesine öncülük etmektedir. Öğrenciler tarafından okulda ve sınıfta birbirinden farklı kültürlerden gelen farklı öğrenciler ile etkileşime geçilmektedir ve iş birliği kurulmaktadır. Aynı zamanda empati ve liderlik becerileri geliştirilmektedir. Söz konusu özellikleri sayesinde okul yalnızca eğitim vermekle kalmayarak öğrencilerin toplum içerisinde aktif olarak bulunmalarını ve sosyal becerilerini güçlendirmektedir (Wardat vd., 2022). Fakat Alfa kuşağının yalnızca okul içerisinde arkadaşlık ilişkisi kurmasıyla yetinen bir nesil olarak değerlendirilmemesi gerekmektedir. Alfa kuşağının çocuklarının kurdukları arkadaşlıkları yalnızca coğrafik sınırlara bağlı durumda olmamaktadır. Dijital iletişim araçları aracılığıyla, dünyanın farklı bir yerinde yaşamakta olan farklı çocuklar ile kolay bir şekilde bağlantı kurabilmektedirler. Söz konusu durum, Alfa neslinin arkadaşlık ilişkileri kapsamında ortak olan çıkar ve değerlerin fazlasıyla önem taşıdığını göstermektedir. Alfa kuşağının çocukları istekleri, hobileri ya da amaçlarıyla uyumlu farklı çocuklar ile de kolay bir şekilde arkadaş olabilmektedirler (McCrindle, 2021).

2.15. Alfa Kuşağı Öğretmeni

2.15.1. Özellikleri

Alfa kuşağının öğretmenlerinin teknolojiyi öğrenmeleri süreci kapsamında etkili olarak kullanmaları ve öğrencilerinin öğrenmeye dair beklentilerini ve tercihlerini algılamaları gerekmektedir. Bununla birlikte eğitim açık olan bir sistemdir. Açık olan sistemler çevresiyle devamlı etkileşim kurmaktadır. Dolayısıyla farklı sistemlerde bulunan değişimler eğitim sisteminin üstünde de bir dönüşüm ve değişim baskısı meydana getirmektedir (Odabaşı, 1997).

Söz konusu değişim ve dönüşüm bağlamında uluslararası bir şekilde öğretmenlere karşı rehberlik edilmesi bakımından birtakım standartlar ve yeterlilikler hazırlanmıştır. UNESCO tarafınca öğretmenlerin derslerinde ve sınıflarında etkili bir şekilde teknoloji entegrasyonunu yapmalarına dair çerçeve sunan (ICT-CST) yeterli alanları, öğretmenlerin edinmesi gerekli olan BİT standartlarına karşı odaklanmaktadır (MEB, 2021; UNESCO, 2023).

26 Ekim 2007’de Avrupa Konseyi’nin belirlemiş olduğu öğretmenlerin barındırması gerekli görülen yeterliklerse, yenilikçi olma, mesleki gelişimde özerklik, iş birliği içerisinde çalışabilme olarak vurgulanmaktadır (Türk Eğitim Derneği [TED], 2009). Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (NCES) tarafınca Amerika Birleşik Devletleri’nin eğitim sistemi açısından belirlenmekte olan standartlar, öğretmenleri dijital olan teknolojiyi etkin olarak kullanmaya ve aynı zamanda öğrencilerinin dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmeye yöneltmektedir. Öğretmenlerden beklenmekte olan diğer hususlar ise öğrencilerinin güvenli olarak dijital dünyaya ulaşmalarını sağlama, dijital materyaller hazırlamaları, dijital becerilerini geliştirmelerinin istenmesidir (Aslam vd., 2020).

2008’de NETS-T şeklinde yayınlanmakta olan eğitim teknolojisinin standartları, öğretmenler açısından belirlenmekte olan farklı standartlardır (National Educational Technology Standards for Teachers [NETS-T], 2008):

- Dijital Çağa Uygun Olarak Öğrenme Ortamları ve Değerlendirme Etkinliklerinin Tasarlaması ve Geliştirilmesi,
- Dijital Çağda Çalışma ve Öğrenme Hususunda Model Olma,
- Öğrencilerin Öğrenmelerini Daha Kolay Bir Hale Getirme ve Yaratıcılıklarını Teşvik Etme,
- Mesleki Gelişim ile Liderlik Etkinliklerine Katılma
- Dijital Vatandaşlık Kapsamında Model Olma

2008’de, NETS-T şeklinde belirlenmiş olan eğitim teknolojisinin standartları, 2017’de NETS-E şeklinde güncellenmiştir. Eğitimciler açısından yedi farklı yeterlik alanı ile 24 performans göstergesi belirlenmiştir (Tablo 2.4) (ISTE, 2017).

Tablo 2.4. Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları (NETS-E)

Güçlü Profesyonel Öğrenen	- Teknolojinin olanak tanıdığı pedagojik yaklaşımların keşfedilmesi, uygulanması ve bunların etkinliklerinin üzerine düşünmek amacıyla profesyonel olan öğrenme hedefleri belirlemektedir. - Küresel ve yerel öğrenme ağları kurarak ve bu ağlara aktif bir şekilde katılarak profesyonel olan ilgi alanlarının peşinden gitmektedir. - Öğrenim bilimlerinden sağlanan bulguları kapsamakla birlikte öğrenme çıktılarına destek olan araştırmalar ile güncel kalmaktadır.
Lider	- Eğitimciler tarafından öğrencilerinin başarısına ve gelişimine destek olmak, öğrenme ve öğretmeyi geliştirmek amacıyla liderlik fırsatları aranmaktadır. Eğitimciler; - Paydaşları ile etkileşimde bulunarak teknolojiyle güçlendirilmiş öğrenim açısından paylaşılan vizyonu biçimlendirmekte, geliştirmekte ve paylaşmaktadır. - Bütün öğrencilerin türlü gereksinimlerini gidermek amacıyla eğitim teknolojilerine, öğrenme fırsatlarına, dijital içeriğe eşit şekilde erişim amacıyla öncülük yapmaktadır. - Meslektaşları açısından yeni olan öğrenme araçlarının ve dijital kaynakların belirlenmesi, değerlendirilmesi, araştırılması, benimsenmesi ve seçilmesi açısından model olmaktadır.
Öğrenen Katalizörü İşbirlikçi	- Eğitimciler tarafından uygulama geliştirmek, fikirleri ve kaynakları keşfetmek, paylaşmak ve problemleri çözmek amacıyla öğrenciler ve meslektaşlarla işbirliği yapılmasına zaman ayırmaktadır. Eğitimciler; - Teknoloji destekli olan özgün öğrenme deneyimlerini oluşturmak, meslektaşlarıyla işbirliği yapmak amacıyla vakit ayırmaktadırlar. - Yeni olan dijital kaynakların keşfedilmesi ve kullanıma alınması, teknoloji problemlerini belirlemek ve gidermek amacıyla öğrenciler ile işbirliği yaparak beraber öğrenmektedirler. - Öğrenciler, meslektaşları ve ebeveynleriyle iletişim kurarken kültürel yeterliliklerini göstermektedirler. Onlarla öğrenci öğrenmesi hususunda işbirliği kurmaktadır. - Küresel ve yerel olarak uzmanlar, öğrenciler ve ekiplerle sanal bir şekilde etkileşimde bulunarak öğrencilerin gerçek dünyada öğrenim deneyimlerini geliştirmek amacıyla işbirlikçi olan araçları kullanıma almaktadırlar.
Tasarımcı	- Eğitimciler tarafından öğrencilerin farklılıklarını tanımakta olan ve koruyan öğrenci odaklı, özgün ortamlar ve etkinlikler tasarlamaktadırlar. Eğitimciler; - Bağımsız öğrenmeye teşvik sağlayan, öğrenci gereksinimlerini ve farklılıklarını gideren öğrenme deneyimleri meydana getirmek, kişiselleştirmek ve uyarlamak amacıyla teknolojiyi kullanmaktadır. - İçerik alanının standartları ile uyumlu olan özgün öğrenme etkinliklerini tasarlayarak, anlamlı ve aktif öğrenmenin en üst seviyeye çıkarılması amacıyla dijital kaynakları ve araçları kullanmaktadır. - Öğrenmeye destek olan ve öğrenmeye karşı teşvik sağlayan yenilikçi dijital öğrenme ortamlarının meydana getirilmesi amacıyla öğretim tasarımının ilkelerini uygulamaktadır.
Vatandaş	- Eğitimciler tarafından öğrencilerin dijital dünya kapsamında sorumlu olan bir biçimde bulunmaları ve katkı sağlamaları amacıyla ilham verilmektedir. Eğitimciler; - Öğrenciler açısından internet üzerinde toplumsal ve olumlu sorumluluklara katkı sağlayabileceği ve empati yapabilecekleri deneyimler meydana getirmektedir. - Çevrimiçi kaynaklara yönelik eleştirel düşünmeye ve ilgiye teşvik sağlayan, medyanın ve dijital okuryazarlığın etkinliğini arttırmakta olan bir öğrenme kültürü meydana getirilmektedir. - Dijital araçlar kullanılarak yapılmakta olan uygulamaların yasal, güvenli, etik olması ve fikri mülkiyet haklarının korumaya alınması hususunda öğrencilere rehberlik edilmektedir. - Dijital kimliğin ve kişisel verilerin yönetimi, öğrencilerin verilerinin gizliliğinin koruma altına alınması hususunda öğrencilere teşvik sağlanmaktadır ve model olunmaktadır. - Eğitimciler tarafından öğrencilerin 2016 ISTE Öğrenci Standartları kapsamındaki başarılarına destek olmak amacıyla teknoloji ile öğrenmeyi teşvik etmektedir.
Kolaylaştırıcı	- Eğitimciler; - Öğrencilerin hem grup ortamı içerisinde hem de bağımsız olarak öğrenmeye dair hedeflerinin ve sonuçlarının sorumluluğunu almaları için bir öğrenme kültürüne teşvik sağlamaktadır. - Öğrencileri problem çözmek ve yenilik yapmak amacıyla bir tasarım sürecini ve eleştirel olarak düşünmeyi kullanıma almaya teşvik sağlayan öğrenim imkanları meydana getirmektedir. - Dijital platformlar kapsamında sanal ortamlar içerisinde sahada teknolojinin kullanılması, uygulamalı yapım alanları ya da öğrenme stratejileri hususunda yönetmektedir. - Bilgileri, düşünceleri ya da bağlantıları iletmek amacıyla yaratıcılığı ve yaratıcı olan ifadeyi beslemekte ve modellemektedir.
Analist	- Eğitimciler tarafından öğrencilerin benimsedikleri öğrenmeye dair hedeflerine erişmelerine destek olmak amacıyla veriler anlaşılmakta ve kullanılmaktadır. - Eğitimciler; - Öğrencilerin teknolojiyi kullanıma alarak öğrenmeleri ve yetkinliklerini göstermeleri açısından alternatif olan yollar sağlamaktadırlar. - Öğrencilerin gereksinimlerini karşılamakta olan öğrencilere vaktinde dönüt sunan ve öğretimi biçimlendiren, özet bilgiler sağlayan değerlendirmeleri uygulamak ve tasarlamak amacıyla teknolojiyi kullanıma almaktadırlar. - İlerlemenin yönlendirilmesi amacıyla değerlendirmenin verilerini kullanılmaktadır ve öğrencilerin sahip oldukları öz-yönelim kabiliyetlerini meydana getirmek amacıyla ebeveynler, öğrenciler ve eğitim paydaşlarıyla iletişim kurmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bu bağlamda Türk Eğitim Sistemi açısından benzer olan standartlar belirlenmiştir. Türkiye’de öğretmen yeterlilikleriyle alakalı gerçekleştirilen ilk resmi çalışmalar 1999’da yapılmıştır. 2017’de eğitim alanında yapılan yeni gelişmelere adapte

olmak amacıyla UNICEF, OECD, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, UNESCO benzeri uluslararası kuruluşların öğretmenlik ve eğitimle alakalı olan temel politika metinleri ve Avusturalya, Amerika Birleşik Devletleri, Finlandiya, Fransa, İngiltere, Kanada benzeri pek çok farklı ülkenin sahip olduğu yeterlik belgeleri incelemeye alınarak öğretmen yeterliklerinin güncellenmesi sağlanmıştır. Güncellenmiş olan “*Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*” kapsamında “tutum ve değerler”, “mesleki beceri” ve “mesleki bilgi” şeklinde üç farklı yeterlik alanı bulunmaktadır. Bu alanların altında ise 11 yeterlik alanı ve yeterliliklere dair 65 gösterge bulunmaktadır (Tablo 2.5) (MEB, 2017).

Tablo 2.5. MEB öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri

A. Mesleki Bilgi	B. Mesleki Beceri	C. Tutum ve Değerler
A1. Alan Bilgisi	B1. Eğitim Öğretimi Planlama	C1. Milli, Manevi ve Evrensel Değerler
Alanı kapsamında sorgulayıcı olan bakış açısını kapsayacak bir şekilde ileri düzeyde metodolojik, kuramsal ve olgusal bilgiye sahip olduğu ifade edilebilmektedir.	Eğitim ve öğretim süreçlerini etkin olarak planlamaktadır.	Milli, manevi ve evrensel olan değerleri gözetmektedir.
A2. Alan Eğitim Bilgisi	B2. Öğrenme Ortamları Oluşturma	C2. Öğrenciye Yaklaşım
Alanının öğretim programı ile Pedagojik alan bilgisine hakim olmaktadır.	Bütün öğrenciler açısından etkili bir şekilde öğrenmenin olacağı güvenli ve sağlıklı öğrenme ortamlarıyla uygun öğretim materyalleri hazırlanmaktadır.	Öğrencilerin gelişimlerine destek olan bir tutum sergilemektedir.
A3. Mevzuat Bilgisi	B3. Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme	C3. İletişim ile İşbirliği
Bir birey ve öğretmen olarak görev, hak ve sorumluluklarına dair mevzuata uygun bir şekilde davranmaktadır.	Öğretme ve öğrenme sürecini etkili olarak yönetmektedir.	Meslektaş, öğrenci, eğitimci, aile ve farklı paydaşlarıyla etkili iletişim ve işbirliği kurmaktadır.
	B4. Ölçme ve Değerlendirme	C4. Kişisel ve Mesleki Gelişim
	Ölçme ve değerlendirme, yöntem, teknik ve araçlarını amacına uygun bir şekilde kullanıma almaktadır.	Öz değerlendirme yapılarak, mesleki ve kişisel gelişimine dair çalışmalara katılım sağlamaktadır.

Okullar ile okullaşma kalitesinin ana göstergesi olarak öğretmenlerin çağdaşlıkları, yeniliklere adapte olması, gelişimleri takip etmeleri, değişimi kabullenmeleri önem taşımaktadır. Yetkin olan bir öğretmenin önemli olan bir göstergesi, öğretme ve öğrenme süreci içerisinde etkinliklerini uygulama ve düzenleme becerisidir. Bu yüzden öğretmenliğin bir meslek olarak bütün alanlarında öğretmenlerin barındırması gerekli olan yeterliklerin saptanması önem taşımaktadır. Okullar kapsamında müfredatın başarılı olarak uygulamaya alınması, yetkin ve nitelikli öğretmenleri gerektirmektedir. Bu durumun sebebi okullarda

sunulmakta olan eğitim programlarının aracı olması ile öğretmenler bireylerin topluma adapte olmaları amacıyla gerekli olan davranışları kazandırmaktadırlar. Aynı zamanda onların yükseköğretim kurumuna hazırlanmasını sağlamaktadırlar (Demirel, 2005).

Eğitim programının etkili olması, öğretmen tarafından toplumun birbirinden farklı sektörler kapsamındaki gelişimlerine cevap verilmesi, motive etmesi, öğrencilerin öğrenmeye karşı yönlendirilmesi, süreç içerisinde aktif olarak sorumluluk ve rol almalarının sağlama becerileri ile bağlantılıdır (Wong vd., 2005).

Öğretmenler sınıfları içerisinde birbirinden farklı gereksinimleri, ilgi alanları, geçmişleri ve yetenekleri bulunan öğrenciler ile karşılaşmaktadırlar. Öğrencilerin var olan yeteneklerinin gelişmesini sağlayan ve tercihlerini arttıran bir eğitim hakkına sahip olduklarının kabul edilmesi ve öğretme ile öğrenmeyi düzenlemeye alırken bu hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Öğretmenler tarafından özel gereksinimleri bulunan öğrencilere dair sorumluluklarının, müdahale şekillerinin, yasal sorumluluklarının ve değerlendirme tekniklerinin farkında olunması gerekmektedir. Aynı zamanda bireysel öğretim planlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan, öğretmenlerin sahip oldukları genel yeterliklerinin saptanması, öğretmenlik mesleği alanındaki hedeflerin yapılmasına katkı sağlamaktadır (MEB, 2017).

Öğretmenin yeterliliği bağlamındaki öğrenme aynı zamanda yapılandırmacı olan bir öğrenme yaklaşımına dayanmaktadır. Söz konusu yaklaşım bağlamında öğrenme süreci kapsamındaki en temel öge öğrenci olarak ifade edilebilmektedir. Bu yüzden, öğrenciler açısından öğrenme ortamının motivasyon sağlayıcı ve kapsayıcı olacak bir biçimde hazırlanması önemlidir. Yapılandırmacı olan tasarımlar, öğretmekten ziyade öğrenmeyi planlamak için odaklandıklarından dolayı program geliştirme süreci içerisinde öğrenmenin düzenlemeye alınmasına fazlasıyla önem atfetmektedirler (Özden, 2003).

Öğretmenin yeterliliğine dayalı olan öğrenme etkinlikleri kapsamında öğrenme ortamının öğrencilere oldukça zengin olan bir öğrenme tecrübesi sunacak biçimde çeşitlendirilmesi ve yapılandırılması gerekmektedir. Aktif öğrenme, eğitim teknolojisi, işbirlikçi öğrenme, amaçlı öğrenme benzeri yaklaşımlar etkin olacak şekilde kullanıma alınmalıdır. Bu açıdan öğrenmeye dair etkinliklerin hedefi, öğrencilerin materyalleri kullanarak kendi istekleri bağlamında davranmalarına imkân tanımadır (Erdem, 2001). Bu durumun sebebi öğrencilerin gereksinim duydukları bütün bilgileri okul hayatları süresince

öğrenmelerinin mümkün olmamasıdır. Bu yüzden öğretmenlerin öğretme ve öğrenme süreci kapsamında öğrenme etkinlikleri aracılığıyla öğrencilerine ne şekilde bilgiye erişeceklerini, bilgiyi kullanacaklarını ve değerlendirmeye alacaklarının öğretilmesi gerekmektedir. Farklı bir ifadeyle öğrencilerin ne şekilde öğreneceklerinin öğrenilmesi önemlidir (Adıgüzel, 2005).

2.15.2. Öğretim stratejileri

Alfa kuşağının öğretmenlerinin yeni olan öğretim paradigmalarını öğrencilerinin gereksinim ve beklentilerini gidermek amacıyla öğrenme ve öğretme sürecine dahil etmeleri önem taşımaktadır. Üst bilişlerini oldukça iyi bir şekilde yöneten, yaratıcı, meraklı, yenilik ve özgünlük isteyen, teknoloji hususunda bilgili, söz konusu neslin öğrencilerinin, öğrenmeye dair beklentilerini geleneksel olan öğretim stratejileriyle karşılamak mümkün değildir. Bu nedenle Alfa kuşağının öğretmenleri tarafından öğrencilerin öğrenmeye dair beklentilerine uygun olarak öğretim stratejilerinin benimsenmesinin taşıdığı önem fazlasıyla artış göstermektedir (Yurtseven ve Karadeniz, 2020). Bununla birlikte “*Öğrencilere hangi bilgileri öğreteceğiz?*” sorusundan ziyade “*Öğrenme hedeflerine, çıktılarına ulaşırken aynı zamanda öğrenciyi nasıl aktif tutabiliriz, motive edebiliriz?*”, “*Hangi yöntem ve teknikler ile öğretmeliyiz?*”, “*Bilgi, beceri ve tutumlarını nasıl geliştirebiliriz?*”, “*21. yüzyıl becerilerini hangi yöntem ve teknikleri kullanarak geliştirebiliriz?*” ve benzeri soruları almıştır (Birgili, 2022).

Alfa neslinin öğrenmekte olan özellikleri doğrultusunda söz konusu neslin öğrencilerinin uzun zaman boyunca bir konuyu anlatmakta olan öğretmeni, odaklanarak ve hareketsiz bir biçimde dinlemeleri beklenmemelidir. Deneyler ve dramayla öğrenme, sorun çözme benzeri aktif katılım gerektirmekte olan uygulamaların derslere uyumlanmaları sağlanmaktadır (Yurtseven ve Karadeniz, 2020). Farklı bir ifadeyle öğrenme süreçleri kapsamında çocukların meraklanmalarını sağlayacak olan deneyler, sorular ile desteklenmekte olan etkileşimli öğrenme ortamları, keşfetmeye dair konular hazırlanması gerekmektedir (Elver ve Yılmaz, 2023, s. 19-20). Bununla birlikte Alfa kuşağının öğretmenlerinin bu kuşağın öğrencilerinin gereksinimlerini ve isteklerini giderebilmeleri amacıyla özgün ve yenilikçi olan öğretim stratejilerini kullanıma almaları hususunda inisiyatif almaları gerekmektedir (World Economic Forum [WEF], 2018).

Geleneksel öğretimin teknikleri öğrenmekte olanların araştırmada bulunmalarına ve sorgulamalarına oldukça imkân sağlamadığından dolayı söz konusu kuşağın öğrencilerinin yaratıcılıklarının gelişmesini ve yaşayıp öğrenmelerine katkı sağlayacak olan birbirinden farklı öğretim teknik ve yöntemlerine gereksinim duyulmaktadır. Fakat geleneksel olan tekniklerin

dersin belirli aşamalarında kullanıma alınması gerekmektedir. Örnek olarak dersin başlangıcında anlatım yönetimi öğrencileri derse karşı güdülemek, konunun anlaşılmasında olan yönlerine açıklama getirmek ve konuyu özet hale getirmek amacıyla farklı bir geleneksel yöntem olarak soru-cevap tekniği ise dersin girişinde öğrencilerin sahip oldukları ön bilgileri belirlemek, dersin kapanış ve gelişme evresinde düşünmeye teşvik sağlamak amacı doğrultusunda kullanıma alınmaktadır (Çilsalar-Sagnak, 2019). Bu doğrultuda geleneksel olan öğretim teknik ve yöntemlerinin, dersin belli evrelerinde kullanıma alınmaları ile birlikte uygulamaya dayanan öğretim yöntemlerine, eleştirel ve yaratıcı düşünme kabiliyetlerini geliştiren teknik ve yöntemlere (beyin fırtınası, istasyon, drama benzeri), grup ile öğretim teknik ve yöntemlerine, bireysel olarak öğretim teknik ve yöntemlerine yer verilmesi ile söz konusu neslin öğrencilerinin yenilikçi ve yaratıcı öğrenme süreçlerine destek olması gerekmektedir (Şahin ve Ulucan, 2023).

MEB (2018) tarafından Türkiye'nin eğitim sistemi kapsamında benimsenen vizyon; *“Eğitim sistemini yeniliklerle desteklemek, ileri teknolojiler ile kaynaştırarak, proje tabanlı eğitim sağlamak.”* olarak açıklanmıştır. Farklı bir ifadeyle günümüz koşullarında öğretmenlerin yalnızca pedagojik alan bilgisi ile alan bilgisine sahip olmaları yeterli değildir. Dijital dönemin getirmekte olduğu gelişmeler bağlamında, öğrenme ve öğretme süreçleri içerisinde teknolojinin etkin bir şekilde kullanıma alınması beklenmektedir. Bu durum için ise günümüzdeki öğretmenlerin döneme adapte olmaları ve yenilikçi olan uygulamaları takip edebilmelerinin yanı sıra dijital okuryazarlık bilmesi gerekmektedir (MEB, 2020; Ng, 2012).

Öğretmenler tarafından mümkün olduğu kadar öğrencilerin konfor alanlarından çıkaran etkinliklerin yapılması gerekmektedir. Konfor alanından çıkmak öğrencilerin her birisi için birbirinden farklı şekillerde tanımlanabilmektedir. Örnek olarak Hashtag'ler aracılığıyla iletişim kurma hususunda usta olan bir öğrenci açısından konfor alanından uzaklaşmak, düşüncelerini blog yazıları ile paylaşma anlamını taşımaktadır (MEB, 2020).

Günümüz koşullarında öğretmenlerin iş birliğiyle çalışma, sorgulama becerilerini geliştirme, öğrenmelerine dair seçimlerde bulunma ve öğrencilerin bağımsız öğrenme kabiliyetlerinin temelini kurmaları da beklenmektedir. Bununla birlikte öğretmenler tarafından bağımsız öğrenme becerilerinin ve bağımsız öğrenme süreçlerinin geliştirilmesi hususunda düşünce birliğinde olsalar dahi bu durumu ne şekilde gerçekleştireceklerini bilmemektedirler. Alfa kuşağının öğretmenlerinin grup ile işbirliği içerisinde çalışma, analiz etme, bilgiye erişme, sorun çözme benzeri bağımsız olan öğrenme becerilerinin özünü

meydana getirebilecek, proje tabanlı öğrenme benzeri birtakım öğretim teknik ve yöntemlerinin kullanıma alınması gerekmektedir (Buck Institute for Education [BIE], 2003; Rotherham ve Willingham, 2009).

Proje tabanlı olan öğrenmenin özünde John Dewey tarafından savunulan yapıp yaşayarak öğrenme fikri bulunmaktadır. Proje tabanlı olan öğretim sürecinden verimli olarak faydalanmak amacıyla yapıp yaşayarak öğrenme yaklaşımının, bütün öğrenme sürecinde bulunması, öğrenmenin bunun üzerine kurgulanması gerekmektedir (Karoğlu, 2016). Aynı zamanda yenilikçi olan pedagojik yaklaşımların proje süreci kapsamında eğitim programına entegre edilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte proje süreci kapsamında teknolojinin kullanıma alınması ile teknolojiden yararlanmış olmak en fazla önem taşıyan kriterler arasında yer almaktadır (Çetin ve Gündoğdu, 2022; MEB, 2023b).

ISTE (2017) tarafından eğitimcilere yönelik olarak belirlenen standartlar ile öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi açısından öğretmenlerin, sanal ortamlarda, dijital platformlarda, sahada ya da uygulamalı olan yapım alanlarında teknoloji ile öğrenmeye teşvik sağlayan kolaylaştırıcı rol oynamaları gerekmektedir. Öğrencilerin bağımsız bir şekilde öğrenmekte olanlar şeklinde teşvik edilmesi ise öğretmenler tarafından öğreten ve uzman değil beraber öğrenenler ve kolaylaştırıcılar dolayısıyla güvenilir olan rehberler rollerini üstlenmeleri gerekmektedir (Aydoğan vd., 2024; MEB, 2020). Dolayısıyla Alfa kuşağının öğretmeni, herhangi bir öğrenen katalizörü şeklinde onların bağımsız bir şekilde öğrenme süreçlerine rehber olurken öğrenciler ise meslektaşları ve ebeveynlerle öğrenci öğrenimi hususunda kurmuş olduğu iletişim kültürel yetkinliğini yansıtmaktadır. Farklı bir ifadeyle söz konusu iletişim meslektaşlar, öğrenci ve ebeveyn arasında olmakla beraber üç biçimde değerlendirilmektedir (ISTE, 2017; Orhan vd., 2014).

Günümüzdeki öğretmenlerin rolü, yalnızca bilgi öğretmek değildir aynı zamanda sürece rehber olan bir öğrenme ortamının yaratılması gerekmektedir. Öğrencilerin sessiz hale getirilmemesi gerekmektedir tam tersine öğrencilerin fikirlerini açık bir şekilde belirtmesi ve öğretmen ile etkileşimde bulunmaları cesaretlendirilmelidir (Aydoğan vd., 2024).

Aktif öğrenme evresinde öğrenmenin özgür olması gerekmektedir. Sınıf içerisinde her bireyin kendisini rahat bir şekilde ifade edebileceği demokratik olan bir ortamın yaratılması gerekmektedir. Bununla birlikte öğrenme alanının teşvik edici olması gerekmektedir. Farklı bir ifadeyle pek çok öğrencinin duyularının harekete geçmesini sağlaması gerekmektedir.

Videolar, görseller ve benzeri materyallerle desteklenmekte olan öğrenme alanları öğrenciler açısından etkin olabilecektir. Sınıf içerisindeki tek bilgi kaynağı ders kitaplarıdır ve her daim uyarıcı olarak kullanılmamalıdır. Öğrencilerin duyularının hareketlendirilmesi amacıyla türlü araçların ve kaynakların kullanıma alınması gerekmektedir. Bu yüzden öğretmenlerin kendi materyallerini tasarlamaları ve öğrenci değerlendirme tekniklerini kullanıma alırken kendi tekniklerini geliştirmeleri gerekmektedir (Sever, 2008).

Öğretim sürecinin verimliliği ile öğrenci performanslarının beklenen seviyede olduğunun ya da olmadığının belirlenmesi amacıyla nitelikli olarak ölçme değerlendirme araçlarının kullanılması ve alternatif olan değerlendirme yaklaşımlarıyla çeşitlilik meydana getirilmesi tavsiye edilmektedir (Ersoy ve Çoklar, 2013). Söz konusu çeşitlilik alternatif ve klasik değerlendirme yaklaşımlarının birlikte kullanılmasıyla daha çok anlamlanmaktadır (Gülbahar, 2018).

Alfa kuşağı öğretmenlerinin öğrencilerinin ilerlemelerine yön vermeleri amacıyla, öğrencilerine doğru zamanlarda dönüt sunan, öğretimi biçimlendirici, bilgileri özetleyici bir şekilde aktaran değerlendirmeleri uygulamaları ve tasarlamaları beklenmektedir (ISTE, 2017). Günümüzdeki öğrencilerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik çalışmalar, sınav sisteminin yerine konulan “*süreç odaklı*” öğrenme yaklaşımı bağlamında biçimlendirici değerlendirmeye dairdir (MEB, 2023a; MEB, 2024b). Süreç odaklı olan değerlendirme teknikleri kapsamında test ve anketler haricinde akran değerlendirme, rubrikler, portfolyolar, öğrenci günlükleri, grup değerlendirme, gözlem formları benzeri farklı değerlendirme yöntemleri de bulunmaktadır.

2.15.3. Sınıf yönetimi stratejileri

Sınıf yönetimi, öğretmenlerin duygusal, sosyal ve akademik öğrenmeyi teşvik eden ve daha kolay hale getiren bir zemin oluşturmaya yönelik kullandıkları tedbir ve eylemleri temsil etmektedir. Bahsi geçen tedbir ve eylemleri kullanırken öğretmenler modern veya geleneksel sınıf yönetimi perspektifini benimseyebilmektedir (Özdemir, 2017).

Geleneksel sınıf yönetimi perspektifinde öğrencinin tutumlarını denetlemek hedeflenirken modern sınıf yönetimi perspektifinde öğretim adına ortamı yapılandırmacı şekilde yönlendirmek ve düzenlemek temel teşkil etmektedir. Aktarılan model içerisinde sınıf zemininde istenmeyen tutum veya davranışı yok etmek için öğretmenler önlemsel ve tepkisel olarak sınıflandırılan modelleri çeşitli teknikler kullanarak uygulayabilmektedir. Nesnel, sözlü,

yazılı ödüller, sembolik ödüller etkinlik ödüller, öğretmen ödüller, ayrıcalıklar benzeri farklı şekillerde verilebilmektedir (Burden, 2020).

Tepkisel sınıf modeli kapsamında istenmeyen düzenlenme sonucunda veya tutuma karşı tepki niteliğinde düzen getirici ödül ve ceza niteliğinde etkinliklerle istenmeyen tutum ya da durumların değiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda geleneksel sınıf yönetim modeli kullanılmaktadır. Tepkisel modeli uygulayan öğretmenlerin modern sınıf yönetim perspektifini kabul eden ve sınıf yönetimi yetenekleri yüksek olmayan öğretmenlerce kullanıldığı düşünülmektedir. Bunun yanında sınıfta disiplini oluşturmak adına uygulanan ödül-ceza sistemi eski bir teknik olarak değerlendirilmesine karşın temeli Skinner tarafından geliştirilen davranışçı perspektife dayanmaktadır. Ayrıca süreç içerisinde modern ve geleneksel sınıf yönetimi perspektifi haricinde öğretmenler etkili sınıf yönetimi hususunda modern ve geleneksel perspektifleri kendi içinde harmanlaması ile karma sınıf yönetimi bilincini oluşturabilmektedirler. Bahsi geçen model içerisinde sınıf içi olumsuzlukları gidermek adına öğrenci ve velilerle anlaşmalar yapılabilmesinin yanında öğrencinin devamlı güdülenmesi, gelişimiyle beraber temeli yapılandırmacılık temelinde üst seviye öğrenme yeteneklerini keşfetmesi, geliştirmesi beklenmektedir. Bundan kaynaklı sınıf içinde istenmeyen tutumların çözüme kavuşturulması adına öğretmenler geleneksel sınıf bilincini kabul ederken, zihinsel yeteneklerin geliştirilmesi adına karma sınıf yönetim perspektifine yönelebilmektedirler (Archambault ve Chouinard, 1996; akt. Güneş, 2016).

Sınıf yönetimi hususunda tepkisel modele yönelik gereksinimleri azaltmanın yanında istenmeyen problem veya tutumu oluşmadan önce engelleme hedefiyle bazı hazırlık, program ve planları içeren önlemsel sınıf yönetimi modelini kullanabilmektedirler. Temelli tutum perspektifi zemininde gelişen önlemsel model içerisinde öğretmenler sınıf içi istenmeyen olumsuz tutumların engellenmesinde pekiştireç sağlamak, problemli tutumu gözlemlemek, söndürmek benzeri tekniklerin yanında öğrenciler ile anlaşma tekniğinden yararlanılabilmektedir. Bunun sağlanması adına öğrenci ve öğretmen arasında gerçekleştirilmesi beklenen tutum ve bu tutum neticesinde öğrencinin kazanacağı tutum yazılı veya sözlü nitelikte kullanılmaktadır. Fakat yazılı nitelikte kullanılmasının görece etkili oluğu kabul edilmektedir (Korkmaz, 2002).

Sınıf yönetimi modelleri tarafların özelliklerine, amaçlara, olaylara, ortama göre değişkenlik gösterebilmektedir. Örnek olarak öğretmenin, öğrencilerin gecikme sebeplerini yok etmek adına önlemsel modele yönelirken, sınıfa kitap ve defter getirmeyen öğrenci

tutumlarının değişmesi hedefiyle tepkisel modele yönelmesi mümkündür. Literatüre paralellik göstererek Alfa kuşağı sınıf yönetimi kapsamında ilkelerin net ve açık şekilde belirlenmesi önem kazanmaktadır (Senjaya vd., 2021). Fakat Alfa kuşağındaki öğrencilerin kendi yönetimini sağlayabilen sınıf yönetim bilincini daha yoğun kabul etmeleri nedeniyle ilkelerin belirlenmesi esnasında öğrencilerle beraber demokratik yapılı sınıf zemininin oluşturulması, öğrencilerin yükümlü olduğu tutumların değerlendirilmesiyle, öğrencilerin ilkelerin belirlenme sürecine dahil olmalarının sağlanması gerekmektedir (Dulay, 2020).

Alfa kuşağında yer alan sınıfların yönetimi yalnızca ğrenci tutumlarının engellenmesi ve disiplin sağlamasıyla alakalı bir kuram olmamaktadır. Yeni sınıf yönetim perspektifi öz düzenleme temelinde bulunan öğrencilere dış müdahale sağlanmasıyla kendi öz düzenlemelerini sağlamalarına imkân vermenin önemini belirtmektedir. Bu perspektife dayanan sınıf yönetimi kapsamında öğretmenlerin hedeflenen tutumları belirlemesi gerekmekte, bu yönde planlar ve düzenlemeler yapması gerekmekte, ek olarak bu sürecin farklı lme araçlarından yararlanarak denetlemesi ve öğrencilere yönelik uygulamalarına gerekli bilgilendirmeler sağlaması gerekmektedir (Dulay, 2020).

z düzenleme merkezinde gelişen sınıf yönetimi perspektifinde öğretmenlerin uygun zemin ile olumlu sınıf iklimini sağlamak için, kılavuz olmaları gerekmektedir. Bu hedef doğrultusunda öğretmenlerden öğrencilerin öz düzenleme yeteneklerini geliştirmelerini destekleyen inisiyatifler almaları beklenmektedir. Bunlar arasında sınıf içinde içsel motivasyonun artırılması şeklinde aktarılırken, bunun yanında öğretmenlerin sorumluluk almalarını desteklemenin yanında öğrenme olanaklarını artırmak şeklinde ifade edilmektedir (Lftenegger vd., 2012). Farklı bir aktarımla Alfa kuşağı sınıflarını başarılı olarak yönetebilmek adına geleneksel sınıf yönetiminden ayrışan, örnek olarak kişisel çalışma yerine grup ile çalışmanın gündeme taşındığı, ders kitaplarından çok yetenek geliştirmeyi hedefleyen araçların kullanıldığı, öğrencilerin zihinlerinin bilgiyle doldurulmasından çok yaratıcılıkların desteklendiğini, öğretmenlerin öğrencilere bilgileri öğreten niteliğinde değil kılavuz niteliği kazandığı, katı programdan ziyade programın ğreticiyle beraber şekil kazandığı, geleneksel değerlendirme perspektifinden çok, öğrenme süreciyle i ie yapıda değerlendirmenin gerçekleştirildiği ve ğretim programının tümden parçaya yönelik düzenlendiği sınıf yönetim perspektifinin geliştirilmesi gerekmektedir (Brooks ve Brooks, 1999).

Alfa kuşağı öğrencilerine rutin sınıf tartışmalarının yanında sınıf yönetimi tekniklerinde eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği ve iletişim yeteneklerinin kazandırılmasına dair

olanaklar tanınması gerekmekte, güncel bilgileri kullanmalarının desteklenmesi gerekmektedir. Öğretmenler öğrencilerine sınıf içinde beceri ve fikirlerini gösterme ve savunma olanağı sağlamalı, öğretim süreci içerisinde kazanılan bilgileri kullanmaları adına alan tanınmalı ve bu yolla öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişimini desteklemelidir. Sınıf yönetimi hususunda bahsi geçen yeteneklerin geliştirilmesi adına BİT'nin sınıf dışı ve sınıf içinde öğrenme sürecine dahil edilmesi sağlanarak, öğrencilerin kendilerini keşfetmenin yanında düşüncelerini ifade etmelerine imkân verilmesi gerekmektedir. Paralel şekilde Alfa kuşağı sanal sınıfların yönetimi hususunda öğretmenlerin kriterlerden bazılarını değerlendirmesi gerekmektedir. Oluşturulan sınıfların yönetimi noktasında öğrencilerin iş birliğiyle öğrenmesi ilk odak noktasını oluşturmalı, öğretmenlerin kılavuzluk ettiği öğrenme toplulukları kurulmalı, çeşitli öğrenme toplulukları arasında düzenli ve açık iletişim oluşması sağlanarak öğrenme sürecinin düzenlendiği sınıf zemini oluşturulmalıdır (Senjaya vd., 2021).

Sınıf yönetiminin oluşturulması sırasında olumlu sınıf ikliminin oluşturulması, sınıfı başarılı öğrenmeye yöneltecek biçimde düzenlemek, zamanın etkin yönetilmesi, demokratik anlamda duyarlı sınıf zemininin oluşturulması önemli unsurlar olarak gündeme gelmektedir. Sosyal ve akademik öğrenme hususunda başarılı sonuçlar sağlanması adına öğretmenlerin sınıfı başarılı biçimde yönetmesi gerekmektedir (Purwanti ve Vania, 2021). Başarılı sınıf yönetiminde öğretmenlerin sınıf yönetim perspektiflerinin ve öz yeterlik yönündeki inançlarının fazla olmasının sınıf ortamının olumlu yönde geliştirilmesinde önemli olduğu dikkat çekmektedir (Alasmari ve Althaqafi, 2021). Bu yönde yetenek merkezli sınıf yönetimi perspektifiyle kişisel farkları temel alan öğrencinin herhangi bir hususta kendi öğrenme tekniğini kendisinin seçtiği, ahlaki, fiziksel, duyuşsal, duygusal ve zihinsel kapsamda bütüncül olarak gelişen öğrenme alanı çıktılarına erişilmesi amaçlanmaktadır. Sınıf öğretmenleri özel alan yeterlikleri hususunda da öğretmenlerden etkin sınıf yönetimi politikaları adına öğrenme olanaklarını artırmaları, öğrencilerin gelişim niteliklerini değerlendirerek, öğretme ve öğrenme süreçlerine gelişimlerine uygun materyallerden faydalanmaları, çeşitli öğretim teknik ve yöntemleri ile süreci zenginleştirmeleri, kişisel farkları da değerlendirmelere dahil eden esnek öğrenme zeminleri oluşturmaları beklenmektedir (MEB, 2008). Bu doğrultuda Alfa kuşağı öğretmenlerinin sınıf yönetim tekniklerine ek olarak amaçlanan öğrenme çıktılarına erişmelerinin yolları arasında bulunan öğrenme ve öğretme sürelerinde uyguladıkları öğretim stratejilerinin de dikkate alınması gerekmektedir.

2.16. Alfa Kuşağı Ebeveynlerinin Roller

Baba ve annenin ebeveynlik rolü, çocuğun ruhsal, fiziksel gelişimine etki ederek söz konusu gelişim sürecine katkıda bulunmaktadır. Bu açıdan gelişim ve değişim gösteren dünya genelinde çocuklar tarafından dijital ortamların kullanılma oranlarının da söz konusu paralellikte arttığı ifade edilmiştir (EU Kids Online, 2010; Yaman, 2018).

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen sonuçlar bağlamında Türkiye kapsamında ev halkının bilişim teknolojilerini 16 ila 74 yaş aralığında kullanımı değerlendirildiğinde, internete erişen ev oranlarının 2011 yılında %42,9 oranında 2021 yılında %92 oranında olduğu açık bir şekilde görülebilmektedir. 6 ila 15 yaş aralığında bulunan çocukların %82,7'lik dilimi düzenli bir şekilde internet kullanmaktadır. Bu yaş grubunun %64,4'lük diliminin ise cep telefonunu kullanmakta olduğu ifade edilmiştir (TÜİK, 2022). Araştırmadan elde edilen sonuçlar ile günümüz koşullarında söz konusu çocukların teknolojiyle fazlasıyla iç içe bulunması dikkate alındığı zaman, çocukların kullandıkları dijital uygulamaların ve araçların devamlı olarak gelişim gösterdiği, ailelerin bu yüzden çocuklarının çağlarının daha gerisinde kalmaması amacıyla dijital cihazları kullanmasına müsaade ettiği, fakat çocuğa zarar verebilecek olduğunu düşündüğünden dolayı endişelendiğini belirtmiştir (Biricik, 2021).

Çocukların dijital ortam içerisinde bazı sorunlarla karşı karşıya kalabilecekleri, çocukları beklenen tehlikelerin yalnızca fiziki ortamlar içerisinde bulunmadığı ifade edilmiştir. Çocuklar tarafından teknolojinin doğru bir şekilde kullanılmasıyla beraber birtakım becerilerin gelişim gösterdiği, ailelerin hem doğru bir biçimde teknolojiden faydalanmalarını sağlamak hem de becerilerini desteklemek amacı doğrultusunda belirli çözümler buldukları, teknolojiye yasak getirilmesinin çocuklar bakımından uzun dönemde bir katkı sağlamayacağı ifade edilmektedir (Goodwin, 2018).

Söz konusu çağın getirdiği ebeveynlik rolünün dış dünyayla beraber çocuğu sanal ortamlardan korumak ve denetim kurmak olduğu fakat söz konusu bilinçli kullanımla beraber onlara dijital temelli ortamların sunulabileceği belirtilmiştir (Aktan ve Akçaoğlu Erdem, 2023). Bu doğrultuda dijital ebeveynliğin fazlasıyla önem taşıdığı, söz konusu ebeveynlik rolünün aynı zamanda dijital dünyaya uyumlanarak dijital araçların temel seviyede kullanılabilmesini gerektirdiği belirtilmiştir. Bununla birlikte dijital olan ortamın uçsuz bucaksız olan dünyasında bulunan muhtemel risklerden dolayı çocuğun korunabilmesi, sanal ortam içerisinde gerçek

yaşamdaki etik boyutu, saygıyı ve davranışı çocuğa aşılayabilmeyi ve söz konusu bütün teknolojik gelişmeler bağlamında ilerleyebilmeyi gerektirdiği ifade edilmiştir (Yurdakul vd., 2013).

Yeni nesil olan ebeveyn tarzına sahip olan söz konusu neslin üyelerinin çocukları olarak ifade edilen Alfa kuşağının aslında çok fazla gerisinde bulunmadığı, teknolojiyi merkeze alan bir kuşak olduğu, günümüzdeki pek çok teknoloji şirketini kurduğu ifade edilmiştir. Değişim gösteren dünya şartları, ebeveynlerin iş hayatına katılmasıyla beraber söz konusu neslin ebeveynlik stillerinin ve rollerinin farklılık gösterdiği, herkese uymakta olan tek beden anne babalık anlayışının uygun olmadığını ifade etmiştir. Babaların anneler kadar aktif olmasa dahi sürece katıldıkları, böylelikle çocuklarıyla daha fazla ilgilendiklerinden dolayı kaygılandıkları ve daha fazla mesuliyet alarak “*helikopter ebeveynlik*” rolüne sahip oldukları görülmektedir (McCrindle vd., 2021).

Helikopter ebeveynlik ise çocukları ile devamlı iletişim kuran, müdahaleci tavır benimseyen ve çocukları için kararlar alarak bu bağlamda yatırımda bulunan, onların karşı karşıya kaldıkları engelleri yok eden, ilgili ve aşırı derecede koruyucu ebeveyn şeklinde tanımlanabilmektedir. Söz konusu ebeveynlik tarzı, çocuğun aynı zamanda bağımsızlık kazanmasına engel olarak çocuğu problemle yalnız bırakmayan, süreci yöneten, çocuğun sorun çözme becerisini kötü etkileyen bir tutum benimsediğinden dolayı çocuğu ebeveynlerine bağımlı duruma geldiği bir anlayış olarak ifade edilebilmektedir. Bununla birlikte Y kuşağının arasında yaygın bir şekilde devam eden ebeveynlik tarzıdır. Y kuşağının üyelerinden olan Alfa neslinin ebeveynlerinin, çocuklarına karşı fiziksel ve sözel olarak sevgilerini gösterdikleri, hoşgörülü oldukları belirtilmiştir. Söz konusu ebeveynler tarafından çocuklarının sınırlılıkları anlaşılmaktadır. Onların akılcıca seçimler yapması hususunda destek sağlamaktadırlar ve rehberlik etmektedirler. Benimsedikleri ebeveynlik rollerinin bazılarını internetten araştırarak desteklemektedirler. Aynı zamanda yeni şeyler öğrenerek çocuklarını bu bağlamda yetiştirmek istemektedirler (McCrindle vd., 2021).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri elde etme araçları, verilerin elde edilişi ve analizi üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın amacı alfa kuşağında yer alan öğrencilerin ve bu öğrencilerin velilerinin davranışlarının okula yansımalarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada, nitel araştırma yaklaşımına dayalı durum çalışması ile yürütülmüştür. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırma; görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi çeşitli veri toplama tekniklerinden yararlanan, elde edilen verilerdeki algıların, davranışların, tutumların ve durumların doğal ortamında gerçekçi, tarafsız ve bütünsel bir şekilde ortaya koymaya çalışan araştırma modelidir. Araştırmacı, topladığı verilerle birlikte daha önceden ortaya konmamış olan bazı sonuçları kendi aralarında anlamlandırarak bir kuram veya modelleme çalışması yapar. Bu çalışmayı yaparken, esnek ve tümevarıma dayalı bir yol izler (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Görüşme tekniği, katılımcılarla ilgili anlık gözlemlenemeyecek kriterlerin, araştırmacının görüşme öncesinde belirli amaçlara hizmet eden soruları hazırlayarak katılımcılara yöneltip, onların düşüncelerine ulaşip araştırma konusu hakkında bilgi sahibi olacağı nitel bir araştırma tekniğidir (Creswell, 2017).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, alfa kuşağında yer alan öğrencilere eğitim veren 30 sınıf öğretmeninden oluşmuştur. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle araştırmaya dahil edilen katılımcıların belirlenmesinde gönüllülük esas alınmıştır. Kolay ulaşılabilir örnekleme, nitel araştırmalarda araştırmacının zaman, maliyet ve erişim açısından en yakın ve uygun katılımcılara ulaşarak veri topladığı bir örnekleme türü olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu yöntemde temel amaç, araştırma problemini açıklayabilecek bilgiye sahip bireylere hızlı ve pratik biçimde erişim sağlamaktır (Patton, 2014). Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Katılımcıların demografik bilgileri

		Frekans
Cinsiyet	Kadın	17
	Erkek	13
Yaş	18-25 (Z Kuşağı)	1
	26-34 (Y Kuşağı)	14
	35-43 (Y Kuşağı kısmen X ile geçiş)	11
	44-51 (X Kuşağı)	4
Eğitim Durumu	Lisans	26
	Yüksek Lisans	3
	Doktora	1
Temsil Edilen Kuşak	Bebek Patlaması Kuşağı	1
	X Kuşağı	11
	Y Kuşağı	17
	Z Kuşağı	1
Öğretmenlik Tecrübesi	0-2	2
	3-5	3
	6-9	5
	10-13	6
	14+	14
Alfa Kuşağı Öğrenci Sayısı	11-15	2
	16-20	3
	21-25	6
	26+	19

Tablo 3.1’de araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik bilgileri sunulmuştur. Katılımcıların 17’si kadın, 13’ü erkektir. Yaş dağılımına göre katılımcıların 1’i 18-25 yaş aralığında (Z Kuşağı), 14’ü 26-34 yaş aralığında (Y Kuşağı), 11’i 35-43 yaş aralığında (Y Kuşağı kısmen X ile geçiş) ve 4’ü 44-51 yaş aralığında (X Kuşağı) yer almaktadır. Eğitim durumuna göre katılımcıların 26’sı lisans, 3’ü yüksek lisans ve 1’i doktora mezunudur. Temsil edilen kuşaklara bakıldığında 1 katılımcı Bebek Patlaması Kuşağı, 11 katılımcı X Kuşağı, 17 katılımcı Y Kuşağı ve 1 katılımcı Z Kuşağı içerisinde yer almaktadır. Öğretmenlik tecrübesi açısından katılımcıların 2’si 0-2 yıl, 3’ü 3-5 yıl, 5’i 6-9 yıl, 6’sı 10-13 yıl ve 14’ü 14 yıl ve üzeri deneyime sahiptir. Alfa kuşağı öğrenci sayısına göre ise katılımcıların 2’si 11-15 öğrenciye, 3’ü 16-20 öğrenciye, 6’sı 21-25 öğrenciye ve 19’u 26 ve üzeri öğrenciye sahip olduğunu belirtmiştir.

3.3. Verilerin Elde Edilişi

Alfa kuşağında yer alan öğrencilerin ve bu öğrencilerin velilerinin davranışlarının okula yansımalarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak

sınıf öğretmenleriyle görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler katılımcılarla sessiz bir ortamda yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara sessiz bir ortamda sorular yöneltilmiş ve cevaplar öğretmenlere verilen form üzerinden yazılı olarak elde edilmiştir. Her katılımcı için görüşme 30-45 dakika süre içerisinde gerçekleştirilmiştir. Görüşme sonrasında elde edilen formlar toplanmıştır. Araştırmanın verileri/...../202... –/...../202... tarihleri arasında toplanmıştır. Etik boyut çerçevesinde katılımcıların kişisel bilgilerinin gizli kalması sağlanmış ve katılımcılara verilen kodlar ile (G1, G2, ... G30 şeklinde) veriler sunulmuştur.

3.4. Veri Elde Etme Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formundan yararlanılmıştır. Olgulara ilişkin deneyim ve anlamları ortaya çıkarma noktasında görüşme tekniği araştırmacılara etkileşim ve esneklik yoluyla irdeleme olanakları sunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırma kapsamında konuya ilişkin literatür detaylı olarak incelenmiş alfa kuşağında yer alan öğrencilerin ve bu öğrencilerin velilerinin davranışlarının okula yansımalarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi için görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunun kapsam ve içerik geçerliğinin sağlanması için uzman görüşleri alınmıştır. Uzman görüşleri ise alanda faaliyet gösteren akademisyenlerden alınmıştır.

Creswell'e (2021) göre beş görüşme tekniği vardır; 1. Yapılandırılmamış açık uçlu görüşmelerle notlar almak, 2. Yapılandırılmamış açık uçlu görüşmelerle görüşmeyi ses kaydına alarak ses kaydını yazıya dökmek, 3. Yarı yapılandırılmış açık uçlu görüşmelerle görüşmeyi ses kaydına alarak ses kaydını yazıya dökmek, 4. Odak grup görüşmesiyle mülakatı ses kaydına almak ve ses kaydını yazıya dökmek, 5. Farklı türde görüşmeler yapmak: yüz yüze, e-posta, çevrimiçi odak grup ve telefon görüşmesi. Yarı-yapılandırılmış görüşme, genel itibarıyla bir yol haritasına sahiptir. Bu görüşme türünde, görüşme öncesinde tasarlanan bir dizi soruları içeren bir görüşme formu bulunmaktadır. Görüşme esnasında görüşmecilerin özellikleri doğrultusunda genel çerçevede dahilindeki sorularda değişiklik yapılabilir (yeni soru eklemek veya çıkarmak gibi). Böylece araştırma konusunun farklı boyutlarının ortaya çıkarılması sağlanır (Coşkun vd., 2007).

3.5. Veri Analizi

Toplanan verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi birlikte kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle betimsel analiz yoluyla görüşmelerden elde edilen veriler, araştırma soruları doğrultusunda genel temalar altında düzenlenmiş ve katılımcı ifadeleri doğrudan

alıntılarla desteklenerek okuyucuya sunulmuştur. Betimsel analiz, elde edilen verilerin daha anlaşılır biçimde özetlenmesine ve katılımcı görüşlerinin olduğu gibi aktarılmasına olanak sağlamaktadır.

Betimsel analiz sürecinin ardından içerik analizine geçilmiştir. İçerik analizinde, görüşme verileri ayrıntılı biçimde incelenmiş; tekrar eden ifadeler doğrultusunda kodlar oluşturulmuş, benzer kodlar kategoriler altında birleştirilmiş ve bu kategoriler temalar halinde düzenlenmiştir. Ayrıca belirlenen kodların hangi sıklıkla tekrarlandığı hesaplanarak frekans değerleri tablolar halinde sunulmuştur. Bu yönüyle içerik analizi, verilerin daha derinlemesine çözümlenmesini ve temaların sistematik biçimde ortaya konmasını sağlamıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Dolayısıyla araştırmada betimsel analiz, bulguların doğrudan alıntılarla desteklenerek sunulmasında; içerik analizi ise verilerin kodlanması, temaların oluşturulması ve frekansların belirlenmesi sürecinde kullanılmıştır.

Bu araştırmada veriler kodlanmış, kategoriler ve temalar oluşturulmuş ve ayrıca kodların tekrar sıklıkları frekanslar halinde tablolaştırılmıştır. Özden'e (2024) göre tematik analiz yalnızca temaların ortaya çıkarılmasına odaklanırken, içerik analizi kodların sistematik biçimde sınıflandırılmasının yanı sıra nicel temsile (frekanslara) de olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda araştırmada kodların frekans değerleriyle sunulması nedeniyle analiz sürecinin tematik analizden ziyade nitel içerik analizi yaklaşımıyla yürütüldüğü söylenebilir.

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik, elde edilen bulguların doğruluğunu artırmak ve araştırmanın bilimsel niteliğini güçlendirmek açısından önem taşımaktadır. Bu araştırmada geçerlik ve güvenirliği sağlamak amacıyla Lincoln ve Guba (1985) tarafından nitel araştırmalara yönelik geliştirilen ölçütler dikkate alınmıştır. Bu kapsamda araştırmada iç geçerlik yerine inandırıcılık, iç güvenirlik yerine tutarlılık, dış geçerlik yerine aktarılabilirlik ve dış güvenirlik yerine teyit edilebilirlik kriterleri temel alınmıştır.

Araştırmanın inandırıcılığını sağlamak amacıyla görüşmeler sırasında katılımcıların ifadeleri ayrıntılı biçimde kaydedilmiş ve bulgular bölümünde doğrudan alıntılarla desteklenerek sunulmuştur. Böylece elde edilen verilerin katılımcı görüşlerini doğru yansıtması amaçlanmıştır. Ayrıca araştırma sürecinde elde edilen veriler araştırma soruları doğrultusunda sistematik biçimde analiz edilmiştir. Araştırmanın tutarlılığını sağlamak için veri analizi sürecinde izlenen aşamalar açık biçimde açıklanmış; kodlama, tema ve

kategorilerin oluşturulması süreci düzenli ve planlı biçimde yürütülmüştür. Veriler benzer ifadeler doğrultusunda kodlanarak kategoriler altında toplanmış ve analiz süreci boyunca aynı yöntem izlenmiştir.

Araştırmanın aktarılabilirliğini artırmak amacıyla çalışma grubu, veri toplama süreci ve araştırma bağlamı ayrıntılı biçimde açıklanmıştır. Ayrıca elde edilen bulgular, okuyucunun kendi bağlamıyla karşılaştırma yapabilmesine imkân sağlayacak şekilde detaylı betimlemelerle sunulmuştur. Araştırmanın teyit edilebilirliğini sağlamak amacıyla veri toplama araçları, görüşme kayıtları, kodlama süreci ve analiz aşamalarına ilişkin dokümanlar araştırma sürecinde saklanmış; bulguların araştırmacı yorumundan bağımsız biçimde veriye dayalı olarak oluşturulmasına dikkat edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin Alfa kuşaağı öğrencileri ve velilerine ilişkin görüşleri doğrultusunda elde edilen bulgular içerik analizi sonucunda temalar altında toplanmıştır. Bulgular; Alfa kuşaağı öğrencilerinin genel davranış özellikleri, değişen öğrenme alışkanlıkları, sınıf içi davranışları, sınıf dışı davranışları, öğretmen–öğrenci iletişimde gözlenen değişimler ve Alfa kuşaağı öğrencileriyle çalışırken karşılaşılan temel problemlere ilişkin öğretmen görüşleri temaları çerçevesinde ele alınmıştır. Ayrıca öğretmenlerin, yaşanan davranış değişimlerinin nedenlerine yönelik değerlendirmeleri doğrultusunda Alfa kuşaağı davranışlarındaki değişimin kaynakları, günümüz veli profilinin özellikleri, velilerle yaşanan problemlerin temel nedenleri ve velilerin öğretmenlerden beklentileri temaları da araştırmanın bulguları arasında yer almıştır.

4.1. Katılımcıların Alfa Kuşaağı Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Bu kısımda “Alfa kuşaağı hakkındaki genel görüşleriniz nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan görüşmeler sonucunda katılımcıların alfa kuşaağı çocukları hakkındaki genel görüşlerine ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.1.’de sunulmuştur.

Tablo 4.1. Alfa kuşaağı hakkında genel görüşler

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Bağımsız ve özgür	5
	Teknolojik araçları öğrenme becerisi yüksek	4
	Özgüvenli	3
	Meraklı	3
	Farkındalıkları yüksek	3
	Özgün	3
	Aktif	2
	Bilgiye kolay ulaşabilen	2
	Kendini iyi ifade edebilme	2
Olumsuz	Sorumluluk alma isteği zayıf	11
	Teknolojiye bağımlı	10
	Rahatına düşkün/serbest	7
	Sosyal becerileri düşük	7
	Çabuk sıkılan	7
	Sürekli oyun oynama isteği	6
	Kural tanımaz/disiplinsiz	5
	Memnuniyetsiz/sabırsız	5
	Umursamaz	4
	Üretken değil ve sürdürülebilir becerisi gelişmemiş	4
	Dikkat eksikliği	3
	Yönlendirme olmadan hareket edemeyen	3
	Aileleri tarafından fazlasıyla koruyucu ve biricik yetiştirilme	3
	Kendini ifade edememe/iletişim becerisi düşük	3
	Hazıra konma	3
	Manevi yönü zayıf	2
	Hayatın zorluklarını göğüsleyemeyen	2
	Akademik başarısı düşük/başarısızlık kaygısı	2
	Problem çözme becerileri zayıf	2
	El becerileri zayıf	1
	Bireyselleşme anlayışı hâkim	1
	Muhakeme becerisi zayıf	1
	Bilgiyi anlama ve kavramada zorlanma	1

Tablo 4.1'e göre alfa kuşağına yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, alfa kuşağı hakkında olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride görüş geliştirilmiştir. Alfa kuşağının olumlu yönlerinin aktif, özgüvenli, meraklı, farkındalıkları yüksek, bilgiye kolay ulaşabilen, özgün, teknolojik araçları öğrenme becerisi yüksek, kendini iyi ifade edebilen, bağımsız ve özgür bireylerden meydana gelmiş olmasıdır. Alfa kuşağındaki bireylerin olumsuz yönleri arasında ise sorumluluk alma isteği zayıf, manevi yönü zayıf, umursamaz, hayatın zorluklarını göğüsleyemeyen, rahatına düşkün/serbest, sosyal becerileri düşük, el becerileri zayıf, kural tanımaz/disiplinsiz, üretken değil ve sürdürülebilir becerisi gelişmemiş, akademik başarısı düşük/başarısızlık kaygısı, sürekli oyun oynama isteği, dikkat eksikliği, bireyselleşme anlayışı hâkim, çabuk sıkılan, yönlendirme olmadan hareket edemeyen, teknolojiye bağımlı, problem çözme becerileri zayıf, aileleri tarafından fazlasıyla koruyucu ve biricik yetiştirilme, muhakeme becerisi zayıf, kendini ifade edememe/iletişim becerisi düşük, hazıra konma, memnuniyetsiz/sabırsız, bilgiyi anlama ve kavramada zorlanma sayılmıştır.

Tablo 4.1’de görüldüğü üzere, özellikle katılımcıların çoğunluğu tarafından belirtilen teknolojiye bağımlı ve sorumluluk alma isteği zayıf olan bireyler ön plana çıkmıştır. Bunun yanı sıra teknolojik araçları kullanma becerisi yüksek bireylerin ise alfa kuşağının olumlu özelliği arasında bulunduğu fark edilmiştir.

Aşağıda alfa kuşağı hakkında genel bilgilere yönelik yapılan görüşmelerden örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Alfa kuşağı sorumluluk alma isteği zayıf gerek ailesi gerekse öğretmenlerinin kendilerine ait görevlerini yapmaya alışmış ve bu yönde beklentisi olan, manevi yönü zayıf, vurdumduymaz bir tavırla yetişen, hayatın zorluklarını göğüsleme yeteneği geliştiremeyen bir nesildir.” (G1)

“Alfa kuşağının kendini ifade edebilen, özgüveni yüksek ve isteklerini rahatlıkla dile getirebilen bireylerden oluştuğu ifade edilmektedir.” (G14)

“Alfa kuşağı bireylerinin daha bağımsız, özgür, farkındalığı yüksek, meraklı ve bilgiye kolay ulaşabilen özgün bir kuşak olduğu ifade edilmektedir.” (G15)

“Günümüz teknolojisinin geldiği nokta itibarıyla teknoloji ile çok fazla iç içe büyüyen ve dolayısıyla teknolojiye bağımlı hale gelmiş bir nesil olarak gözlemlenebilir. Teknolojiye ve teknolojik gelişmeleri yakından takip eden ve daha çok teknolojik araçlar üzerinden öğrenmeyi seven bir nesildir. Sosyal ilişkiler açısından zayıf ve aşırı koruyucu aileler olması sebebiyle problem çözme becerileri çok gelişmemiş bir nesil olarak gözlemleyebiliriz.” (G5)

“Öğrencilerin geçmişe kıyasla kendilerini daha rahat ifade edebildikleri ve öğretmenleriyle iletişim kurmaktan çekinmedikleri ifade edilmektedir.” (G18)

“Alfa kuşağı sürekli tüketen, isteksiz ve memnuniyetsiz bir nesildir. Üretmek için çaba harcamıyor, hazırı konmayı seviyor. Bir konu hakkında duygu ve düşüncelerini dile getirmekte zorlanıyor. Kendini ifade etme becerisi neredeyse yok denecek kadar az. Unutkanlık ve sorumluluk sahibi nesiller değiller. Ekran kuşağı diyebiliriz. Rahatlığa düşkünlüdürler. Sabırsız ve acelecidirler.” (G10)

“Öğrencilerin daha özgüvenli oldukları ve kendilerini ifade ederken çekinmedikleri belirtilmektedir.” (G21)

“Öğrencilerin dokunarak ve oynayarak öğrenme yoluyla bilgiyi daha kalıcı biçimde edindikleri belirtilmektedir.” (G22)

“Öğrencilerin geçmiş yıllara kıyasla daha özgüvenli oldukları ve düşüncelerini daha rahat ifade edebildikleri belirtilmektedir.” (G25)

4.2. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerde Gözlemlenen Öğrenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda katılımcıların öğrencilerde gözlemlenen öğrenme alışkanlıklarındaki değişikliklerine yönelik görüşlerine ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Öğrencilerde gözlemlenen öğrenme alışkanlıklarındaki değişiklikler

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Dijital içeriklerle öğrenmeyi sevmek	10
	Materyal ve etkinliklerle daha kolay öğrenme	7
	Yaparak yaşayarak öğrenebilmeleri	6
	Dijitalleşmeye ayak uydurabilme	5
	Öğrenmeye açık bireylerin daha fazla muhakeme yapmaları	3
	Meraklı	2
	Bilgiye kolay ulaşabilme	2
	Ön bilgileri fazla	1
Olumsuz	Sorumluluk alma becerisi zayıf	7
	Her şeyi oyun olarak görme	6
	Teknolojik bağımlılıkta artış	6
	Araştırma yapmakta zorlanma	5
	Dikkat dağınıklığı	4
	Çıkarım yapma becerisinde düşme	4
	Geleneksel yöntemlerden çabuk sıkılma	4
	Derse odaklanma süresinde azalma	4
	Öğrenme hızı düşük	3
	Sosyal öğrenmeye kapalı	3
	Algılamada düşüş	2
	Bilgileri çabuk unutma	2
	Öğrenmeye kapalı	2
	İlgisizlik	2
	Şımarıklık ve fazla özgüvenli	2
	Kurallara uymama	1
	Hayal güçleri kısıtlı	1
	Öğrenmeyi yaşam şekli haline getirmeme	1
	Merak duygusunun az olması	1
	Kitap okuma alışkanlığında azalma	1

Tablo 4.2’ye göre alfa kuşağında bulunan öğrencilerde gözlemlenen öğrenme alışkanlıklarındaki değişikliklere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, değişen

öğrenme alışkanlıkları noktasında olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride görüş geliştirilmiştir. Alfa kuşağının olumlu yönde değişen öğrenme alışkanlıkları arasında ön bilgileri fazla, dijital içeriklerle öğrenmeyi sevme, öğrenmeye açık bireylerin daha fazla muhakeme yapmaları, dijitalleşmeye ayak uydurabilme, meraklı, materyal ve etkinliklerle daha kolay öğrenme, yaparak yaşayarak öğrenebilmeleri ve bilgiye kolay ulaşabilme sayılmıştır. Değişen öğrenme alışkanlıklarının olumsuz yönde algılamada düşüş, dikkat dağınıklığı, bilgileri çabuk unutma, her şeyi oyun olarak görme, kurallara uymama, öğrenmeye kapalı, çıkarım yapma becerisinde düşme, sorumluluk alma becerisi zayıf, öğrenme hızı düşük, teknolojik bağımlılıkta artış, ilgisizlik, geleneksel yöntemlerden çabuk sıkılma, şımarıklık ve fazla özgüvenli, derse odaklanma süresinde azalma, hayal güçleri kısıtlı, araştırma yapmakta zorlanma, sosyal öğrenmeye kapalı, öğrenmeyi yaşam şekli haline getirmeme, merak duygusunun az olması ve kitap okuma alışkanlığında azalma olduğu görülmüştür.

Aşağıda alfa kuşağında bulunan öğrencilerde gözlemlenen öğrenme alışkanlıklarındaki değişikliklere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Dijitalleşmeye ayak uydurabiliyorlar. Oyunlarla, fiziksel aktivitelerle ders desteklendiğinde daha eğlenceli ve etkili geçiyor fakat hemen sıkılan tavırlar sergileyebiliyorlar.” (G8)

“Meraklı ve sorgulayıcılar. Genç yaşlarda teknolojiyle etkileşime girdikleri için derste odaklanma süreleri az. Tablet ve bilgisayarla çok vakit geçirdikleri için hayal güçleri kısıtlıdır. Kitap okumak istemiyorlar ve okuduklarını anlamakta zorlanıyorlar.” (G10)

“Alfa kuşağı öğrencileri öğrenme alışkanlıklarında teknoloji tabanlı öğrenmeye daha elverişliler bundan dolayı geleneksel yöntemlerle öğrenme metotlarından çok çabuk sıkılıyorlar sosyal öğrenmeye de kapalılar bunu bilinçli olarak yapmasalar da.” (G18)

4.3. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sınıf İçi Davranışlarında Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlenen değişimlere ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.3.’te sunulmuştur.

Tablo 4.3. Öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlenen kuşak etkisine yönelik değişiklikler

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Özgüvenli	7
	Akademik başarısı yüksek	4
	Kendilerini net bir şekilde ifade eden	3
	Sosyal	3
	Meraklı	2
	Sorgulayan	1
	Öğrenmeye açık	1
	Zekice davranışlar sergileme	1
	Aktif	1
Olumsuz	Akran zorbalığı/şiddet	11
	Kurallara uymama/disiplinsizlik	10
	Dikkat dağınıklığı	9
	Herhangi bir etkinlikten çabuk sıkılma	8
	Sosyal ilişkiler kurmada zorlanma	8
	Arkadaşlık ilişkileri ve paylaşımda yetersizlik	7
	Sabırsız davranışlar sergileme	7
	Davranış bozukluklarında artış	5
	Kötü alışkanlıklar eğiliminde olma	4
	Odaklanma süresinde azalma	4
	Bireysel takılma ve içe dönüklük	4
	Sorumluluktan kaçınma	4
	Ders esnasında sınıf içinde dolaşma	3
	Teknolojik bağımlılık	3
	Öz düzenleme eksikliği	3
	Empatiden yoksunluk	2
	Kendini ifade etme güçlüğü	2
	Kişisel eşyalarına sahip çıkamama	2
	Kurallara uymama/disiplinsizlik (alt boyut)	2
	Aktif olmama	2
	Hijyene önem vermeme	2
	Saygısızlık	2
	Duygusal yoksunluk yaşama	1
	Anlamlı ve kurallı cümle kuramama	1
	Öğrenmede güçlük	1
	Fenomen karakterlerin davranışlarına özenme	1
	İlgi beklentisi yüksek	1

Tablo 4.3'e göre öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlenen değişikliklere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, değişen sınıf içi davranışlar noktasında olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride görüş geliştirilmiştir. Sınıf içi davranışlarda olumlu yönde değişen kendilerini net bir şekilde ifade eden, özgüvenli, sorgulayan, akademik başarısı yüksek, meraklı, öğrenmeye açık, sosyal, zekice davranışlar sergileme ve aktif özellikler sergilendiği görülmektedir. Duygusal yoksunluk yaşama, kişisel eşyalarına sahip çıkamama, herhangi bir etkinlikten çabuk sıkılma, akran zorbalığı/şiddet, ders esnasında sınıf içinde dolaşma, dikkat dağınıklığı, kurallara uymama/disiplinsizlik, empatiden yoksunluk, arkadaşlık ilişkileri ve paylaşımda yetersizlik, kötü alışkanlıklar eğiliminde olma, bireysel takılma ve içe dönüklük, teknolojik bağımlılık, odaklanma süresinde azalma, kendini ifade etme güçlüğü,

anlamli ve kurallı cümle kuramama, aktif olmama, öğrenmede güçlük, sosyal ilişkiler kurmada zorlanma, sabırsız davranışlar sergileme, öz düzenleme eksikliği, hijyene önem vermeme, davranış bozukluklarında artış, saygısızlık, fenomen karakterlerin davranışlarına özenme, ilgi beklentisi yüksek ve sorumluluktan kaçınma eğiliminde olan olumsuz davranışlar gözlemlendiği belirtilmiştir. Özellikle akran zorbalığı, kurallara uymama ve dikkat dağınıklığı gibi olumsuz davranışların oldukça sık tekrar edilmesi dikkat çekmiştir.

Aşağıda öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlenen değişikliklere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Sınıf kurallarına uymada zorlanıyorlar. Eşyalarına hâkim olamıyorlar. Herhangi bir etkinlikten çok çabuk sıkılıyorlar. Arkadaş ilişkilerinde şiddet eğilimi gösteriyorlar”
(G1)

“Sınıf içerisinde arkadaşlık kurma paylaşma çok az görülüyor. Küfretme, kötü davranışları alışkanlık haline gelmiş durumda. Akran zorbalığı çok üst düzeyde ve bunun iyi bir davranış olmadığını kabul etmiyorlar” (G4)

“Şiddete meyilli, arkadaşlık duygusundan kopuk davranışlar sergileyenler daha yoğunlukta gibi. Sosyalleşmeden ziyade bireysel takılmayı daha fazla seviyorlar. Burada da yine teknolojik aletlerin etkisini çok fazla görebiliyoruz.” (G6)

“Sınıf içinde davranışsal olarak çabuk sıkılıyorlar. Dikkat dağınıklığı ve odaklanma sorunları var. Bir soru sorulduğunda, bir fikir söyle denildiğinde kendini ifade etmekte güçlük çekiyor. Anlamli ve kurallı cümle kuramamaktadırlar. Empati kurmamakta ve acımasızca alaycı tavırlar sergilemektedirler. Duygusal yoksunluk yaşanmaktadır.” (G10)

4.4. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sınıf Dışı Davranışlarında Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlenen değişikliklere ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.4.’te sunulmuştur.

Tablo 4.4. Öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlenen değişiklikler

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Özgüvenli	4

	Duygu ve isteklerini kolayca ifade edebilme	1
	Sosyal uyum sorunu yaşama	10
	Teknolojik aletlere bağımlı hale gelme	10
	Anlamli ve kurallı bir oyun kuramama	9
	Arkadaşlık duygusundan kopukluk	9
	Asosyal davranışlar gösterme	9
	Disiplinsiz davranışlar sergileme	7
Olumsuz	Büyüklerle karşı saygısız davranma	4
	Etrafında gelişen bir olaya karşı umursamaz davranma	3
	Zayıf iletişim	3
	Kendini ispat etme çabası	3
	Sıklıkla sosyal medyada zaman geçirme	2
	Akran zorbalığı	2
	Empati duygusu zayıf	1
	Öğretmen otoritesine karşı gelme	1

Tablo 4.4’e göre öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlenen değişikliklere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, değişen sınıf dışı davranışlar noktasında olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride görüş geliştirilmiştir. Sınıf dışı davranışlarda olumlu yönde değişen duygu ve isteklerini kolayca ifade edebilme ve özgüvenli özellikler sergilendiği görülmektedir. Bunun yanı sıra etrafında gelişen bir olaya karşı umursamaz davranma, anlamlı ve kurallı bir oyun kuramama, sürekli bağırs, itiş ve kakış davranışları sergileme, sosyal uyum sorunu yaşama, sosyal medya platformlarını kullanma, büyüklerle karşı saygısız davranma, iletişim kurmama, empati duygusu zayıf, teknolojik aletlere bağımlı hale gelme, arkadaşlık duygusundan kopukluk, asosyal davranışlar gösterme, öğretmenden korkmama, kendini ispat etme çabası ve akran zorbalığı gibi olumsuz davranışlar gözlemlendiği belirtilmiştir. Özellikle sosyal uyum sorunu yaşama, teknolojik aletlere bağımlılık, arkadaşlık duygusundan kopukluk, anlamlı ve kurallı bir oyun kuramama ve asosyal davranışlar gösterme gibi olumsuz davranışların oldukça sık tekrar edilmesi dikkat çekmiştir.

Aşağıda öğrencilerin sınıf dışı davranışlarında gözlemlenen değişikliklere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Okul koridorlarına ve bahçedeki tavırlarında çocukların anlamlı ve kurallı bir oyun kuramadıklarını gözlemliyorum sürekli Bir koşturma bağırma itiş kakış halinde hareket ediyorlar. Etrafında gelişen bir olaya karşı umarsızlar.” (G1)

“Sınıf dışında hemen hemen hepsi çeşitli sosyal medya platformlarını kullanmaya başlamış durumda. Anne babaya ve diğer büyüklerle saygı yok denecek kadar az. Arkadaşlarıyla iletişim kuramadıkları için sağlıklı ilişkileri de sınırlı oluyor.” (G4)

“Öğrencilerin teknolojik araçlara bağımlı hale gelmeleri onları sosyal açıdan etkilemiştir. Daha çok yalnız kalmak isteyen sosyal ve fiziksel etkinliklere katılmayı pek tercih etmeyen daha çok ekran başında zaman geçirmek isteyen ve empati duygusu çok gelişmeyen bir nesil meydana gelmiştir.” (G5)

“Alfa kuşağı öğrencileri sınıf dışında bireysel bir yaşam sürdürmek istiyor ailelerin de etkisiyle telefon tablet bağımlılığı en üst seviyelerde ve bu kuşak bundan dolayı sağlam arkadaşlık ilişkisi kuramıyor kursa dahi bu arkadaşlık telefon tablet etrafında şekilleniyor.” (G18)

4.5. Katılımcı Görüşlerine Göre Öğretmen-Öğrenci İletişiminde Gözlemlenen Değişikliklere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Öğretmen-öğrenci ile iletişimlerinde gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değişiklere ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.5’te sunulmuştur.

Tablo 4.5. Öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değişiklikler

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Öğrenciler öğretmenleriyle daha rahat ve korkmadan iletişim kurabilmekte	10
	Öğretmenler öğrencilere daha sık geribildirimler vermekte	5
	Öğretmenler, öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri ve kendilerini daha rahat hissetmelerini sağlayacak ortamlar düzenlemekte	4
	Öğretmenler rehber görevi gören bir rol üstlenmekte	4
	Öğretmenler öğrencilerin gelişimlerini yakından takip etmekte	2
	Saygı sınırlarını aşacak derecede rahat davranma	25
Olumsuz	Öğretmeni bir otorite olarak görmeme	18
	Disiplinsiz davranışlar gösterme	12
	Özgüvenleri aşırı yüksek veya aşırı düşük	8
	Kendini ifade etme becerileri zayıf	5
	Diyalog kurmakta güçlük çekme	2
	Sosyal uyumda zorlanma	2
	Derste odaklanamama	2

Tablo 4.5’e göre öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değişiklere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değişikler noktasında olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride görüş geliştirilmiştir. Öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen olumlu yönde değişen özellikler sergilendiği görülmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri ve kendilerini daha rahat hissetmelerini sağlayacak ortamlar düzenlemekte, öğretmenler öğrencilere daha sık geribildirimler vermekte, öğretmenler rehber görevi gören bir rol üstlenmekte, öğrenciler

öğretmenleriyle daha rahat ve korkmadan iletişim kurabilmekte ve öğretmenler öğrencilerin gelişimlerini yakından takip etmektedir. Bunun yanı sıra kendini ifade etme becerileri zayıf, diyalog kurmakta güçlük çekme, saygı sınırlarını aşacak derecede rahat davranma, özgüvenleri aşırı yüksek veya aşırı düşük, öğretmeni bir otorite olarak görmeme, disiplinsiz davranışlar gösterme, sosyal uyumda zorlanma, dersten hemen sıkılma ve bencil davranışlar gösterme gibi olumsuz davranışlar gözlemlendiği belirtilmiştir. Özellikle saygı sınırlarını aşacak derecede rahat davranma, öğretmeni bir otorite olarak görmeme ve disiplinsiz davranışlar gösterme gibi olumsuz davranışların oldukça sık tekrar edilmesi dikkat çekmiştir.

Aşağıda öğretmen-öğrenci iletişimde gözlemlenen değişiklere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Öğretmenler öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri ve kendilerini daha rahat hissetmelerini sağlayacak ortamlar düzenlemeye gayret göstermektedir. Öğretmenler öğrencilerinin gelişimlerini daha yakından takip etmekte ve daha sık geribildirimler vermektedirler. Öğretmenler öğrencilere daha çok bir rehber ve yol gösteren bir rol sergilemektedirler.” (G5)

“Saygı konusu maalesef rafa kalkmış durumda. Çocuklar öğretmenlerine karşı bile argo kelimeler söyleyip, saygısız davranışlar sergileyebiliyor. Disiplin konusunda ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalıyoruz. Bunun yanında iletişim kurarken duygularını ve düşüncelerini aktarmada dar bir pencereden bakıp birkaç cümle ile iletişimlerini devam ettirme eğilimindeler.” (G6)

“İletişim kurarken göz teması kurmamaktadırlar. Öğretmen ile ilişkilerinde bir mesafe koymak yerine senli benli sıradan bir arkadaş mıyız gibi konuşurlar. Konuşmak, kendini ifade etmek istememektedirler. Sorulan sorularla ilgili birkaç kelime söylemekte yeterince cevap aktarımı yapamamaktadırlar. Her şeyi rahatça uygun olur mu olmaz mı demeden direkt söylemektedirler. Laubali tavır sergileyebiliyorlar.” (G10)

“Önceki öğrencilerimde karşı gelme, ukala davranışlar ya da öğretmenim sen yanlış biliyorsun gibi cümlelerle karşılaşmazken bu kuşakta can sıkıcı olaylar yaşanabiliyor. Ama sürece baktığımızda bu tür öğrencilerin özellikle ebeveynlerinde aynı stilde konuştukları ve tarzlarının birebir aynı olduğunu görüyoruz. Eski öğrencilerimde sınıf velilerimin yarısı arasında eti senin kemiği de senin diyen varken; şimdiki kuşakta eti de benim kemiği de benim sen sadece tart ver düzeyine geldik.” (G27)

4.6. Katılımcı Görüşlerine Göre Yaşanan Değişimlerin Temelinde Yatan Nedenlere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenlere ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.6’da sunulmuştur.

Tablo 4.6. Yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenler

Kategori	Kodlar	f
Olumsuz	Teknoloji bağımlılığı	18
	Sosyal medya yaygınlığı	12
	Sosyalleşmenin azalması	10
	Öğretmen itibarının olmaması	10
	Toplumsal yapının değişmesi/bozulması	8
	Çocukların hazırcılık anlayışıyla yetişmesi	5
	Teknoloji kullanım süresinin sınırlandırılmaması	5
	Teknolojinin hatalı kullanımı	5
	Bozulan aile yapıları	4
	Bencilliğin artması	4
	Öğretmene şiddete yönelik bir yaptırımın olmaması	3
	Sorumluluk bilincinin az olması	3
	Bilişsel olgunluk eksikliği	2
	Toplumsal yozlaşma	2
	Ebeveynler tarafından çok sık ödül verilmesi	2
	Çocukların şımarık yetiştirilmesi	2
	Beslenme alışkanlıklarındaki değişim	1
	Eğitimde teknolojinin yaygın kullanılması nedeniyle öğrenme alışkanlıklarının değişmesi	1
	Ailenin değer eğitimi vermemesi	1
	Ailenin kitap okuma alışkanlıklarının olmaması	1
	Okulların niteliksiz hale gelmesi	1

Tablo 4.6’ya göre yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenlere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, bozulan aile yapıları, bilişsel olgunluk eksikliği, toplumsal yozlaşma, beslenme alışkanlıklarındaki değişim, çocukların hazırcılık anlayışıyla yetişmesi, teknoloji bağımlılığı, sosyalleşmenin azalması, bencilliğin artması, öğretmen itibarının olmaması, sosyal medya yaygınlığı, öğretmene şiddete yönelik bir yaptırımın olmaması, eğitimde teknolojinin yaygın kullanılması nedeniyle öğrenme alışkanlıklarının değişmesi, ebeveynler tarafından çok sık ödül verilmesi, ailenin değer eğitimi vermemesi, toplumsal yapının değişmesi/bozulması, teknoloji kullanım süresinin sınırlandırılmaması, çocukların şımarık yetiştirilmesi, ailenin kitap okuma alışkanlıklarının olmaması, teknolojinin hatalı kullanımı, okulların niteliksiz hale gelmesi ve sorumluluk bilincinin az olmasının yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenler arasında olduğu görülmüştür. Özellikle teknoloji

bağımlılığı, sosyalleşmenin azalması, öğretmen itibarının olmaması ve sosyal medya yaygınlığı gibi nedenler yaşanan değişimlerde en büyük etken olarak değerlendirilmiştir.

Aşağıda yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenlere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Öğretmen itibarının olmaması bu değişimin en büyük sebebi ayrıca yaygın sosyal medya kullanımı da büyük bir etken evlerde veliler öğretmen hakkında istediği şeyleri çok rahat söyleyebiliyor, okula gelip kızıp bağırabiliyor bunlara şahit olan öğrenci ne yaparsa yapsın bir yaptırım olmayacağını bildiği için çok rahat davranıyor” (G4)

“Yaşanan değişimlerin temelinde çocukların bilgisayar telefon ve benzeri dijital araç gereçlere bağımlılığıdır velilerle görüşmelerin ve araştırmaların gün içinde uzun süreli telefon bilgisayar kullanmalarıdır parkta ve sokakta çocukların oyun oynamamalarıdır” (G12)

“Bireyselci toplum anlayışı öğretmenlerin hayat standartlarının düşüklüğü okulların niteliksizliği ailelerin çocuklarını biricik görmeleri hiçbir şekilde öğretmenin öğrenci üstünde eğitim yönlendirmesine izin vermemeleri yani ailelerin öğretmenden daha çok öğretmen olmaları. Çocukların da bunu bilip kullanması ile ortaya çıkan öğretmen Veli gerginliği” (G18)

“Temelde yatan en büyük problem yanlış ebeveyn tutumları, bilinçsizce kullanılan dijital araçlar ve değer eğitiminin sadece okulda verilmeye çalışılması ailenin değer eğitimde hiçbir rol üstlenmemesi. Ayrıca öğrencilere evde kesinlikle sorumluluk verilmemesi. Her işlerinin ebeveynlerinin yapması.” (G27)

4.7. Katılımcı Görüşlerine Göre Günümüz Veli Profiline Özelliklerine Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Günümüz veli profiline özellikleri nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda günümüz veli profiline özelliklerine ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.7’de sunulmuştur.

Tablo 4.7. Günümüz veli profilinin özellikleri

Kategori	Kodlar	f
Olumlu	Daha bilinçli olmaları	2
	Öğrencilerin eğitim hayatında aktif rol oynayan	2
	Koruyucu bir tutuma sahip	2
	Teknolojiye hâkim	2
	Ne istediğini bilen	1
	Sosyal ve iletişim becerisi yüksek	1
Olumsuz	Öğretmene işini öğretmeye çalışma	9
	Çocukları telefon ve tabletle oyalama	8
	Çocuklarda oluşan problemi kabullenmek yerine sorunu başkasında aramaları	7
	Çocuklarını kurlsızlaştırma	6
	Velilerin tutarsız ve disiplinsiz olması	6
	Sürekli ön planda bulunma istekleri	5
	Her konuda bilgi sahibi olduğunu düşünme	4
	Çocuklarına söz geçirememe	4
	Emek vermeden sonuç beklemeleri	3
	Çocukları şımarık yetiştirme	3
	Kitap okuma alışkanlıklarının olmaması	3
	Tüm sorumluluğu öğretmene yükleme	3
	Velilerin yarış içerisinde olması	1
	Çocukların ödevlerini velilerin yapması	1
	Çocukları akademik anlamda desteklememeleri	1
	Çocukların her istediğini yapan	1

Tablo 4.7’ye göre günümüz veli profilinin özelliklerine yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, olumlu yönde daha bilinçli olmaları, ne istediğini bilen, öğrencilerin eğitim hayatında aktif rol oynayan, sosyal ve iletişim becerisi yüksek, koruyucu bir tutuma sahip ve teknolojiye hâkim olmalıdır. Bunun yanı sıra olumsuz yönde emek vermeden sonuç beklemeleri, çocuklarda oluşan problemi kabullenmek yerine sorunu başkasında aramaları, çocuklarını kurlsızlaştırma, sürekli ön planda bulunma istekleri, her konuda bilgi sahibi olduğunu düşünme, öğretmene işini öğretmeye çalışma, çocuklarına söz geçirememe, çocukları şımarık yetiştirme, velilerin yarış içerisinde olması, velilerin tutarsız ve disiplinsiz olması, kitap okuma alışkanlıklarının olmaması, çocukların ödevlerini velilerin yapması, çocukları akademik anlamda desteklememeleri, çocukları telefon ve tabletle oyalama, tüm sorumluluğu öğretmene yükleme ve çocukların her istediğini yapan profilleri bulunduğu görülmüştür.

Aşağıda günümüz veli profilinin özelliklerine yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Günümüz veli profili daha bilinçli daha ne istediğini bilen öğrencilerin eğitim hayatında aktif bir şekilde rol oynayan, teknolojiye daha hâkim ve sosyal ve iletişim becerisi daha çok gelişmiş ama aynı zamanda çok daha koruyucu bir tutum sergileyen özellikler göstermektedirler.” (G5)

“Bütün hataların başkasında olduğunu düşünen, benim çocuğum hata yapmaz mantığı ile yaklaşıp devamlı başkasını suçlayan, davranış kazandırma konusunda etkisiz kalan, çocuklara söz geçiremeyen profiller çoğalmış durumda.” (G6)

“Öğretmenin kendi çocuğuna kaliteli eğitim vermesini, çocuğu hakkında ayrıntılı olarak süreç hakkında bilgilendirme yapmasını beklemektedir. Okulun güvenilir ve risk faktörlerinden uzak, temiz ve hijyenik olmasını istemektedirler. Veliler yarış içindedir. Benim çocuğum daha başarılı olmalı diyerek onun ödevlerini kendisi yapmaktadır. Çocuğu için olumlu yönde örnek model olmamaktadır. Tutarsız ve disiplinsizdir. Kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için model olmamaktadırlar.” (G10)

“Çok pımpirikli, aşırı dijitale düşkün, çocukların her dediğine inanan, bazı şeyleri yapmış olmak için yapan, kitap okumayan ve okutamayan bir profil.” (G27)

4.8. Katılımcı Görüşlerine Göre Velilerle Yaşanan Problemlerin Temelinde Yatan Nedenlere Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenler nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenlere ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. Velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenler

Kategori	Kodlar	f
Olumsuz	Bilinçsiz ve ilgisiz olma	12
	Sorumluluktan kaçma isteği	10
	Çabalamama	9
	Öğretmenleri küçümseme ve itibarsızlaştırma	9
	Öğretmenlerden yüksek beklentilere girme	8
	Eğitim seviyesinin düşük olması	8
	Her velinin kendi çocuğunun ön planda olmasını istemesi	4
	Öğretmenlerle iş birliği yapmama	4
	Çocukların hatasını kabul etmeme	3
	Velilerin birbiriyle rekabet halinde olması	2
	Sosyal medyaya bağımlılık	2
	Etkili iletişim kuramama	2
	İyi niyet eksikliği	1
	Öğrencilerin manevi ihtiyaçlarına öncelik verilmemesi	1
	Yaşanan her olayda öğretmenin şikâyet edilmesi	1
	Yaşam tarzının farklılık göstermesi	1
	Empatiden yoksunluk	1

Tablo 4.8’e göre velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenlere yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, velilerle yaşanan problemlerin temelinde iyi niyet

eksikliği, sorumluluktan kaçma isteği, çabalamama, öğrencilerin manevi ihtiyaçlarına öncelik verilmemesi, her velinin kendi çocuğunun ön planda olmasını istemesi, yaşanan her olayda öğretmenin şikâyet edilmesi, öğretmenden yüksek beklentilere girme, yaşam tarzının farklılık göstermesi, öğretmenleri küçümseme ve itibarsızlaştırma, öğretmenlerle iş birliği yapmama, bilinçsiz ve ilgisiz olma, velilerin birbiriyle rekabet halinde olması, sosyal medyaya bağımlılık, eğitim seviyesinin düşük olması, çocukların hatasını kabul etmeme, etkili iletişim kuramama ve empatiden yoksunluk olduğu görülmüştür.

Aşağıda velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenlere yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Velilerle yaşanan problemlerin başında yatan nedenler şunlardır: İlgisizlik, anlayışsızlık ve bilinçli bireyler olmamalarıdır. Çocuğunun eğitim öğretiminde; öğretmene yardımcı ve destek olmamak, öğretmen ile iş birliği yapmamak. Çocuğa eğitim-öğretim vermek yalnız ve sadece Öğretmen’in Görevidir gözüyle bakmak.” (G10)
“Velilerde yaşanan en büyük problemi nedeni velilerin sadece kendi çocuğuna odaklanıp sadece kendi çocuğunun kıymetini alıp bir problem yaşandığındaysa sadece bunun nedeninin karşı taraf olduğunu düşünmeleri” (G17)

“Bir Veli çocuğunun hiçbir suçu işlemeyen hiçbir kötülük yapmayan hep başkasının çocuğu hatalı gözüyle kendi çocuğunun kusursuz bir çocuk olduğunu düşünürse o zaman hiçbir ilerleme kaydedilmez bu da velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatıyor” (G25)

“Birbirleri içinde yaşanan kıyaslar, yarışlar, kendini kanıtlama çabaları ve sosyal medyadan öğrenilen yanlış ebeveyn davranışları” (G30)

4.9. Katılımcı Görüşlerine Göre Velilerin Öğretmenden Beklentilerine Yönelik Bulgular

Bu kısımda “Velilerin öğretmenden beklentileri nelerdir?” görüşme sorusuna yanıt aranmıştı. Yapılan analiz sonucunda velilerin öğretmenden beklentilerine ilişkin bulgular sunulmuştur. Bu temaya yönelik alt kategoriler, kodlar ve bunların frekans değerleri Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo 4.9. Velilerin öğretmenlerden beklentilerine ilişkin olumsuz algı unsurları

Kodlar	f
Her alanda öğretmenin mükemmel olmasını bekleme	18
Ailenin tüm sorumluluğunu öğretmenin üstlenmesini bekleme	17
Çocukların akademik başarısının bir anda artmasını bekleme	10
Kendi çocuklarını hep ön planda tutmalarını ve ilgilenmelerini istemeleri	9
Çocuğuna bakıcılık yapılmasını isteme	8
Olumsuz giden sürecin bir anda öğretmen tarafından düzeltilmesi	7
Öğretmenlerin çok büyük rollere sahip olmalarını bekleme	4
Fedakarlığı yalnızca öğretmenlerden bekleme	2

Tablo 4.9’da velilerin öğretmenlerden beklentilerine yönelik katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde, her alanda öğretmenin mükemmel olmasını bekleme, fedakarlığı yalnızca öğretmenlerden bekleme, kendi çocuklarını hep ön planda tutmalarını ve ilgilenmelerini istemeleri, öğretmenlerin çok büyük rollere sahip olmalarını bekleme, olumsuz giden sürecin bir anda öğretmen tarafından düzeltilmesi, çocukların akademik başarısının bir anda artmasını bekleme, ailenin tüm sorumluluğunu öğretmenin üstlenmesini bekleme ve çocuğuna bakıcılık yapılmasını isteme gibi beklentilerin olduğu görülmüştür.

Aşağıda velilerin öğretmenlerden beklentilerine yönelik örnek kesitlere yer verilmiştir.

“Günümüz velileri öğretmenlerin elinde adeta bir sihirli değnek varmış gibi öğrencilerin hayatlarına dokunmalarını ve olumsuz giden süreçleri bir anda iyileştirmeleri beklemektedirler. Özellikle akademik yönde bu yük sadece öğretmene yüklenmektedir. Veli daha çok öğrencinin duygusal ve psikolojik yönüyle ilgilenmeye çalışmaktadır. Bu da öğretmenlerin çocukların akademik hayatında meydana gelen problemleri gidermekte güçlük yaşamalarına sebep olmaktadır.” (G5)

“Anlayışlı, güler yüzlü, sevecen, yedi /yirmi dört saat kendi çocuğuyla ilgilenen, kaliteli eğitim veren, sürekli denemelerde başarılı ve çalışkan bir sınıf oluşturan öğretmen olsun istemektedirler. Dinlemesini bilen çocuklar yetiştirmeli, iyi model bir öğretmen olmalı, çocuğunun anlamadığı konularda yardımcı olan, dersi ve okulu sevdiren, sosyal faaliyetlerle ilgili yani kısacası her şeyiyle dört dörtlük mükemmel bir öğretmen istemektedirler.” (G10)

“Öğrenciler üzerinde kontrolün sağlanması adına öğrencinin korkutulması fakat öğrencinin çok da korkutulmaması, denebilir. Cümle anlamsız gibi görünse de öğretmene otorite kurması, aile otoritesindeki boşluğun öğretmen tarafından kurulması için korkutmaya yönelik öğretmen teşvik edilse de böyle bir durumun gerçekleşmesi halinde sorun olabileceğinin de sezdirilmesi anlamına geliyor. Böyle bir durum zaten öğretmen tarafından tercih edilmese de yöntemin

uygulanması için öğretmen ısrarla teşvik edilebiliyor. Bir de öğrencisi hızla ilerlesin isteyen bir veli profili var ki bu durumda kendisinin sağladığı takviyeler öğrencinin dersin planlanan akışta başarısız olmasına neden olabiliyor. Öğrencinin bir konuda öğrenme eksikleri çoğunlukla giderilmeden başka bir konuya yönlendirilmesi öğrenme eksikliklerinin kafa karışıklıklarını arttırmasına sebep oluyor.” (G28)

5. TARTIŞMA

Bu çalışmada Alfa kuşağında yer alan öğrencilerin ve bu öğrencilerin velilerinin davranışlarının okula yansımaları sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, Alfa kuşağının teknolojiye yatkın, özgüveni yüksek ve dijital öğrenme ortamlarına uyum sağlayabilen bir profil sergilediğini; buna karşın dikkat dağınıklığı, sorumluluk almada güçlük, disiplin problemleri, sosyal uyum sorunları ve teknoloji bağımlılığı gibi olumsuz davranışların da sık gözlemlendiğini ortaya koymuştur.

Araştırma sonuçları, Alfa kuşağı öğrencilerinin öğretmenleri tarafından özellikle 21. yüzyıl becerileri kapsamında değerlendirildiğini göstermektedir. Öğretmenler, öğrencilerin yaratıcılık, iletişim ve problem çözme gibi becerilerinin desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Trilling ve Fadel (2009), günümüz öğrencilerinin yalnızca akademik bilgiyle değil, yaratıcı düşünme ve iş birliği gibi becerilerle geleceğin mesleklerine hazırlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Robinson (2011) da yaratıcılık temelli öğrenme ortamlarının çağdaş eğitim için temel bir gereklilik olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmada öğretmenlerin yaratıcılığa dair uygulamalara önem vermesi, söz konusu yaklaşımlarla örtüşmektedir.

Araştırmada Alfa kuşağı öğrencilerinin dikkat sürelerinin kısa olması ve çabuk sıkılmaları öğretmenler tarafından en sık dile getirilen sorunlardan biri olmuştur. Prensky'nin (2001) "dijital yerli" kavramsallaştırmasına göre bu kuşak hızlı bilgi akışına alışkındır ve geleneksel öğretim ortamlarında uzun süre odaklanmakta zorlanabilmektedir. Benzer şekilde Twenge (2020), dijital ekran kullanımının artmasının çocuklarda dikkat problemleri ve sabırsızlık eğilimini güçlendirebildiğini belirtmektedir.

Türkiye'de yapılan araştırmalar da bu bulguları desteklemektedir. Örneğin Günbatır ve Gökçe (2022), dijital çağ öğrencilerinin uzun süreli pasif dinleme gerektiren etkinliklerde zorlandığını, buna karşılık etkileşimli ve öğrenci merkezli uygulamalarda daha başarılı olduklarını ortaya koymuştur. Durmuş ve Yavuz (2021) ise teknoloji kullanımının kontrolsüz hale gelmesinin öğrencilerde dikkat dağınıklığını artırdığını ve öğrenme süreçlerini olumsuz etkilediğini bulgulamıştır. Bu çalışmada da öğretmenlerin teknoloji bağımlılığına sık vurgu yapması, Türkiye bağlamındaki benzer araştırmalarla tutarlıdır.

Araştırmada Alfa kuşağının olumlu öğrenme özellikleri arasında yaparak-yaşayarak öğrenme, materyal ve etkinliklerle daha kolay öğrenme ile dijital içeriklere ilgi duyma öne çıkmıştır. Bu bulgu, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının temel varsayımlarıyla uyumludur.

Mayer'in (2005) Çoklu Ortam Öğrenme Kuramı, görsel ve işitsel uyarılarla desteklenen öğrenme ortamlarının bilgiyi anlamlandırmayı kolaylaştırdığını savunmaktadır. Türkiye'de Yılmaz ve Günüş (2020) tarafından yapılan çalışmada da öğrencilerin uygulamalı etkinlikler, oyunlaştırma ve somut materyaller yoluyla daha kalıcı öğrenme sağladıkları belirtilmiştir. Bu durum, Alfa kuşağının öğrenme süreçlerinde yalnızca dijital değil aynı zamanda deneyimsel öğrenmeye de ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

Araştırmanın dikkat çekici sonuçlarından biri de öğrencilerin sosyal-duygusal becerilerde zorlanmalarıdır. Öğretmenler, empati eksikliği, sabırsızlık, akran zorbalığı ve sosyal ilişkiler kurmada güçlük gibi davranışların oldukça sık tekrarlandığını ifade etmiştir. Durlak ve arkadaşları (2011), sosyal-duygusal öğrenme programlarının öğrencilerin hem davranışsal uyumunu hem de akademik başarısını artırdığını belirtmektedir. Türkiye'de Bayraktar ve Yağan (2020) ise öğrencilerde pandemi sonrası dönemde sosyal beceri kayıplarının ve davranış problemlerinin arttığını ortaya koymuştur. Bu araştırmanın bulguları, Alfa kuşağının yalnızca akademik değil sosyal-duygusal açıdan da desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Araştırmada velilere ilişkin bulgular da oldukça belirgindir. Öğretmenler, velilerin aşırı korumacı tutumlarının, çocuklarının sorumluluk geliştirmesini engellediğini ve öğretmen otoritesini zayıflattığını belirtmiştir. Epstein (2011), aile katılımının öğrenci başarısını artırabileceğini ancak bu katılımın sağlıklı sınırlar içerisinde gerçekleşmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Twenge (2017), günümüz ebeveynlerinin çocuk merkezli, sınır koymada yetersiz ve aşırı müdahaleci tutumlarının çocuklarda sabırsızlık ve sorumluluk eksikliğini artırabileceğini ifade etmektedir. Türkiye'de Çetin ve Yıldırım (2021) de tutarsız ebeveyn tutumlarının öğrencilerin disiplin ve sorumluluk gelişimini olumsuz etkilediğini bulgulamıştır.

Sınıf yönetimi açısından öğretmenlerin en fazla zorlandıkları alanların kurallara uyum, dikkat eksikliği ve öğretmen otoritesine karşı direnç olduğu görülmüştür. Marzano (2003), etkili sınıf yönetiminin net kurallar ve tutarlı uygulamalar gerektirdiğini belirtmektedir. Ancak Alfa kuşağının esnek sınırlar ve hızlı geri bildirim isteyen yapısı nedeniyle geleneksel disiplin yaklaşımlarının yetersiz kalabileceği düşünülmektedir. Çalış (2022) tarafından Türkiye'de yapılan araştırma da ilkokul düzeyinde dikkat ve sınıf içi uyum sorunlarının son yıllarda arttığını göstermektedir.

Genel olarak bu araştırmanın bulguları, Alfa kuşağı öğrencilerinin teknolojiye yatkın, öğrenmeye açık ve özgüvenli bireyler olduğunu; buna karşın dikkat, sosyal uyum, sorumluluk ve disiplin alanlarında desteklenmeye ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca aile tutumları, dijital çevre ve okul iklimi gibi faktörler bu davranışların şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle Alfa kuşağının eğitiminde teknoloji destekli fakat dengeli öğretim yaklaşımlarının benimsenmesi, sosyal-duygusal öğrenme uygulamalarının artırılması ve güçlü okul–aile iş birliğinin sağlanması kritik önem taşımaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu araştırmada öğretmenlerin Alfa kuşağı öğrencilerinin davranış özelliklerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bulgular, öğretmenlerin Alfa kuşağını genel olarak teknolojiye hâkim, özgüvenli, meraklı ve dijital öğrenme ortamlarına uyum sağlayabilen bireyler olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte öğretmen görüşlerinde öne çıkan olumsuz özelliklerin; sorumluluk alma isteğinin zayıf olması, dikkat süresinin kısa olması, disiplin problemleri, sosyal uyum güçlükleri ve teknoloji bağımlılığı etrafında yoğunlaştığı belirlenmiştir.

Araştırmada ayrıca öğretmenlerin, Alfa kuşağındaki davranış problemlerinin oluşumunda teknoloji kullanımının kontrolsüzlüğü, sosyal medya yaygınlığı, aile yapısındaki değişimler ve veli tutumlarının etkili olduğunu düşündükleri görülmüştür. Velilerin öğretmenden aşırı beklenti içerisinde olması, öğretmen otoritesini zayıflatması ve sorumlulukları öğretmene yüklemesi, öğretmen–veli ilişkilerinde önemli bir sorun alanı olarak öne çıkmıştır.

5.2. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- Alfa kuşağı öğrencilerinin dikkat sürelerinin kısa olması dikkate alınarak öğretim sürecinde kısa döngülü, çok duyulu ve öğrenciyi aktif kılan etkinliklere ağırlık verilmesi önerilmektedir.
- Öğrencilerin teknolojiye yatkınlıklarının olumlu bir potansiyel olarak değerlendirilmesi, ancak teknoloji bağımlılığı riskine karşı dijital araçların kontrollü ve pedagojik amaçlarla kullanılmasına dikkat edilmesi uygun olacaktır.
- Disiplinsizlik, kurallara uymama ve öğretmen otoritesini kabul etmeme gibi davranış problemlerini azaltmak amacıyla yapılandırılmış sınıf kurallarının oluşturulması ve pozitif disiplin yaklaşımının benimsenmesi önerilmektedir.
- Sosyal uyum güçlükleri ve akran zorbalığına yönelik olarak sosyal-duygusal öğrenme etkinliklerine, empati geliştirme çalışmalarına ve akran iş birliğine dayalı uygulamalara düzenli biçimde yer verilmesi uygun olacaktır.

- Velilerin öğretmenlerden aşırı beklenti içerisine girmesinin önüne geçebilmek için okul–aile iş birliğini güçlendirecek rehberlik çalışmaları ve düzenli iletişim mekanizmaları geliştirilmelidir.
- Öğrencilerde sorumluluk bilincinin desteklenmesi amacıyla hem okul ortamında hem aile içinde yaşa uygun görev ve sorumluluk paylaşımının artırılması önerilmektedir.

5.3. Araştırmacılara Yönelik  neriler

- Alfa kuşağı  ğrencilerinin davranış özelliklerini daha kapsamlı biçimde ortaya koyabilmek amacıyla benzer çalışmaların daha geniş örneklemlerle ve farklı eğitim kademelerinde yürütülmesi önerilmektedir.
- Teknoloji bağımlılığı, dikkat eksikliği ve akademik başarı arasındaki ilişkileri inceleyen uzunlamasına araştırmalar yapılması literatüre önemli katkılar sağlayacaktır.
- Veli tutumlarının  ğretmen otoritesi ve  ğrenci davranışları üzerindeki etkisini ele alan karşılaştırmalı çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.
- Alfa kuşağına yönelik davranış özelliklerini ölçmeye dönük geçerli ve güvenilir  l me araçlarının geliştirilmesi alanda önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

KAYNAKLAR

- Abbak, Y., & Gelişli, Y. (2023). 21. yüzyıl becerilerinin öğretimine yönelik hazırlanacak hizmet içi eğitim programının kazanımlarının Davis tekniğine göre kapsam geçerlik çalışması (Özel Sayı). *Millî Eğitim*, 52(1). <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1309227>
- Acıloğlu, İ. (2015). *İş'te Y kuşağı*. Elma Yayınevi.
- Adıgüzel, A. (2005). Avrupa Birliğine uyum sürecinde öğretmen niteliklerinde yeni bir boyut: Bilgi okuryazarlığı. *Millî Eğitim Dergisi*, 33(167).
- Adıgüzel, O., Batur, H. Z., & Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve Y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: Mobil yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19).
- Aka, B. (2018). Bebek patlaması, X ve Y kuşağı yöneticilerin örgütsel bağlılık düzeylerinin kamu ve özel sektör farklılıklarına göre incelenmesi: Bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 9(20).
- Alasmari, N. J., & Althaqafi, A. S. A. (2021). Teachers' practices of proactive and reactive classroom management strategies and the relationship to their self-efficacy. *Language Teaching Research*. <https://doi.org/10.1177/13621688211046351>
- Altuntuğ, N. (2012). Kuşaktan kuşağa tüketim olgusu ve geleceğin tüketici profili. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1).
- Alwin, D. F. (2002). Generations X, Y and Z: Are they changing America? *Contexts*, 1(4).
- Alwin, D. F., & McCammon, R. J. (2007). Rethinking generations. *Research in Human Development*, 4(3-4).
- Andrea, B., Gabriella, H. C., & Tímea, J. (2016). Y and Z generations at workplaces. *Journal of Competitiveness*, 8(3). <http://www.cjournal.cz/files/227.pdf>
- Aral, N. (2022). Dijital dünyada çocuk olmak. *TRT Akademi*, 7(16). <https://doi.org/10.37679/trta.1181774>
- Arber, S., & Attias-Donfut, C. (2001). *The myth of generational conflict: The family and state in aging societies*. London.
- Arifah, M. N., Munir, M. A., & Nudin, B. (2021). Educational design for Alpha generation in the industrial age 4.0. In *Southeast Asian Academic Forum on Sustainable Development (SEA-AFSID 2018)*. Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.210305.026>
- Aslam, R., Khan, N., & Ahmed, U. (2020). Technology integration and teachers' professional knowledge with reference to ISTE standards: A causal study. *Journal of Education and Educational Development*, 7(2).
- Australian Institute of Family Studies. (2016). *From Growing Up in Australia: The longitudinal study of Australian children, 2015 report*. <https://aifs.gov.au/publications/childrens-screen-time>

- Aydın, A. E. (2020). Kuşak çalışmalarındaki tartışmalı konulara ilişkin bir değerlendirme. *Yorum Yönetim Yöntem Uluslararası Yönetim Ekonomi ve Felsefe Dergisi*, 8(1).
- Aydınbaş, E. (2021). *Kuşaklararası manevi güçlenme eğitimi programı: yaşlılar ve çocuklar ile uygulama örneği* (Tez No. 673037) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Aygenoğlu, K. (2015). *X ve Y Kuşaklarının kurumsal iş hayatında insan kaynağı açısından stratejik yönetimi* [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi].
- Bayar, B. (2019). *Y kuşağı ve Türkiye’de Y kuşağı’na ilişkin çalışmalar* [Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi].
- Bayhan, V. (2019). Kuşaklar sosyolojisi. *Sosyoloji Divanı*, (13).
- Bejtkovský, J. (2016). The current generations: Baby boomers, X, Y and Z... *Littera Scripta*, 9(2).
- Berk, L. E. (2020). *Bebekler ve çocuklar: Doğum öncesinden orta çocukluğa* (N. Işıkoğlu Erdoğan, Çev.). Nobel Yayınevi. (Orijinal eser yayımlanma yılı: 2012)
- Birgili, B. (2022). Yenilikçi öğretim yaklaşımları. In K. A. Kırkık (Ed.), *Yenilikçi okullarda öğrenme ve öğretim*. Efe Akademi.
- Bjorklund, D. F. (2012). *Children’s thinking: Cognitive development and individual differences* (5th ed.). Wadsworth.
- Breisacher, J. (2022, July 5). *Generation Alpha: 8 of the best traits unique to a brighter tomorrow*. Student-Centered World. <https://www.studentcenteredworld.com/generation-alpha/>
- Brooks, J. G., & Brooks, M. G. (1999). *In search of understanding: The case for constructivist classrooms*. ASCD.
- Buck Institute for Education. (2003). *What is PBL?* <https://www.pblworks.org/what-is-pbl>
- Burden, P. R. (2020). *Classroom management: Creating a successful K–12 learning community*. John Wiley & Sons.
- Burroughs, B. (2017). YouTube Kids: The app economy and mobile parenting. *Social Media and Society*, 3(2). <https://doi.org/10.1177/2056305117707189>
- Büyükuslu, F. (2017). *Z kuşağının iş yaşamından beklentileri konusunda bir araştırma* [Yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi].
- Carr, N. (2010). *The shallows: What the internet is doing to our brains*. W. W. Norton.
- Costanza, D. P., & Finkelstein, L. M. (2015). Generationally based differences... *Industrial and Organizational Psychology*, 8(3).
- Coşkun, R., Altunışık, R., & Yıldırım, E. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. Sakarya Yayıncılık.

- Creswell, J. W. (2017). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson.
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.). Siyasal Kitabevi.
- Crumpacker, M., & Crumpacker, J. M. (2007). Succession planning and generational stereotypes... *Public Personnel Management*, 36(4).
- Çelik, H. (2020). *Cam tavan algısının farklı kuşaklar açısından değerlendirilmesi: X, Y ve Z kuşakları ile bir çalışma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, N. (2021). *Youtube oyun videolarının 3-6 yaş arasındaki kız ve erkek çocukların oyun davranışlarına etkisi (Erzurum ili örneği)* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 724705).
- Çetin, C., & Karalar, S. (2016). X, Y ve Z kuşağı öğrencilerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algıları üzerine bir araştırma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14(28).
- Çetin, İ. G., & Gündoğdu, K. (2022). E-twinning proje uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(81).
- Çilsalar-Sağnak, H. (2019). Öğretim yöntem ve teknikleri. T. Duman & D. Ünal Peker (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Demir, A., Özkoç, H., & Damgacı, U. (2017). Kuşakların yaşam memnuniyeti açısından farklılıklarının incelenmesi. *Kuşak Kavramına Disiplinler Arası Bakış*.
- Demirel, Z. H. (2021). Çalışma hayatında geleceğin insan kaynağı: Alfa kuşağı. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*.
- Deniz, S., & Yıldırım, N. T. (2024). Öğretmenlerin gözünden; alfa Kuşağı, dijital öğrenciler, eğitim teknolojileri ve öğrenmenin geleceği. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), 368-381.
- Dere, B. (2021). *Taze yol arkadaşlarının kendi aralarında ve ebeveynleri veya çocukları arasındaki kuşak çatışmasının incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 674685).
- Doğan, S. (2021). *Kuşakların hoşgörü eğilimlerinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 668705).
- dos Reis, T. A. (2018). Study on the alpha generation and the reflections of its behavior in the organizational environment. *Journal of research in humanities and social science*, 6(1), 9-19.
- dos-Reis, T. A. (2018). Study on the alpha generation and the reflections of its behavior in the organizational environment. *Quest Journals: Journal of Research in Humanities and Social Science*, 6(1).

- Driscoll, M. P. (2012). *Öğretim süreçleri ve öğrenme psikolojisi (The psychology of teaching and learning processes)* (Ö.F. Tutkun, S. Okay & E. Şahin, Çev.; Gözden geçirilmiş 2. baskı). Anı Yayıncılık.
- Dulay, S. (2020). Managing alpha classrooms. N. Yurtseven (Ed.), *The teacher of generation alpha*. Peter Lang.
- Dünya Sağlık Örgütü. (2019). *To grow up healthy, children need to sit less and play more*. <https://www.who.int/news/item/24-04-2019-to-grow-up-healthychildren-need-to-sit-less-and-play-more>
- Eldridge, S. (2024, Mart 29). Generation Alpha. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/Generation-Alpha>
- Elver, K., & Yılmaz, M. F. (2023). İlkokul derslerinde bir öğretim yöntemi olarak kullanılan yaratıcı drama ile ilgili tezlerin incelemesi: Bibliyografik bir çalışma. *Temel Eğitim*, 19.
- Erdem, E. (2001). *Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Erden, S. (2012). *Kültürel değişimlerin örgütlerde kuşaklararası çatışmalara etkisinin incelenmesi: Akademisyenlere yönelik bir araştırma* (Yayınlanmamış doktora tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Ersoy, M., & Çoklar, A. N. (2013). Teknopedagojik eğitimde değerlendirme. I. Kabakçı Yurdakul (Ed.), *Teknopedagojik eğitime dayalı öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Anı Yayıncılık.
- Feiertag, J., & Berge, Z. L. (2008). Training Generation N: How educators should approach the Net Generation. *Education + Training*, 50(6).
- Giancola, F. (2006). The generation gap: More myth than reality. *Human Resource Planning*, 29(4).
- Giele, J. Z., & Elder, G. H. (Eds.). (1998). *Methods of life course research: Qualitative and quantitative approaches*. Sage.
- Glass, A. (2007). Understanding generational differences for competitive success. *Industrial and Commercial Training*, 39(2).
- Gottschalk, F. (2019). *Impacts of technology use on children: Exploring literature on the brain, cognition and well-being* (OECD Education Working Paper No. 195). OECD. [https://one.oecd.org/document/EDU/WKP\(2019\)3/En/pdf](https://one.oecd.org/document/EDU/WKP(2019)3/En/pdf)
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *Educational Communication and Technology Journal*, 30(4).
- Gülbahar, Y. (2018). *E-öğrenme* (4. baskı). Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2016). *Sınıf yönetimi: Yaklaşım ve modeller*. Pegem Akademi.
- Gürbüz, S. (2015). Kuşak farklılıkları: Mit mi, gerçek mi? *İş ve İnsan Dergisi*, 2(1).

- Güzel, M. (2021). *Medyadaki teknolojik gelişmelerin Z ve Alfa kuşakları üzerindeki yansımalarının aile içi ilişkiler bağlamında analizi* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 668899).
- Güzel, M., & Keskin, S. (2019). Örselenen kimlik için sosyal medyatik 'iyileşme/normalleşme': Engelli evlilik topluluklarında kimliğin 'mürüvvetini' görmek. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*.
- Hartman, J., Moskal, P., & Dziuban, C. (2005). Preparing the academy of today for the learner of tomorrow. D. G. Oblinger & J. L. Oblinger (Eds.), *Educating the net generation*. EDUCAUSE Center for Applied Research.
- Howe, N., & Strauss, W. (1991). *Generations: The history of America's future, 1584 to 2069*. William Morrow & Company.
- Howe, N., & Strauss, W. (2007). The next 20 years: How customers and workforce attitudes will evolve. *Harvard Business Review*, 85(7).
- Huth, K. (2020). Connecting with Generation Alpha. *Christian Teachers Journal*, 28(1).
- International Society for Technology in Education. (2017). *National educational technology standards for educators: A guide for teachers and other professionals*. <https://iste.org/standards/educators>
- İğci, H. Y. (2020). *Y kuşağının emeklilik algısının bir anket uygulaması ile ölçümü* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Finans Enstitüsü, İstanbul.
- İsmailoğlu, S., & Yılmaz, H. (2019). Alfa nesli çocuklarının sınıflarında teknoloji kullanımı. *Uluslararası Okul Yöneticileri Konferansı*. İstanbul: İstanbul Medeniyet Üniversitesi.
- İzmirlioglu, Y. (2008). *The impact of population ageing on technological progress and TFP growth, with application to United States: 1950–2050*.
- Jacobs, H. H., & Alcock, M. H. (2017). *Bold moves for schools: How we create remarkable learning environments*. <https://proxy.bau.edu.tr:2126/lib/bahcesehirebooks/detail.action?docID=4822355>
- Jaeger, W. (1985). *Early Christianity and Greek paideia*. Harvard University Press.
- Jang, Y. J., Kim, W. G., & Bonn, M. A. (2011). Generation Y consumers' selection attributes and behavioral intentions concerning green restaurants. *International Journal of Hospitality Management*, 30(4).
- Jezard, A. (2018). 3 key skill sets for the workers of 2030. <https://www.weforum.org/agenda/2018/06/the-3-skill-sets-workers-need-to-develop-between-now-and-2030/>
- Jha, A. K. (2020). Understanding generation Alpha. *OSF Preprints*. <https://doi.org/10.31219/osf.io/d2e8g>

- Jorgensen, B. (2003). Baby boomers, Generation X and Generation Y? Policy implications for defence forces in the modern era. *Foresight*, 5(4).
- Joshi, A. (2011). Generations in organizations. *Research in Organizational Behavior*, 31.
- Kadan, G., & Aral, N. (2021). The digital identity of the Z generation and their use of digital technology. In P. M. Chernopolski, N. L. Shapekova & B. Ak. (Eds.), *Academic researches in health sciences*. St Kliment Ohridski University Press.
- Kaplan-Berkley, S. (2022). Digital tools and streaming media converge to inspire social interactions of generation Alpha. *International Journal of Early Childhood*, 54(2). <https://doi.org/10.1007/s13158-021-00301-y>
- Karataş, K. (2021). *Eğitim ve 21. yüzyıl becerileri*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Keepnews, D. M., Brewer, C. S., Kovner, C. T., & Shin, J. H. (2010). Generational differences among newly licensed registered nurses. *Nursing Outlook*, 58(3). <https://campaignforaction.org/wp-content/uploads/2017/08/GenerationalDifferences-among-newly-licensed-registered-nurses.pdf>
- Kiselicki, M., Josimovski, S., Pulevska Ivanovska, L., & Santa, M. (2021). Impact of social media on sales funnels in B2C and B2B segments in the Republic of North Macedonia. *Proceedings of the Faculty of Economics in East Sarajevo*, 10(22). <https://doi.org/10.7251/ZREFIS2122051K>
- Korkmaz, İ. (2002). İstenmeyen davranışların önlenmesi. In Z. Kaya (Ed.), *Sınıf yönetimi*. Pegem A Yayıncılık.
- Koyuncu-Şahin, M., & Akman, B. (2018). Erken çocukluk döneminde düşünce becerilerinin gelişimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 47(218).
- Kölemen, R. (2022). *Z kuşağı giysi satın alma davranışları ve kullanıcı odaklı giysi tasarımı hakkında görüşlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacı Bayram Veli Üniversitesi Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Kumar, N. (2025, December 31). *Generation Alpha statistics 2026: Population & literacy data*. DemandSage. <https://www.demandsage.com/generation-alpha-stats/>
- Kupperschmidt, B. R. (2000). Tips to help you recruit, manage, and keep Generation X employees. *Nursing Management*, 31(3).
- Kuran, E. (2018). *Telgraftan tablete: Türkiye'nin 5 kuşağına bakış*. Destek Yayınları.
- Kuran, E. (2022). *Telgraftan tablete* (2. baskı). Destek Yayınları.
- Kuyucu, M. (2017). Y kuşağı ve teknoloji: Y kuşağının iletişim teknolojilerini kullanım alışkanlıkları. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 5(2).
- Kuzu, A. (2017). Çoklu ortam uygulamalarının kuramsal temelleri. In Ö. Ö. Dursun & H. F. Odabaşı (Eds.), *Çoklu ortam tasarımı*. Pegem Akademi.

- Latif, H., & Serbest, S. (2014). Türkiye’de 2000 kuşağı ve 2000 kuşağının iş ve çalışma anlayışı. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 2(4).
- Lee, J., & Lee, Y. (2021). Structural equation model of elementary school students’ quality of life related to smart devices usage based on the PRECEDE model. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8). <https://doi.org/10.3390/ijerph18084301>
- Levickaite, R. (2010). Generations X Y Z: How social networks form the concept of the world without borders—the case of Lithuania. *LIMES: Cultural Regionalistics*, 3(2). <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.3846/limes.2010.17>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage.
- Lüftenegger, M., Schober, B., van de Schoot, R., Wagner, P., Finsterwald, M., & Spiel, C. (2012). Lifelong learning as a goal: Do autonomy and self-regulation in school result in well-prepared pupils? *Learning and Instruction*, 22(1). <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2011.06.001>
- Lüküslü, D. (2020). *İmtiyazlı bir kitleden işsizler ordusuna değişen gençlik algısı*. Alternatif Politika Dergisi, 12(2).
- Mannheim, K. (1970). *Essays on the sociology of knowledge: The problem of generations* (2. baskı). Routledge.
- McCrindle, M. (2016). *Gen Z & Gen Alpha infographic*. The McCrindle Blog Online. <https://mccrindle.com.au/insights/blogarchive/genz-and-gen-alpha-infographic-update/>
- McCrindle, M. (2019). *Understanding generation alpha*. <https://mccrindle.com.au/article/topic/generation-alpha/generation-alpha-defined/>
- McCrindle, M. (2023, Aralık 20). *Generation Alpha takes the reins*. I by IMD. <https://www.imd.org/ibyimd/human-resources/generation-alpha-takes-thereins>
- McCrindle, M., & Wolfinger, E. (2010). Generations defined. *Ethos*, 18(1).
- McCrindle, M., & Wolfinger, E. (2021). *The ABC of XYZ: Understanding the global generations*. The ABC of XYZ Publishing.
- McCrindle, M., Fell, A., & Buckerfield, S. (2021). *Generation Alpha: Understanding our children and helping them thrive*. Headline Home.
- Mercan, N. (2016). X, Y ve Z kuşağı kadınların farklı tüketim alışkanlıklarının modern dünyada inşa edilmesi. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 2(1)
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008). *Sınıf öğretmeni özel alan yeterlikleri*. https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/06160532_8-YYretmen_Yeterlikleri_KitabY_sYnYf_YYretmenliYi_alan_yeterlikleri_ilkYYretim_parYa_11.pdf

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2020). *Dijital okuryazarlık öğretmen kılavuzu*. <http://cdn.eba.gov.tr/kitap/digital/#p=8>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2021). *UNESCO öğretmenlere yönelik bilgi ve iletişim teknolojileri yetkinlik çerçevesi*. https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_01/18130452_UNESCO_OYretme_nlere_Yonelik_Bilgi_ve_YletiYim_Teknolojileri_Yetkinlik_Cercevesi.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2023b). *Kaliteli bir proje nasıl olmalıdır?* <http://etwinning.meb.gov.tr/kaliteli-bir-projede-olmasi-gerekenler/>
- Moss, S. (2017). *Generational cohort theory*. <https://www.sicotests.com/psyarticle.asp?id=374>
- Muslu, A. (2017, 12–15 Ekim). Y kuşağının iş motivasyonunu artırmak için sürdürülebilir yöntemler. *III. Uluslararası Girişimcilik, İstihdam ve Kariyer Kongresi*, Muğla.
- Nagy, Á., & Kölcsey, A. (2017). Generation Alpha: Marketing or science. *Acta Educationis Generalis*, 7(1).
- National Educational Technology Standards for Teachers. (2008). *ISTE's national educational technology standards for teachers* 2008. <https://people.umass.edu/pelliott/reflections/netst.html>
- Ng, W. (2012). Can we teach digital natives digital literacy? *Computers & Education*, 59(3). <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.04.016>
- Odabaşı, F. (1997). Eğitimde sistem yaklaşımı ve eğitim teknolojisi. *Eğitim ve Bilim*, 21(106).
- Orhan, D., Kurt, A. A., Ozan, Ş., Vural, S. S., & Türkan, F. (2014). Ulusal eğitim teknolojisi standartlarına genel bir bakış. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(1).
- Önder, N. (2022, Temmuz 12). *Kaçın Alfa'lar geliyor*. <https://www.marketingturkiye.com.tr/haberler/kacin-alfalar-geliyor/>
- Özdemir, S. (2017). *Eğitim, okul ve sınıf yönetimi* (2. baskı). Pegem Akademi.
- Özden, M. (2024). Content and thematic analysis techniques in qualitative research: Purpose, process and features. *Qualitative Inquiry in Education: Theory & Practice*, 2(1), 64-81. <https://doi.org/10.59455/qietp.20>
- Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve öğretme*. Pegem A Yayıncılık.
- Özel, H. (2017). Kuşak kavramı ve turizme yansımaları. H. H. Özkoç & F. Bayrakdaroğlu (Ed.), *Kuşak kavramına disiplinler arası bakış içinde*. Nobel.
- Özkan, A. (2016). *Dijital medya ve çocuk: Sosyalleşmenin yeni boyutları* (Doktora tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özkurt-Sivrikaya, S. (2019). Alfa kuşağının kimya bilimine karşı algılarının incelenmesi: Nitel araştırma. *Route Education and Social Science Journal*, 42(3). <https://doi.org/10.17121/ressjournal.2286>

- Öztürk, Ö. (2023). *Investigating Alpha generation individuals' awareness of climate change* (Yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/> (Tez No: 786576)
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.
- Pilcher, J. (1994). Mannheim's sociology of generations: An undervalued legacy. *British Journal of Sociology*.
- Purwanti, E., & Vania, G. (2021). Classroom management: Applying appropriate strategies to enhance effective teaching. *Journal of Foreign Language Teaching and Learning*, 6(1). <https://doi.org/10.18196/ftl.v6i1.10638>
- Rahulan, M., Troynikov, O., Watson, C., Janta, M., & Senner, V. (2015). Consumer behavior of generational cohorts for compression sportswear. *Journal of Fashion Marketing and Management*, 19(1).
- Ramírez-Herrero, V., Ortiz-de-Urbina-Criado, M., & Medina-Merodio, J.-A. (2024). Intergenerational leadership: A leadership style proposal for managing diversity and new technologies. *Systems*, 12(2). <https://doi.org/10.3390/systems12020050>
- Rathore, B. (2023). Future of AI ve generation Alpha: ChatGPT beyond boundaries. *Eduzone: International Peer Reviewed/Refereed Multidisciplinary Journal*, 12(1).
- Reeves, T. C., & Oh, E. (2008). Generational differences. In *Handbook of research on educational communications and technology*.
- Rideout, V., & Robb, M. B. (2020). *The Common Sense Census: Media use by kids age zero to eight*. Common Sense Media.
- Ros, N. (2021). *The future of sustainability for Gen Alpha*. <https://mccrindle.com.au/insights/blog/the-future-of-sustainability-for-genalpha/>
- Rotherham, A. J., & Willingham, D. (2009). 21st century. *Educational Leadership*, 67(1).
- Ryder, N. B. (1965). The cohort as a concept in the study of social change. *American Sociological Review*, 30(6).
- Samur, Y., & Serttaş Franzini, C. (2021). Okul öncesi dönem neden bu kadar önemli. E. Aktan Acar (Ed.), *Okul öncesi eğitime giriş içinde*. Nobel Yayıncılık.
- Santrock, J. W. (2018). *Eğitim psikolojisi* (D. M. Siyez, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal eserin yayın yılı 2011)
- Sarı, S. V. (2020). *Çocuğum değişti peki ya ben? Z kuşağı ve Alfa kuşağı anne babalarına*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Schwabel, D. (2014). *5 predictions for generation Alpha*. <http://danschawbel.com/blog/5-predictions-for-generation-alpha>

- Selçuk, B., & Yavuz, H. M. (2018). Erken çocukluk gelişimine dair Türkiye bulgularına bakış. *Journal of Early Childhood Studies*, 2(2). <https://doi.org/10.24130/eccdjecs.196720182271>
- Senbir, H. (2004). *Z "son insan" mı?: Z kuşağı ve sonrasına dair düşünceler*. Okuyan Us Yayın.
- Senjaya, P., Purba, J. T., Parani, R., & Tukiran, M. (2021). Teacher perception of ICT and Alpha generation student. *Jurnal Studi Guru dan Pembelajaran*, 4(3).
- Sever, E. (2008). *Öğrenme stilleri: İlköğretim 6–8. sınıf öğrencilerine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Šramová, B., & Pavelka, J. (2023). Generation Alpha media consumption during COVID-19 and teachers' standpoint. *Media and Communication*, 11(4). <https://doi.org/10.17645/mac.v11i4.7158>
- Suderman, R. J. (2016). *Re-imagining the Church: Implications of being a people in the world*. Wipf and Stock Publishers.
- Swaidan, Z. (2012). Culture and consumer ethics. *Journal of Business Ethics*, 108.
- Şahin, Y., & Ulucan, P. (2023). Sınıf öğretmenlerinin çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma durumları. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(1). <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1099218>
- Şirin, S. (2021). Okul öncesi dönem neden bu kadar önemli. E. Aktan Acar (Ed.), *Okul öncesi eğitime giriş* içinde. Nobel Yayıncılık.
- Tokabaş, E. (2022). *Zehir gibi kuşak*. https://www.academia.edu/2340731/Z_ehir_gibi_bir_ku%C5%9Fak
- Tolbize, A. (2008). *Generational differences in the workplace*. Research and Training Center on Community Living, University of Minnesota. https://rtc.umn.edu/docs/2_18_Gen_diff_workplace.pdf
- Trawick-Smith, J. W. (2017). *Erken çocukluk döneminde gelişim: Çok kültürlü bir bakış açısı* (B. Akman, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal eserin yayın yılı belirtilmemiş.)
- TÜİK. (2021). *Türkiye aile yapısı araştırması*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkiye-Aile-Yapisi-Arastirmasi-2021-45813>
- TÜİK. (2022). *Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari2022-49685>
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2024). *Türk Dil Kurumu sözlükleri*. <https://sozluk.gov.tr>
- Türk Eğitim Derneği (TED). (2009). *Öğretmen yeterlikleri özet rapor: Öğretmene yatırım, geleceğe atılım*. <https://ted.org.tr/wp-content/uploads/2024/03/Ogretmen-Yeterlik-Kitap-Ozet-rapor.pdf>

- Türk, A. (2013). *Y kuşağı*. Kafe-Kültür Yayıncılık.
- UNESCO. (2023). *UNESCO's ICT competency framework for teachers*. <https://www.unesco.org/en/digital-competencies-skills/ict-cft>
- UNICEF. (2017). *Dünya çocuklarının durumu 2017: Dijital bir dünyada çocuklar*. <https://www.unicef.org/turkiye/media/4291/file>
- Usta, Ö. (2014). *Kuşak farkının iş değerleri üzerindeki etkisini incelemek üzere bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Üstün, M. (2020). *X ve Y kuşağı öğretmenlerin öğrencileri motive etme yöntemleri ile X ve Y kuşağı yöneticilerin öğretmenleri motive etme yöntemleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Wardat, Y., Belbase, S., Tairab, H., Takriti, R., Efstratopoulou, M., & Dodeen, H. (2022). The influence of school factors on students' mathematics achievements in TIMSS in Abu Dhabi Emirate schools. *Education Sciences*, 12(7). <https://doi.org/10.3390/educsci12070424>
- Westerman, J. W., & Yamamura, J. H. (2007). Generational preferences for work environment fit: Effects on employee outcomes. *Career Development International*, 12(2).
- Wetzler, T. (2023, Temmuz 18). Threads: Meta tarihteki en hızlı büyüyen uygulamanın lansmanını yaptı. <https://www.adjust.com/tr/blog/meta-threadsapp/>
- Wey Smola, K., & Sutton, C. D. (2002). Generational differences: Revisiting generational work values for the new millennium. *Journal of Organizational Behavior*, 23(4).
- Williams, A. (2015, Eylül 11). [Haber makalesi]. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com>
- Williams, K. C., & Page, R. A. (2011). Marketing to the generations. *Journal of Behavioral Studies in Business*, 3(1).
- Wong, H. K., Britton, T., & Ganser, T. (2005). What the world can teach us about new teacher induction. *Phi Delta Kappan*, 86(5). <https://doi.org/10.1177/003172170508600509>
- Wong, M., Gardiner, E., Lang, W., & Coulon, L. (2008). Generational differences in personality and motivation: Do they exist and what are the implications for the workplace? *Journal of Managerial Psychology*, 23(8).
- World Economic Forum (WEF). (2018). *The future of jobs report*. <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2018>
- Yaşaroğlu, C., & Boylu, M. A. (2020). Youtubers' effect on children's values: Parents' views. *European Journal of Educational Sciences*, 7(4). <https://doi.org/10.19044/ejes.v7no4a1>
- Yavuzer, H. (2016). *Çocuğunuzun ilk 6 yılı* (34. baskı). Remzi Kitabevi.

- Yazıcı, S. (2019). *Z kuşağının iş yaşamına ilişkin beklentileri...* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. baskı). Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E. (2016). *Eğitim bilimlerinden yansımalar*. Çizgi Kitabevi.
- Yılmaz, E., & Aktürk, A. (2024). Alfa Kuşağının Eğitim Süreçlerine İlişkin Görüşleri. *SEBED*, 2(1), 16-32.
- Yılmaz, E., & Alkış, M. (2019). 21. yüzyıl yeterlilikleri ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 5(1).
- Yurtseven, N. (2020). *The teacher of Generation Alpha*. Peter Lang.
- Yurtseven, N., & Karadeniz, Ş. (2020). An overview of Generation Alpha. In N. Yurtseven (Ed.), *The teacher of Generation Alpha*. Peter Lang.
- Yüksekbilgili, Z. (2013). Türk tipi Y kuşağı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45).
- Zemke, R., Raines, C., & Filipczak, B. (2013). *Generations at work: Managing the clash of Boomers, Gen Xers, and Gen Yers in the workplace*. Amacom.
- Zhang, K., & Bonk, C. J. (2010). Generational learners ve e-learning technologies. In *Handbook of research on practices and outcomes in e-learning: Issues and trends*. IGI Global.

EKLER

EK-1 Görüşme Soruları

1. Alfa kuşağı hakkındaki genel görüşleriniz nelerdir?
 2. Öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?
 3. Öğrencilerin sınıf içi davranışlarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?
 4. Öğrencilerin Sınıf dışı davranışlarında gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?
 5. Öğretmen-öğrenci ile iletişimlerinde gözlemlediğiniz değişiklikler nelerdir?
 6. En çok karşılaşılan problemler nelerdir? (sınıf yönetimi, ödev yapma, iletişim, motivasyon...)
 7. Yaşanan değişimlerin temelinde yatan nedenler nelerdir?
 8. Günümüz veli profilinin özellikleri nelerdir?
 9. Velilerle yaşanan problemlerin temelinde yatan nedenler nelerdir?
- Velilerin öğretmenlerden beklentileri nelerdir?